

Joan Pau II en el rés de l'Àngelus

«Mai més genocidis»

El moment de l'alliberament per l'exèrcit americà del camp de concentració de Dachau, el 29 d'abril del 1945

Amb motiu de la celebració del cinquanta aniversari de l'alliberament del camp d'extermini d'Auschwitz, Joan Pau II va fer una crida perquè crims com l'holocaust no es tornin a repetir mai més. El Sant Pare va mostrar la seva preocupació pels signes de violència que es veuen actualment des de Bòsnia a Txetxènia. Va manifestar també que el record d'aquells esdeveniments «no pot deixar d'omplir-nos de profunda amarguesa, en fraterna solidaritat amb tots els qui porten el senyal inesborrable d'aquella tragèdia». Malauradament l'aniversari ha estat envoltat per la polèmica. Al marge de la controvèrsia, *Catalunya Cristiana* dedica diverses pàgines a l'efemèride i fa públic el sentiment de perdó que en nom de l'Església catòlica, ja expressat l'episcopat alemany i polonès, així com el comunicat del moviment *Pax Christi* d'Alemanya. Més informació a l'editorial i a pàgs. 6, 7 i 1.

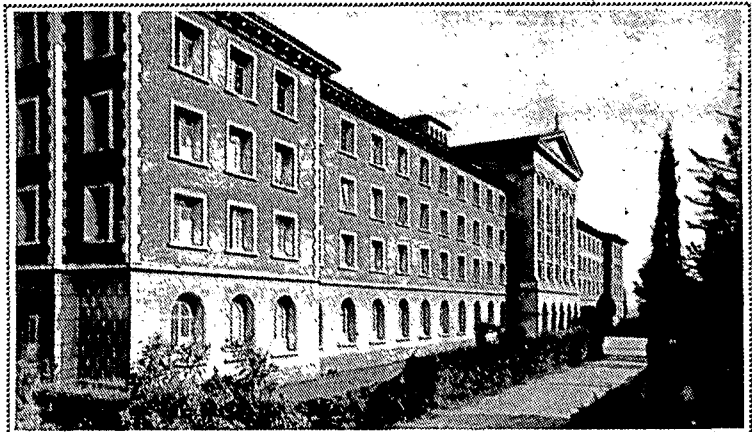
Concili Tarraconense: inaugurada la primera sessió

SANTCUGAT DEL VALLES.— Divendres passat, 3 de febrer a la tarda, tingué lloc en el casal Borja, la concentració de tots els membres del Concili de l'Església catalana amb el rés de Vespres i la primera sessió de treball, que continuaran durant els caps de setmana i en

ritme quinzenal. La conclusió serà el 4 de juny, festa de Pentecosta, amb la proclamació dels decrets conciliaris.

Membres del Concili amb vot deliberatiu en són els 14 bisbes residencials, auxiliars i emèrits de les diòcesis de Catalunya, i amb vot consultiu, 67 preveres, 1 diaca, 11 religiosos, 25 religioses, 20 laïques i 20 laics. Participants sense vot, 35 membres en total.

Una Oficina d'Informació oficial facilitarà notificació puntual després de cada sessió. CC hi té com a enviat especial Núria Oriol, redactora del setmanari.

Casal Borja, dels jesuïtes, lloc de les sessions.

El «testament» del cardenal Congar

Yves Congar, un dels grans valors de la teologia, és un dels trenta cardenals creats per Joan Pau II el 26 de novembre passat. L'ara cardenal Congar, amb anterioritat, havia despertat certs recels al Vaticà amb motiu de la seva reflexió sobre la reforma de l'Església. El Papa ha donat amb aquest gest un primer exemple concret de la tesi exposada en la seva darrera carta apostòlica *Tertio millennio adveniente*, segons la qual el reconeixement dels errors i el penediment són condicions per a la reforma de l'Església. Entrevista a les pàgines centrals d'Afinant.

SUMARI

III
8

Més sobre l'afer Gaillot

14

Entrevista amb Mn. Francesc Pardo i Mn. Manel Simó, director i secretari, respectivament, del Centre d'Estudis Pastorals

9

Campanya contra la fam de Mans Unides

20

Entrevista amb els descobridors del sistema Billings de regulació natural de la fertilitat

Editorial

Més enllà de la legalitat

Som en un temps de marcada activitat judicial. És difícil obrir el diari i no trobar en lloc destacat referències de plets, de denúncies, de processaments i de jutges... La novetat en el moment d'escriure aquestes ratlles són algunes excarceracions amb fiances de milers de milions de pessetes... ¿Massa diners?

Tant de bo que tot aquest protagonisme judicial serveixi per reforçar en la consciència dels ciutadans el sentit de la legalitat. És missió de l'anomenat tercer poder vindicar els abusos contra l'estat de dret i, al mateix temps, dissuadir els ciutadans d'accions al marge de la llei.

Ara bé, la simple legalitat, com a ideal, és insuficient. La commemoració del cinquantenari de la fi del camp d'Auschwitz ens ha recordat el cas extrem d'una legalitat perversa. En graus més o menys menors, hem conegut també altres règims dictatorials en els quals eren castigats

els delictes d'opinió. També en el camp social hem vist innumbrables injustícies que eren comeses en nom de la llei. Els sistemes democràtics, amb el reconeixement oficial dels drets humans, constitueixen un pas decisiu que deixa definitivament enrere aquelles situacions. Però això no vol pas dir que legalitat i justícia coincideixin plenament.

La consciència d'aquest possible desajustament és a la base del concepte de transformació de la societat, en altres moments tan viu i actualment força esmorteït. Fa encara dues i tres dècades, un ampli ventall de sectors d'opinió compartien l'objectiu d'una nova legalitat al servei de l'home i diferien només en el camí per arribar-hi. Els més radicals parlaven de revolució i els més possibilistes defensaven la via de les reformes. Són aquests últims els qui han aconseguit de manera progressiva el pas del liberalisme econòmic salvatge a l'estat del benestar. Però no és negli-

gible l'aportació dels primers com a revulsiu i força de pressió. Després les successives crisis de l'economia occidental i, finalment, l'ensulsiada dels règims de l'Europa de l'Est han contribuït a configurar un panorama menys ambiciós.

Però el papa Joan Pau II ha dit amb claredat: «Malgrat els canvis aconseguits en les societats més avançades, les mancances humanes del capitalisme, amb el domini que se'n deriva de les coses sobre els homes, són lluny d'haver desaparegut. És més, per als pobres, a la manca de béns materials s'hi ha afegit la del saber i la de coneixements, que els priva de sortir de l'estat d'humiliant dependència». (*Centesimus annus*, 33).

Aquest excés de pobresa és l'altra cara d'un excés de riquesa. Una legalitat que permet tantes diferències no ens pot satisfer.

Tribuna

En la mort de Mn. Francesc Manunta

Joaquim Arenas i Sampera

Cap del Servei d'Ensenyament del Català de la Generalitat de Catalunya

La catedral de Santa Maria —portal i campanar d'estil gòtic català— era plena de gom a gom. Si l'estimació del poble s'hi feia palesa per la multitud, la catalanitat per la qual va treballar a desdir hi era manifestada per la gran senyera catalana que cobria el fèretre.

«Don Francesco», com li deien els seus compatriotes, just quan apuntava el dia, moria plàcidament a l'Hospital Cívic de l'Alguer, on exercia de capellà, el dia 13 de gener.

El primer temple de la ciutat que acollia per darrera vegada el seu cos, ja mort, l'havia vist ordenar sacerdot el dia 22 de juliol de 1951.

Vocacionat per a l'apostolat més actiu i actualitzat emprèn, l'any 1965, una santa aventura. Deixa la mare, vídua ja gran i la ciutat que tan estimava i es fa missioner al Brasil on perdura un record viu fins avui

dia. Hi passà divuit anys.

Retornat a la pàtria l'any 1983, va esmerçar el millor de la seva vida i dedicació a l'evangelització i el ministeri dels malalts. No era home de fer les coses a mitges. Matí i tarda visitava els hospitalitzats sense excepció. Atenia espiritualment els creients, consolava humanament a tots.

A l'Alguer, era conegut, especialment, i estimat pels seus dots humans i pel seu testimoni constant de senzillesa i acolliment. Esdevenia mig franciscà, mig benedictí: franciscà per les qualitats suau exposades, benedictí per ser casa seva la llar acollidora per a molts visitants, adés persones, adés grups cristians o iniciatives culturals que quan van néixer no disposaven de sostre. No debades, per altra banda, el seu nom figurava a la Gran Enciclopèdia Catalana.

Ha estat, Mn. Manunta, un gran treballador per la llengua i la cultura de l'Alguer. Va fer recerca, va elaborar estudis i fou model de dignificació de la varietat dialectal que allí es parla. La seva obra en tres volums *Cançons líriques i religioses de l'Alguer*

Mn. Francesc Manunta

catalanes (1988-91) és el testimoni d'aquesta tasca d'investigació constant.

Home de sentiments clars, profundament espiritual, és igualment autor de llibres de poesia. *Llavors de llum*: (1981) *Miques de mirall* (1988) editades a l'Alguer i *Aigües vives* (1976) *Les veus* (1971) i *Transparències*, publicades a Barcelona. Una poesia que ensems traspua alliberament social i filosofia cristiana. Conjuntament amb Rafael Sari, Manunta ocupa el primer lloc entre els creadors de poesia algueresa d'aquest segle.

La seva creativitat cívica a favor d'una llengua digna i la tasca constant per la cultura catalana de la ciutat que tant va estimar, no

sempre fou ben compresa per a tothom.

En els darrers anys, home d'església i de combat en tots els àmbits, havia elevat el dialecte alguerès a la dignitat de llengua litúrgica. Cada setmana preparava acuradament els textos de la missa de dissabte.

Per a ell, la lleialtat a l'idioma passava per promoure'n l'ús i per avançar vers la codificació i l'establiment de l'estandard alguerès. La petita porció de la llengua catalana que es parla a l'Alguer no es beneficià de la reforma general que, sota el guiatge de Fabra, es va començar a principis de segle a tot el territori lingüístic català. L'aportació de Manunta en aquest aspecte és cabdal ja ho res d'ara.

L'any 1988 li fou atorgada per la Generalitat de Catalunya la Creu de Sant Jordi.

Un guardó guanyat a pols per la seva obra literària i per la seva actitud cívica, profundament humana, amb to d'apassionament sempre evangèlic.

Ens ha deixat l'amic, de molts homes i dones. I si l'enterrament, en olor de multituds n'ha estat una prova tristament ocasional, l'adhesió que ha rebut i els fruits culturals que prodiga la seva darrera iniciativa, que ha estat establir Òmnium Cultural a l'Alguer, assenyalen que la seva dedicació a relligar l'obra apostòlica amb la identitat cultural, el fan passar a la història com l'amic exemplar absent ara, amb presència constant, però, entre els seus pels fruits que ens ha deixat.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Joan Salvador, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Autoedició i compaginació: Josep Samper i Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggarí 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, 08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Resta d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbò, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrúbias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP

Joan Pau II l'eleva als altars, juntament amb un bisbe, un franciscà i un passionista

Genoveva Torres, una vida dedicada als ancians

ROMA.— El diumenge dia 29 de gener, el papa Joan Pau II va elevar als altars a Genoveva Torres Morales, una religiosa espanyola fundadora de les Angèliques, al bisbe mexicà Rafael Guizar, a fra Modestí de Jesús, un franciscà napolità, i a un passionista, Grimaldo Santamaria.

C.C.

La solemne cerimònia que va tenir lloc a la basílica de Sant Pere, concelebraren amb el Papa el cardenal Marcelo González Martín; el president de la Conferència Episcopal i arquebisbe de Saragossa, Elías Yanes; els arquebisbes de València, Agustín García Gasco; y de Madrid, Antonio María Rouco; els bisbes de Castelló, Josep M. Cases, i el de Tortosa, Lluís Martínez Sistach. Altres prelatos espanyols i milers de pelegrins del nostre país participaren en la beatificació, a la qual hi va assistir una delegació oficial del govern espanyol presidida per l'ambaixador Pedro Aguirrebengoa.

L'arquebisbe de Saragossa va ser l'encarregat de fer la petició ritual al Papa per a la seva beatificació, ja que en aquesta diòcesi es troba la casa general de

les Angèliques i on la mare Genoveva va viure des dels anys 20 fins a la seva mort el 1956.

En l'homilia, Joan Pau II va subratllar la fortalesa heroica que la mare Genoveva va

demostrar «tant en la seva activitat humana com en la seva tasca apostòlica». El Papa va recordar que havent sofert de jove l'amputació d'una cama va haver de caminar sempre amb croses, «però això no li va impedir discernir i complir la voluntat del Senyor». «Dona humil, tant pel seu origen com per la seva cultura, va posseir la ciència de l'amor diví, après en la seva devoció al Cor de Jesús. Repetia sovint: "Tot ho venç l'amor". Aquest amor la va moure a consagrar la seva vida al servei de les dones jubilades.» Joan Pau II va afegir que Genoveva, per la seva invalidesa va ser rebutjada quan va voler ingressar en una congregació, fet pel qual va decidir fundar la seva pròpia.

La nova beata es va dedicar exclusivament a remeiar el desempar i la necessitat en què vivien moltes senyores. Serà l'origen de la Congregació de les Germanes del Sagrat Cor de Jesús i dels Sants Àngels, les Angèliques.

El 2 de febrer de 1911 va obrir la primera casa a València. L'any 1912 es va traslladar a Saragossa, on actualment hi ha la Casa Generalícia, i les fundacions anaren creixent alhora que arribaven noves vocacions. La Mare Fundadora tenia aleshores 83 anys. Va morir a Saragossa el 5 de gener de 1956, a la Casa Mare, on està enterrada.

Vaticà

El genocidi de Txetxènia

Una crida als «responsables polítics» perquè amb «decisiva voluntat» s'afanyin a negociar per portar la pau a Txetxènia. Va renovar-la el diumenge, dia 29 de gener, reprenent, al final del seu primer Àngelus a Roma després de tornar del seu viatge a Oceania, la mateixa invocació adreçada des del Vaticà just abans d'iniciar-lo. «S'han aixecat des de Txetxènia —digué Joan Pau II— urgents crides perquè cessi un conflicte que ja ha causat centenars de morts i ingents destruccions, sobretot a Grosny.

La comunitat internacional segueix amb viva atenció tot el que s'esdevé en aquella regió. Profundament sensible i afligit m'adreço als responsables polítics perquè s'ocupin amb decisiva voluntat en la negociació, per superar els contrastos sempre existents i arribar finalment a una pau justa i durable. També adreço una invitació particular a la comunitat catòlica perquè vagi a ajudar aquella població tant durament provada».

L'antisemitisme d'Auschwitz i el genocidi de Txetxènia

Dos crides dramàtiques del Papa

«Mai més l'antisemitisme! mai més l'arrogància dels nacionalismes! mai més genocidis!» va afirmar Joan Pau II durant l'Àngelus del diumenge, 29 de gener, comentant el cinquantenari de l'alliberament d'Auschwitz.

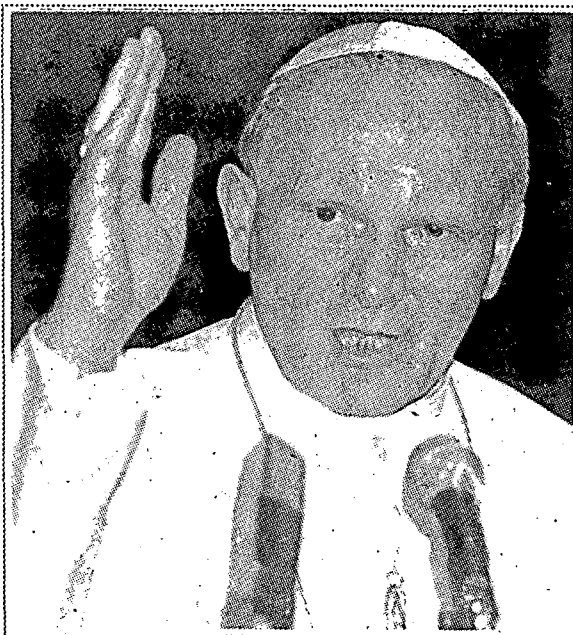
C.C.

El Pontífex ha condemnat diverses vegades l'antisemitisme, i ja en el seu primer viatge pastoral a Polònia va visitar el camp d'extermini d'Auschwitz. En el cinquantenari de l'alliberament d'aquest camp, que tant ressò ha tingut en l'opinió pública, no podia deixar de referir-se a aquest terrible esdeveniment històric.

Abans del rés de l'Àngelus, Joan Pau II va dir que aquest aniversari «porta a la nostra memòria una de les hores més fosques i tràgiques de la història». A Auschwitz «com en altres camps, moriren tants innocents de distintes nacionalitats», però sobretot «els fills del poble hebreu, dels quals el règim nazi havia programat l'extermini sistemàtic, que sofriren la dramàtica experiència de l'holocaust».

«Fou un enfosquiment de la raó, de la consciència, del cor i el record d'aquell triomf del mal no pot deixar d'omplir-nos de profunda amarguesa, en fraterna solidaritat amb tots els qui porten el senyal inesborrable d'aquella tragèdia», va continuar el Pontífex, tot manifestant la seva preocupació pels signes de violència que es veuen actualment, des de Bòsnia a Txetxènia.

«Malauradament els nostres dies continuen marcats per tanta violència: Déu no vulgui que demà s'hagi de plorar pels altres Auschwitz d'aquests anys», va afegir el Papa, que va concloure: «Resem i treballem perquè això no passi Mai més l'antisemitisme! mai més l'arrogància dels nacionalismes! mai més genocidis! El tercer mil·lenni ha de començar una era de pau i de respecte recíproc entre els pobles».

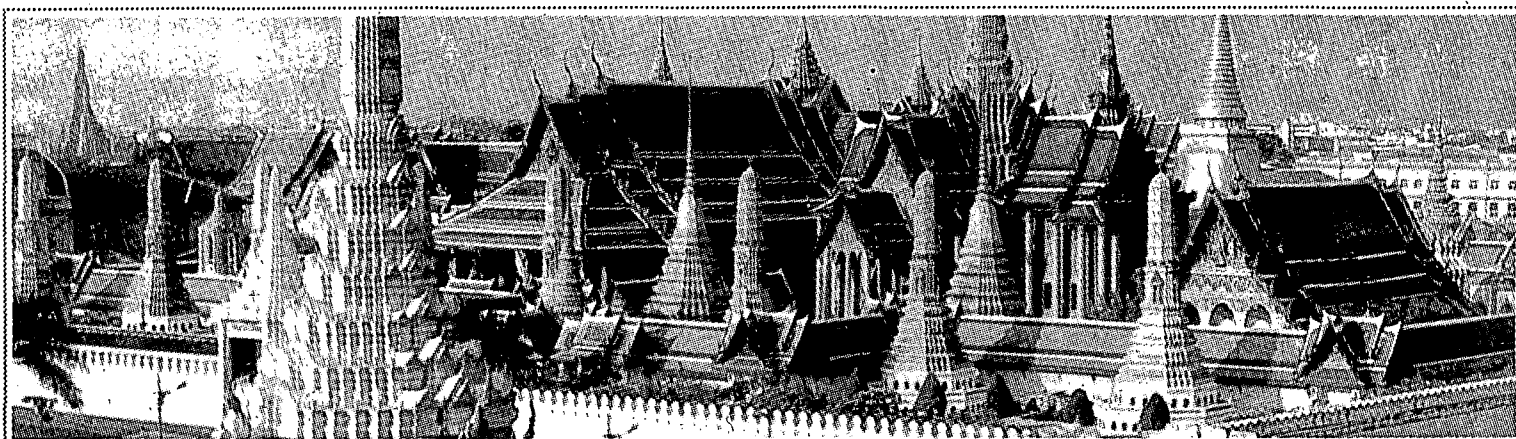

156 països representats prop de la Santa Seu a Roma

VATICÀ.— A més dels 156 països representats actualment, la Santa Seu manté relacions particulars amb tres entitats: la Federació de Rússia, amb una missió de caràcter especial, un Centre d'informació de les Nacions Unides prop de la Santa Seu i una oficina de l'OAP prop de la Santa Seu. L'any 1994 ha estat marcat per l'establiment de relacions diplomàtiques amb dinou països entre els quals Israel, Jordània, Sud-àfrica, Cambodja, i l'ex-República iugoslava de Macedònia. (APIC)

Del 20 d'abril al 3 de maig de 1995

TAILÀNDIA

EL MÓN SIAMÈS

Bangkok i el seu entorn fins a l'illa de Pucke passant per Chiang Rai i les terres del nord

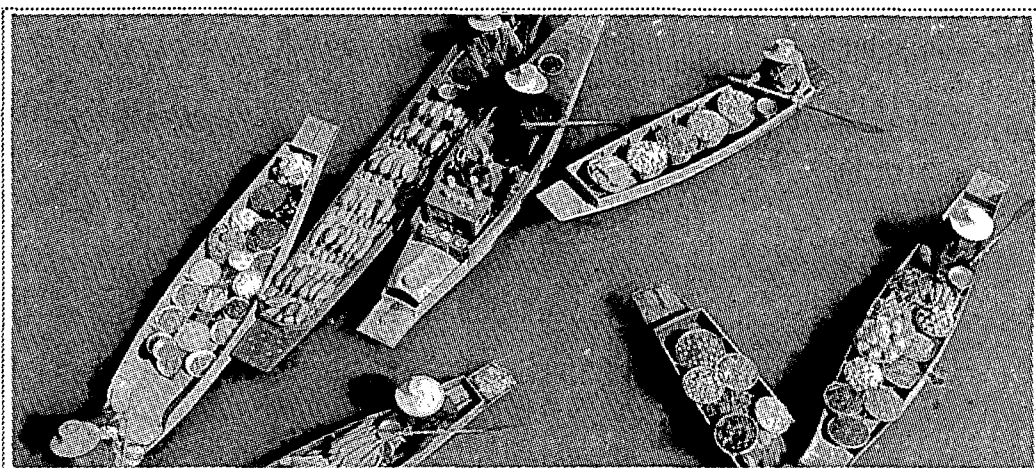
Pensió completa - Vols regulars fins a Bangkok i Pucket

Autocars gran turisme - Trajectes amb llanxa i piragua - Dinars en restaurants
Assegurances

Oberta la inscripció

Visitant:

- Bangkok • Damnoen Suduak
- Bang Pa In • Ayutthava
- Kampaenghets • Sukhothai • Uttaradit
- Nan • Wat Phuynin • Wat Thuinin
- Chiang Rai • Triangle d'or
- Akkha • Chiang Mai • Pucket

poblacions indígenes / indústries artesanals

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

Trobades del Secretariat Nacional de Pastoral Penitenciària

La presó, una institució en crisi

MADRID.— A finals de gener es va reunir a Madrid la cúpula directiva del Secretariat nacional de Pastoral Penitenciària, sota la presidència de Mons. Osés.

C.C.

El seu objectiu va ser estudiar l'actual moment que viu la pastoral penitenciària que comença una nova etapa del seu desenvolupament, en integrar-se en l'estructura pastoral diocesana i deixar de dependre exclusivament de l'acció aïllada dels capellans.

Actualment, hi ha 141 preveres de presons. A finals del

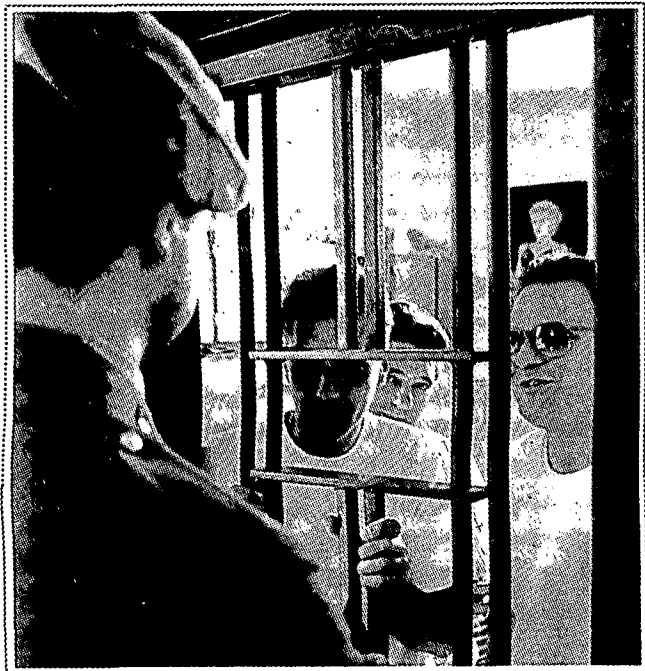
1993, eren en total 83. El voluntariat cristià que treballa dins les presons el formen unes 2.676 persones i s'han creat 26 secretariats diocesans de pastoral penitenciària.

L'Assemblea de Delegats Diocesans celebrada el passat 10 de febrer, es va obrir amb la ponència de Mons. Osés sobre els objectius actuals de la Pastoral Penitenciària. Va tractar sobre els següents punts: potenciar les capellanies com a comunitats cristianes, formar els agents de pastoral (capellans i voluntaris) i integrar la pastoral penitenciària entre les altres pastorals que assumeix la diòcesi.

El V Congrés nacional, que s'està preparant amb la participació de capellans, voluntari i secretariats diocesans portarà per lema *Església i societat per l'home i dona en presó. Prevenció i reinserció*, i vol intentar conscienciar sobre la importància de les accions destinades a aconseguir aquests dos objectius, ja que la presó és una institució en crisi, «tot i comptant amb la bona voluntat de l'administració i les millores que es procuren introduir en les condicions de vida».

Una de les últimes publicacions del Secretariat de Pastoral Penitenciària està dedicada a indagar possibles «alternatives a les penes de presó». S'insisteix en la necessitat de frenar l'enorme creixement de la població reclusa (14.050 presos el gener del 1984 i 47.860 el setembre del 1994), sobretot mitjançant la prevenció de les causes que generen el més gran percentatge de delinqüents (el 80% de la població reclusa ho és gràcies a la drogodependència).

Mons. Javier Osés, bisbe d'Osca i responsable de la Pastoral Penitenciària, ha dedicat una carta pastoral al tema de la presó. El prelat afirma que «la presó no soluciona cap dels problemes socials que estan en la base dels qui estan condemnats a presó. Les causes que condueixen a la presó són, sobretot, fora d'ells, en la societat de la gent lliure i en nosaltres, els oficialment innocents».

Monsenyor Delicado anteposa els valors de la persona al poder

¿Una doble ètica?

VALLADOLID.— «Cal tenir present que hi ha valors que es fonamenten en la persona humana, anteriors i independents del poder, i que aquest no els pot conculcar. Una altra cosa és la funció de l'ordre jurídic, per la seva naturalesa coactiva, que no imposa als altres el que pertany únicament a la moral personal que no afecta el bé comú», és la conclusió de l'arquebisbe de Valladolid, Mons. José Delicado, que s'interroga, en la seva carta dominical sobre *una doble ètica?*

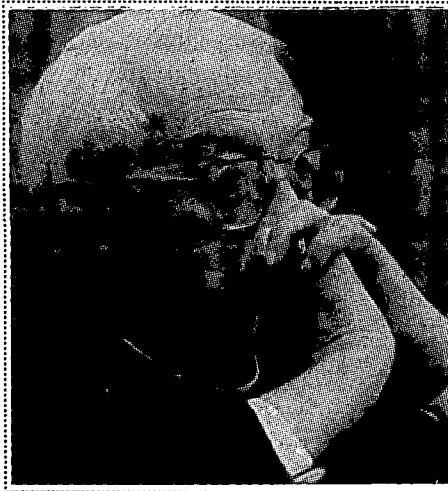
Corrupció

El prelat cita les frases de polítics de la transició que separaven moral i política i allunyaven Déu de la societat, i d'altres, que, essent agnòstics, reconegueren el servei de la transcendència com a fonament de l'ètica. També recull un paràgraf del document *La veritat us farà lliures*: «no seria intel·lectualment honest ni evangèlicament veritable veure únicament el fons negatiu d'una cultura i un home sense Déu. Perquè Déu mai no abandona l'home perquè hi ha valors autèntics en els increients que no poden ser relegats sense palmària injustícia... L'Església ha d'insistir, però, en la seva tasca primordial: anunciar al món la realitat de Déu com a origen, fonament, sentit i fita de la vida humana.

D'aquesta instrucció pastoral, afirma Mons. Delicado «denunciem la corrupció que ja traspua en la societat espanyola. Per això aquest document va produir reaccions crítiques molt fortes. Després progressivament, va traspuar encara més tot allò que ara tots lamentem. I continuarien indefinidament aquestes lamentacions si no s'examinessin els motius». (SIC)

«Testimonio de su vida», «Testigo de su tiempo»

Un vídeo sobre el cardenal Tarancón

Un vídeo sobre el cardenal Vicente Enrique y Tarancón, recentment traspasat, acaba de ser editat per Edibesa, de Madrid.

El vídeo es compon de dues parts: titulades respectivament *Testimonio de su vida* i *Tarancón, Testigo de su tiempo*. En ambdues reproduïen passatges de les entrevistes realitzades per José A. Martínez Puche per als espais *Pueblo de Dios* i *Últimas preguntas*, de TVE. Es complementen amb imatges en les quals s'evoca l'ambient familiar del futur cardenal en la seva ciutat natal de Burriana, els escenaris de les seves activitats com a sacerdot a Vinarós i Villareal, la seva estreta col·laboració amb Ángel Herrera Oria, els seus anys de bisbe de Solsona, la seva intensa tasca apostòlica a les seus arquebisbats d'Oviedo, Toledo i Madrid-Alcalà i la seva fona-

mental presència, com a arquebisbe de Madrid i com a president de la Conferència Episcopal, en l'històric esdevenir de la vida d'Espanya i de l'Església espanyola en les dècades dels 70 i 80. El vídeo, a més de constituir un document gràfic d'inquestionable interès, situa la figura del cardenal Tarancón com a testimoni excepcional del seu temps, que a l'hora, és el nostre temps.

El vídeo sobre el cardenal Tarancón ja és a la venda a totes les llibreries religioses del país i en d'altres nombrosos establiments dedicats al comerç d'àudio-visuals. (L.S.)

Espanya

Rafael Álvarez Lara, el bisbe més ancià d'Espanya

«He presentat la meua renúncia perquè no sóc el bisbe que Mallorca necessita en aquests moments». Amb aquestes paraules d'inusual humilitat s'acomiaava Rafael Álvarez Lara —69 anys—, en la catedral de Mallorca, el 27 de febrer del 1972.

«Sóc un cartoixa extern». Una imatge de la Mare de Déu de Lluc acompanya les seves hores de pregària i es recolza en una tauleta de nit amb quartilles a mig escriure.

El bisbe més ancià d'Espanya, andalús amb gràcia i grapa utilitza l'acudit per sortir dels problemes, tractant-los des d'una altra posició. En una ocasió, amb una de les seves ocurrences, va descongestionar una situació compromesa d'un grup de bisbes en la Nunciatura.

«El pecador més insensible —diu convençut— es fon davant la misericòrdia infinita de Déu». A tots aquells que el visiten els dona un full sobre la devoció a la misericòrdia divina.

Internacional

La vergonya no acaba, continua el perill i cal l'entesa de tots els pobles

Auschwitz, ara fa 50 anys

Penediment pel passat i propòsits pel futur

Francesc Gamissans

La premsa mundial, la ràdio i la televisió, s'han fet ressò del 50è aniversari del camp d'extermini d'Auschwitz. Les imatges d'arxiu que s'han vist a la pantalla presentant forn crematori, cossos destrossats per la tortura i la fam, o llançats amb menyspreu a fosses multitudinàries, i les cares anguiades dels pocs supervivents, esgarriren.

A despit d'això, com escriu Carles Nadal, si els 50 anys d'alliberament tenen el sentit de reavivar el record del que va esdevenir, és per mantenir-nos alertats que tot allò ja no va amb nosaltres. Però sí que hi va, cal tenir present ahir i avui, l'escalada escruixidora de la capacitat de l'home per engendrar el mal, adduint princi-

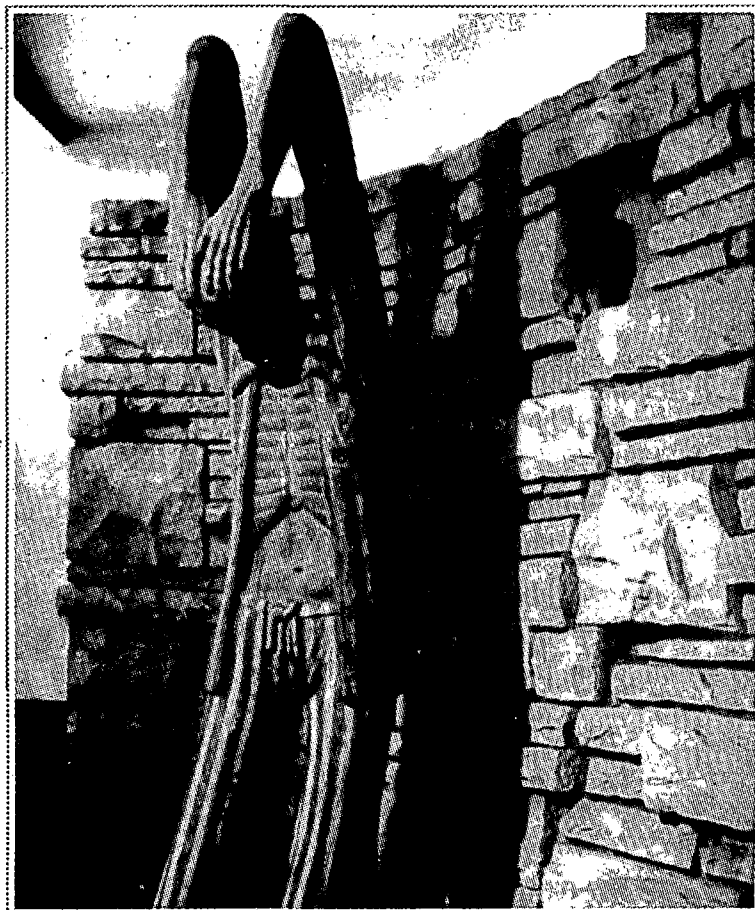
pis ètnics, religiosos, ideològics i nacionalistes. En aquest sentit, alguns comparen Bòsnia amb Auschwitz.

Malauradament, l'aniversari de l'extermini ha alimentat encara discòrdies sobre qui és el primer dipositari de l'herència de milions de màrtirs, discòrdies que no fan cap honor a l'efemèride ni afavoreixen ningú. Els jueus han volgut capitalitzar el protagonisme del tràgic fet, mentre el president de Polònia, el catòlic Walesa, no ha fet ni la més mínima al·lusió del poble jueu, justament el més perjudicat en nombre de víctimes, en el seu discurs.

El botxí, Dr. Mengele, considerava *escombrari biològic* tots els empresonats d'Auschwitz... Un punt de vista execrable! El que ens cal és perdó pel passat, així com un capteniment silenciós i

respectuós per totes les víctimes de l'odi. Per al futur, cal un canvi profund de mentalitat. Ho ha expressat el papa Joan Pau II: «Mai més l'antisemitisme, mai més la sobergueria dels nacionalismes, mai més els genocidis». I afegeix: «El record mil·lenari ha de fer començar una era de pau i de respecte mutu entre els pobles».

En aquestes pàgines, no repetim el fet històric, prou conegut. Fem públic el sentiment de perdó que, en nom de l'Església catòlica, ha expressat l'episcopat alemany i polonès en dos documents poc coneguts, un recull de frases significatives sobre l'holocaust d'Auschwitz i el seu aniversari i, finalment, el comunicat de l'acreditat moviment *Pax Christi* d'Alemanya sobre el 50è aniversari, ara tot just clausurat.

Escultura moderna, plena de realisme, d'un condemnat a mort. És a Cracòvia (Polònia)

Alemanya

50è aniversari de l'alliberament

L'Església catòlica repeteix el seu «mea culpa»

BONN.— L'antisemitisme és un pecat contra Déu i contra la humanitat. L'Església catòlica a Alemanya té una part de culpa en l'Holocaust i ha de demanar perdó al poble jueu. Aquest és el missatge adreçat pels bisbes alemanys amb ocasió del cinquantesim aniversari de l'alliberament del camp de concentració d'Auschwitz.

Certa tendència antijueva dins l'Església va permetre que els cristians no exercissin prou resistència enfront del racisme i l'antisemitisme del III Reich, diuen els bisbes.

Entre els catòlics, hi va haver un gran nombre de negligències i faltes. Bastants es van deixar convèncer per la ideologia nazi i romangueren indiferents davant els atacs contra els béns i la vida dels jueus, reconeix la declaració episcopal. Uns altres, fins i tot van prendre part en aquelles exaccions, i foren criminals. N'hi va haver amb prou coratge per defensar els jueus, a vegades pagant-ho amb la vida, però sovint eren casos aïllats. Les iniciatives a favor del jueus van ser actes individuals. Davant els pogroms de 1938, que van comportar la destrucció

de les sinagogues i dels béns dels jueus, la profanació dels seus cementiris, els maltractes i la mort, no hi va haver una protesta oficial i pública.

L'aniversari de l'alliberament del camp d'Auschwitz ha de ser per als catòlics alemanys l'ocasió de reflexionar de nou sobre les seves relacions amb el poble jueu. Els bisbes subratllen que Auschwitz forma part també de la història dolorosa del poble polonès, i que el seu record encara pesa en les relacions entre polonesos i alemanys.

La Conferència episcopal repeteix la petició de perdó que ja va formular a mitjans dels anys 70 el Sínode general de les diòcesis de la República Federal. L'episcopat demana una altra vegada al poble jueu que accepti aquestes paraules de conversió i que entengui aquesta voluntat de reprendre les relacions.

La declaració dels bisbes qualifica l'antisemitisme de pecat contra Déu i contra la humanitat. A l'Església no hi pot haver ni el més mínim lloc per a sentiments antijueus. Allà on vegi aquests sentiments, un catòlic té el deure d'oposar-s'hi clarament i públicament. L'Església ha de recordar que va néixer del poble d'Israel, al qual està lligat per l'herència de la fe, i fins per la litúrgia, expliquen els bisbes.

Polònia

No a tota forma de racisme, antisemitisme i «antipolonisme»

VARSÒVIA.— Els bisbes catòlics de Polònia, en una declaració que commemora el 50è aniversari de l'alliberament del camp d'extermini d'Auschwitz, han llançat a Varsòvia una crida solemne contra tota forma de menyspreu a la dignitat humana, contra tot racisme, xenofòbia, antisemitisme i antipolonisme.

Els cinquanta anys passats des de l'alliberament del camp de concentració d'Auschwitz-Birkenau, el 27 de gener de 1945, atrau un altre cop la nostra atenció vers la dolorosa i simbòlica realitat d'aquest camp, on milers de jueus, polonesos, russos, gitanos i gent d'altres nacionalitats van trobar una mort cruel, han escrit també els bisbes polonesos.

Va ser uns mesos després de la invasió de Polònia, en la primera meitat de l'any 1940, que els nazis alemanys erigiren el camp de concentració d'Auschwitz, en un territori polonès annexionat al III

Reich. En els començaments, escriuen els bisbes, els primers presoners i les primeres víctimes van ser milers de polonesos, sobretot membres de la *intelligentsia* i dels moviments de resistència, però també preveres i representants de totes les classes socials. «Es pot dir que no hi ha ni una sola família polonesa que no hagi perdut almenys un parent a Auschwitz o en un altre camp».

Entre els que sofriren en aquell camp de mort, els bisbes esmenten la figura heroica del pare Maximilià

Frases significatives

C.C

Kolbe, que va donar la vida el mes d'agost de 1941 per salvar un altre presoner, i que fou beatificat per Pau VI i canonitzat per Joan Pau II.

Però ben aviat els nazis van fer servir el camp per als jueus polonesos, membres també de la mateixa societat polonesa que volien anorrear. A partir de la Conferència de Wannsee, l'any 1942, el camp de concentració d'Auschwitz-Birkenau, igual com d'altres camps situats al territori de la Polònia ocupada, esdevingueren camps d'extermini i lloc on es posava en pràctica la ideologia criminal de la *solució final per a la qüestió jueva*, és a dir, l'extermini de tots els jueus d'Europa.

Els bisbes polonesos subratllen també que l'Holocaust dels jueus no sols va lesionar les relacions futures entre jueus i alemanys, sinó també les de jueus i polonesos, tot i que aquests darrers també van ser, encara que no fos en la mateixa mesura, víctimes de la ideologia nacional-socialista i, per raó de la seva proximitat local, testimonis involuntaris de l'extermini de jueus. Els bisbes polonesos expliquen que abans de la guerra, la convivència entre jueus i polonesos era força bona.

La declaració episcopal assenyala que nombrosos polonesos van reaccionar amb «heroisme i abnegació» davant la destrucció dels jueus pels nazis. De fet, van amagar jueus, posant en perill la pròpia vida i la de tota la família. Milers de polonesos han rebut el títol de *Justos entre les nacions*, pel fet de salvar jueus d'una mort segura. Tanmateix, reconeixen els bisbes, n'hi va haver alguns que van treure profit de la situació, fent xantatge als qui amagaven jueus si no volien ser denunciats als alemanys. Aquests, diuen els bisbes, «restaran en tots nosaltres com un retret a la nostra consciència». (KNA).

—«A Auschwitz es va escriure el capítol més obscur i terrible de la història d'Alemanya. Ens comprometem tots a defensar la vida, la dignitat, el dret i la llibertat de cada individu» (*Helmut Kohl*, canceller alemany).

—«¿Qui honrarà la memòria de les víctimes dels camps de concentració de l'ex-Iugoslàvia? Les ciutats de Sarajevo i Gorazde són monuments del detestable genocidi i de la passivitat de l'anomenat món democràtic a les acaballes del segle XX» (*Un emigrant de Bòsnia*).

—«Oh, Déu, no tinguis pietat d'aquells que no en van tenir dels nostres nens!» (*E. Wiesel*, Premi Nobel de la Pau).

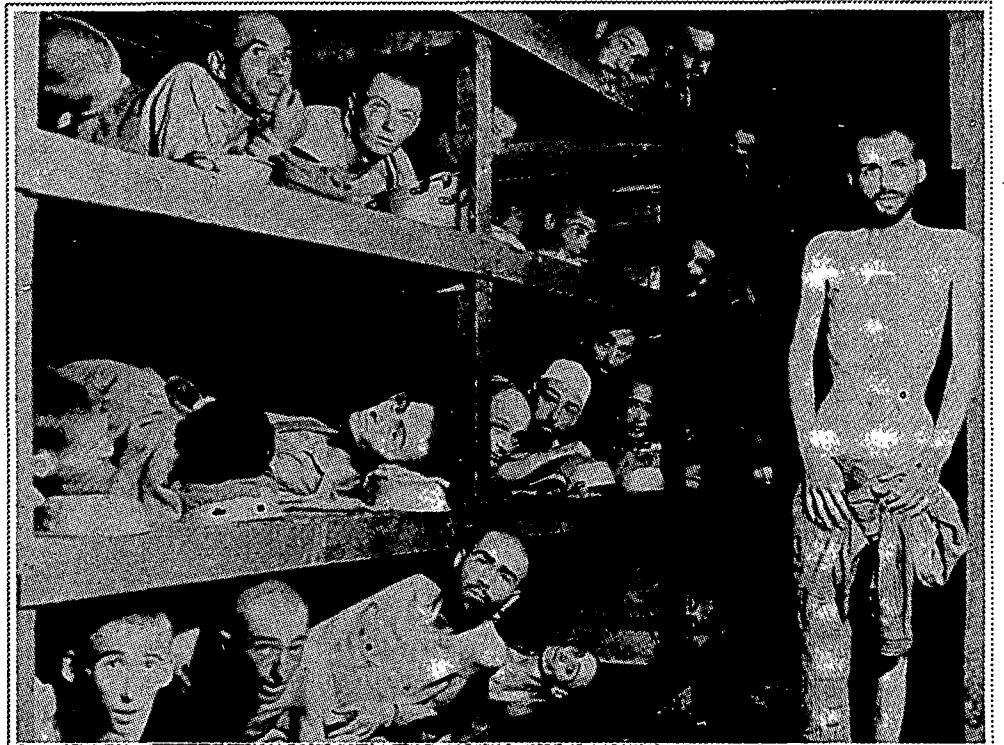
—«El crim d'extermini d'Auschwitz és incomparable i, qui ho nega avui, es fa còmplice de la comesa contra milions de víctimes» (*Rita Süsmuth*, diputada alemanya).

—«Amb Auschwitz va unida una culpa irreparable: ¿com va poder succeir i com podem evitar que es repeteixi una cosa semblant?» (*R. Scharping*, polític alemany).

—«Els cristians no han de ser simples acusadors de l'holocaust, sinó que s'han de comprometre fermament per oposar-se, en un futur, a tot tipus d'antisemitisme i a tot allò que pugui ofendre el poble jueu» (*C. Martini*, cardenal de Milà).

—«L'holocaust va ser possible gràcies a un primitisme esgarifós en el qual els humans miraven amb indiferència la mort d'altres éssers humans. Els 50 anys després de l'alliberament d'Auschwitz, Europa busca encara la resposta a la qüestió: ¿per què?» (*C. Browning*, historiador americà).

—«Jo vaig ser a Hiroshima, però això va ser pitjor. Hiroshima,

Arran de l'alliberament del camp de Buchenwald per les tropes del general Patton, els aliats van trobar uns presoners famèlics, ajaguts a les lliteres. Elie Wiesel era un d'ells

va ser un instant de llum, aquí una demostració lenta d'un procés d'extermini» (*M. Nakamoto*, enginyer japonès).

—«Si no hagués estat l'holocaust, i no haguéssim perdut 6 milions de compatriotes, ara seriem un poble de 30 milions» (*S. Weiss*, president del parlament israelià).

—«Déu del perdó, no perdonis els qui van crear aquest camp i els seus còmplices!» (*K. Sultanik*, del Consell Mundial Jueu).

—«Els catòlics van ser còmplices de l'error, però l'Església com a tal no pot responsabilitzar-se de l'holocaust, l'origen del qual es deu al nazisme. I la Polònia del nazisme va ser la víctima» (*J. Pieronek*, bisbe polonès).

—«Malauradament va ser un ofuscament de la raó, de la consciència i del cor, i el record del triomf del mal, que ens omple d'amargor, ens ha de fer solidaris amb tots els qui porten el senyal inesborrable d'aquella tragèdia» (*Joan Pau II*).

Comunicat de Pax Christi

El racisme encara no és mort

BRUSSEL·LES. — «Auschwitz resta com el símbol d'una política alemanya criminal... I nosaltres tenim l'obligació de guardar aquest record i de romandre solidaris». Això és el que l'oficina alemanya de Pax Christi assenyala en una declaració amb motiu del 50è aniversari de l'alliberament del camp de concentració d'Auschwitz, publicada pel secretariat internacional de Pax Christi, amb seu a Brussel·les.

«Els soldats de l'exèrcit roig van trobar a Auschwitz gent condemnada a l'eliminació per raons racials, religioses, ideològiques o polítiques. Els presoners alliberats pateixen encara els efectes de les seves terribles experiències», recorda la declaració.

Bo i denunciant les vergonyoses baralles que s'han produït ara per qüestions de protocol, les quals «han fet que plani una ombra sobre el record del sofriment i la commemoració de l'alliberament», l'oficina alemanya de Pax Christi subratlla que «els alemanys només hauríem de donar proves de penediment davant una controvèrsia que només els crims alemanys han fet possible. La nostra commemoració, afegeixen, ha

d'estar impregnada de plany, de vergonya i també de reconeixement als qui van fer l'alliberament».

Complicitat tàcita

La declaració insisteix en el fet que la Shoah va ser planificada amb la complicitat tàcita de molts: «Auschwitz resta com el símbol d'una política alemanya criminal. El nacional-socialisme, el militarisme, l'imperialisme i el totalitarisme són l'origen de la destrucció i de la guerra. La matança no va ser cosa d'uns individus concrets ni d'un partit. La Shoah va ser preparada per la propaganda, i planificada i realitzada pels

ministeris i per l'administració. Ben poques persones s'hi oposaren, i molts tancaren els ulls.

«Bastants de nosaltres no vam pertànyer al nacional-socialisme. Però tenim la responsabilitat històrica d'una política alemanya que és culpable d'Auschwitz. I per aquest fet, tenim l'obligació de conservar-ne el record i de restar solidaris».

Pax Christi d'Alemanya convida a servir la memòria de les víctimes dels camps, i també a analitzar les causes d'Auschwitz i les seves conseqüències, sense oblidar tots aquells que eren a la resistència. El moviment precisa que una *commemoració solidària* implica un suport concret envers les víctimes encara vives. És amb aquest esperit que Pax Christi va crear, l'endemà del primer pelegrinatge de reconciliació a Auschwitz, l'any 1964, un Fons de solidaritat per als antics presoners dels camps de concentració polonesos. Gràcies a l'ajut d'un Comitè central dels catòlics alemanys, i a d'altres organitzacions catòliques, el

Fons va donar llum, l'any 1973, a l'Obra de Maximilià Kolbe.

El nazisme continua essent una temptació

Pax Christi d'Alemanya també posa en guàrdia: el nazisme és encara avui una temptació: «ser solidaris vol dir ajudar les persones actualment perseguides o excloses. Perquè 50 anys després de l'alliberament, hi ha una revifalla d'actes d'antisemitisme i de xenofòbia, i el nacional-socialisme és encara políticament possible».

En record i com a solidaritat amb aquells fets, neguem el dret de parlar o d'actuar en nom nostre a tots els polítics que expulsen refugiats, a tots els que amenacen amb tortures o amb la mort, als qui lluiten per retornar Alemanya al lloc dels militarment més poderosos. Retre homenatge avui als homes i dones de la resistència vol dir oposar-se a les accions i opcions paral·leles. (APIC).

Internacional

S'ha d'anul·lar segons el grup Paroles

La sanció del Vaticà a Mons. Gaillot

«Laics catòlics de sensibilitats i generacions diferents, volem expressar públicament la nostra tristesa i la nostra desaprovació a la situació en què es troba Mons. Gaillot, i donar al bisbe d'Evreux tota la nostra fraterna amistat.

No sempre hem estat d'acord amb els gests i les paraules de Mons. Gaillot. A vegades ens sentíem decebuts per la manera com es deixava caure en el parany dels mitjans de comunicació, per la seva absència de reaccions eclesials en certes emissions i pel distanciament massa sistemàtic amb els seus germans en l'episcopat. Alguns de nosaltres, fins i tot, ens exasperàvem per la seva actitud. Però nosaltres hem valorat la generositat de l'home, el sabor evangèlic del seu somriure fraternal, la llibertat de la seva paraula, el seu desig constant de ser la veu dels sense veu, el coratge amb què ha plantejat problemes delicats en la nostra Església. Molts d'entre nosaltres hem rebutjat les seves imprudències, mancades a vegades de sentit de responsabilitat en la divisió que esquinça la comunitat eclesial. Però tots creiem que sempre ha mirat d'anunciar l'Evangeli. La seva ac-

ció, a fi de comptes, ha servit molt a l'Església, per millorar la seva imatge enmig dels medis allunyats d'ella.

És per tot això que, en nom del dret que té tot membre del poble de Déu de dir el seu parer pel bé de l'Església, creiem que és el nostre deure rebutjar públicament la sanció romana i demanar que sigui retirada.

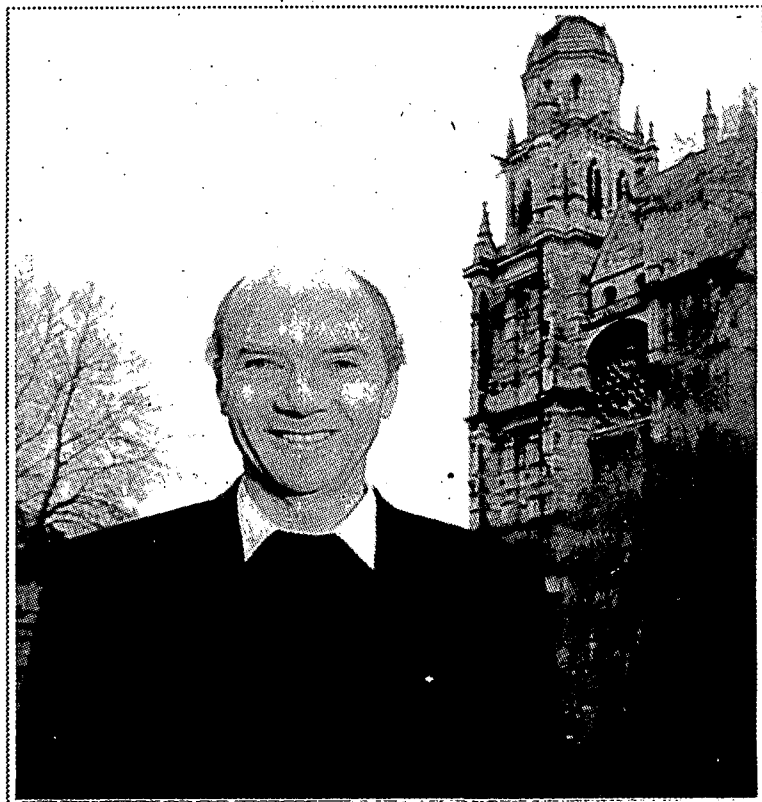
D'antuvi, els motius no semblen clars, i els que s'invoquen no semblen gaire convincents. ¿Què és el que se li retreu veritablement a Mons. Gaillot? ¿El seu estil mediàtic? ¿La seva presència entre els exclosos? ¿Les seves preses de posició socials o polítiques? ¿El fet d'haver plantejat problemes tabú en l'Església?

La mesura presa revesteix caràcter disciplinari. No és la sanció per un debat o per un procés que haurien pogut justificar-la. Ha estat presa sense consultar el conjunt dels bisbes de França, els quals l'han conegut a través dels mitjans de comunicació. Ha prevalgut la impressió d'un funcionament de l'Església a la manera d'una empresa o d'una administració.

La gravetat extrema de la sanció, la seva severitat i la seva bru-

talitat apareixen, de tota manera, abusives i desproporcionades pel que fa als retrets que es puguin fer a Mons. Gaillot. La severitat que es mostra, contrasta amb la mansuetud en la que s'han beneficiat els notoris oposats al Concili.

Finalment, i sobretot, estem convençuts que la decisió que afecta a Mons. Gaillot va fer, ja ha fet, un mal considerable a la nostra Església. Aquesta decisió provoca un desordre, una divisió i un escàndol molt més greu que els que pretén conjurar. Posa de manifest una apreciació deficient de la realitat eclesial i un sentit discutible del diàleg fratem en l'Església. Els seus autors no han mesurat aparentment les conseqüències que comportarà: desarrelament i sentiment d'injustícia de tots aquells qui, a la franja de l'Església, veien en Mons. Gaillot l'únic fil que els lligava amb ella; desfasament flagrant amb l'opinió pública i amb la societat; triomf fàcil de tots aquells qui, a l'interior o a l'exterior de l'Església, s'han fet especialistes en criticar-la; finalment, descrèdit sobre l'autoritat del bisbe sancionat, que no pot impedir la sanció, sobre la de la Santa Seu, que corre

El grup Paroles està constituït per disset laics catòlics, de generacions, de sensibilitats i d'experiències diferents: Dr. Maurice Abiven, metge; Guy Aurenche, advocat; Elisabeth Bourel, consultora; Jean-François Bouthours, periodista; Régine du Charlat, religiosa; Michel de Chatillon, enginyer; Jean Delumeau, historiador; Laurent Grzybowski, periodista; Monique Hebrard, periodista; Emmanuel Lecaron, director de «Vie Chrétienne»; Roger Lelièvre, agricultor; Gabriel Marc, economista; Bernard Perret, economista; René Remond, historiador; Jean-Pierre Rosa, editor; Gérard Testard, president de les «Fundacions per a un món millor»; Philippe Warnier, periodista.

el risc d'incrementar la crisi de confiança de la qual és víctima un gran nombre dels cristians de França.

Si el Vaticà volia acabar amb la llicitació mediàtica a la qual Mons. Gaillot havia cedit a vegades, i on el ressort essencial era la desviació cara a cara de la norma, ha pres exactament la decisió que no calia prendre. L'activitat denunciadora

d'una minoria tradicionalista sembla que ha exercit a Roma una remarcable influència, cosa que manifesta, almenys, una certa presa en compte de l'opinió pública cristiana. És per això que desitgem que tots els catòlics de França, i especialment els nostres bisbes, intervinguin vigorosament per fer retirar una decisió que ha fet mal a la nostra Església». (De «le Monde»)

Jacques Jullien, arquebisbe de Rennes, tracta sobre el cas Gaillot

«La TV ha construït el personatge del contestatari»

«El veritable drama no és que Mons. Gaillot hagi estat destituït sinó que durant tants anys l'Església francesa no hagi reaccionat davant les seves preses de posició». Mons. Jacques Jullien, arquebisbe de Rennes va, com el lector pot comprovar, al centre del problema. Aquest arquebisbe va ser, fins fa pocs mesos, el responsable de la Comissió d'estudis doctrinals de la Conferència episcopal francesa i està totalment d'acord amb la decisió vaticana, una decisió que qualifica de «dolorosa però inevitable».

Luigi Gennazzi

Avvenire

—Mons. Jullien, sembla que el cas Gaillot ha creat divisions dins l'episcopat francès. ¿És veritat?

—Hi han hagut diferents valoracions sobre com afrontar el cas però no parlaria de divisions pròpiament dites. Molts de nosaltres, de manera gairebé unànime, hem expressat la idea que així no es podia continuar i que les declaracions de Mons. Gaillot sobre la fe i sobre la moral servien únicament per

augmentar la confusió entre els fidels. Ja no es pot tolerar més que a cada intervenció important del Papa hi hagi un bisbe responsable d'una diòcesi que de seguida es precipiti a la TV para contradir-lo.

—Per tant, ¿la decisió de destituir a Mons. Gaillot no ha estat precipitada?

—Contràriament al que es pensa la decisió vaticana no ha estat un llamp en un cel serè. A França, els bisbes havíem optat una línia de reserva pel que fa a aquest germà. Un silenci que al final podria gairebé semblar

còmplice. Veu, vòstè, es pensava que amb el pas del temps hauria moderat les paraules adonant-se de ser explotat pels mass-media en funció anticatòlica. Però no ha estat així.

—¿Com va néixer el cas Gaillot? ¿Per què s'ha convertit en un símbol de contestació contra el Papa?

—Per a molts Mons. Gaillot s'havia convertit en el símbol de la defensa dels exclosos; dels últims. Però no es tracta d'això: ¿L'Església ha condemnat potser a la Mare Teresa o a Jean Vanier? ¿O els missioners que arreu del món es dediquen als marginals? Mons. Gaillot està imbuït d'una intrpidesa missionera però la missió no és una tasca personal. Com més hom s'aventura en terrenys difícils i desconeguts, més cal viure en profunda comunió i adhesió amb l'Església, amb el col·legi episcopal, amb el Papa.

—En canvi, ¿què és el que ha succeït?

—Ha succeït que molts massmedia han

fet d'ell una estrella oposant-lo a la resta de l'Església definida com autoritària i conservadora. I Mons. Gaillot, preocupat per no oposar-se a la sensibilitat d'aquells als qui anava al seu encontre, avalava aquesta imatge. Per exemple no ha protestat mai quan els seus interlocutors escarnien la fe catòlica.

—En qualsevol cas, molts catòlics francesos s'han posat al seu costat. ¿Com jutja aquesta mobilització?

—A la TV apareixen sols els seguidors incondicionals de Mons. Gaillot. Jo en conec molts que, malgrat estat afligits per la desunió vaticana, no comparteixen les declaracions de Gaillot. Però aquests no apareixen. I quan els massmedia donen veu a aquells que estan de part del Vaticà els presenten com a vells integristes lefebvrians. Tot i així, la majoria dels catòlics francesos no pensen certament com Mons. Gaillot. L'opinió pública és víctima de la desinformació.

Mans Unides celebra la 36a Campanya contra la Fam

La terra ens pertany si l'estimem

L'home pertany a la terra, en neix i en viu. L'home és una criatura íntimament vinculada al planeta i n'és responsable. La terra li pertany en la mesura que se'n ocupa, la respecta i l'estima. Si el seu cor descansa en la terra, aquesta també descansa en el seu cor. Si nega aquesta unitat i indivisibilitat es nega el mateix sentit de l'existència, el progrés i el desenvolupament. Sols amb la consciència que el planeta és el nostre país i els seus habitants, els seus ciutadans, la certesa d'un món millor pot deixar de ser una utopia. Mans Unides els dies 11 i 12 de febrer realitza la 36a Campanya contra la Fam amb el lema: *Un sol món, un projecte comú.*

Núria Oriol i Palàrea

«Amb els meus ulls, he vist la lenta i dolorosa mort del meu poble, condemnat per la misèria i la fam a sobreviure avui aquí i demà en un altre cantó, sempre perseguit per l'exèrcit o fugint dels esquadrans de la mort —explica Rosalinda, una dona guatemalenca, de l'ètnia kanjobal, vídua amb tres fills petits, els quals mentre diu això se l'escolten arrapats a les seves faldilles. Ha format part de la població civil en resistència i durant dotze anys s'ha amagat per les muntanyes del seu país per no perdre la dignitat indígena i el dret a la democràcia i a la llibertat. «He contemplat la mort del meu marit i de quatre fillets meus... No tenia res per a donar-los, no tenia menjar ni aigua potable. Ara sols queden dues famílies de les que formaven el meu poble». I pronuncia lentament i amb èmfasi aquestes paraules: «He de continuar vivint, vull continuar vivint per honorar els nostres morts. Per ser la seva memòria, lluito per a sobreviure».

Sobreviure sembla que és l'única manera que tenen milions de persones de tot el món de tirar endavant, podríem dir que d'existir i del seu dia a dia, solament se'n parla quan succeeix una catàstrofe natural, un terratrèmol, un huracà, una erupció volcànica una devastadora epidèmia vírica, la fam, una guerra, una matança. Aquests ciutadans del món surten a la primera pàgina dels mitjans de comunicació per reafirmar-nos que el planeta va malament i que hi ha moltes víctimes de la injustícia. Rares vegades, se'ls permet expressar la seva fortalesa, la seva convicció del seu paper d'agents transformadors i protagonistes dels canvis socials, econòmics i culturals que s'esdevenen quan s'aposta pel desenvolupament. La seva vida importa, perquè també escriu la història del nostre món.

Parlar amb els protagonistes

Mans Unides des del 1960 ha optat per apostar pel desenvolupament dels països del Tercer Món, confiant en les capacitats i els recursos interns de les persones que es troben en circumstàncies difícils i doloroses. Amb el convenciment que hi ha la força suficient com per a transformar la seva realitat encara que sigui negativa. Per aquest motiu, en la 36a edició de la Campanya contra la Fam s'han previst centenars de projectes. En destaquem alguns i deixem que

siguin els seus protagonistes qui ens els expliquin.

L'Índia és més que un gran continent, és l'encontre de diverses ètnies, cultures i religions, és una infinitud de matisos de la vida, que ultrapassa els paràmetres occidentals. És foc i força, resignació i passivitat, és un potencial increïble d'expansió, de creixement i de fecunditat. En mig dels problemes de castes, de pobresa, de marginació de la dona, de fanatisme de races i religions, hi ha una Índia poderosa i que lluita per poder desenvolupar-se.

A la zona de Theni, on es troba el districte

on hagi nascut. «D'aquesta manera —explica Ra, un metge hindú— es perpetua de generació en generació aquesta situació. Sempre hi ha un sector de la població, «els sense casta», que han de sobreviure sense cap mena d'aspiracions».

A Madurai aquests desfavorits són els Dàlits, els intocables, els pàries, que pateixen prejudicis de tota mena. Una dita Índia resumeix aquesta condició: Són tan marginats que, fins i tot, embruten la seva pròpia ombra. La història dels Dàlits sempre ha estat marcada per l'opressió. Sotmesos a una explotació sistemàtica, fins i tot, a l'esclavatge, la situació s'ha perpetuat al llarg del temps, tant abans com després de la independència dels britànics, tot i que les lleis del país rebutjen el sistema de castes.

El projecte de Mans Unides pretén donar a aquesta comunitat diversos mecanismes per ajudar-los a sortir de la situació en què es troben. Es preveu la construcció d'uns 75 habitatges per a aquelles famílies que, actualment, es troben en pitjors condicions, vivint en barraques insalubres, i a més, se'n

vegi diferent, més capacitada, més valuosa, capaç de transformar la seva vida i el seu entorn. I, útil per a treballar, perquè descobreixi que pot fer-ho i fer-ho bé. També aprèn a valorar la dona, a respectar-la. Som un país masclista i, realment, fins i tot, per a les castes mitges o altes no entra amb força la condició d'igualtat amb la dona. Encara avui, en moltes zones de l'Índia, si neix una nena es pregunta al marit si l'accepta a la família, perquè si no l'accepta, se la deixa morir».

Ra amb un lleuger somriure als llavis i als seus ulls negres i penetrants afegeix: «És positiu observar com a mesura que es treballa amb les persones, amb els Dàlits, canvia la seva consciència i la seva manera de veure la vida. L'altre dia, un d'aquests Dàlits de Theni em va confessar que ara no creia que fos un abandonat de Déu, que estigués castigat per un pecat que hagués comès en el passat i que tenia ganes de viure un present sense resignació (ja que per a ells el concepte de futur és diferent al de l'occidental). I no és l'únic. Veure's amb un habitatge nou i digne, veure's treballant en equip en una cooperativa, obre uns horitzons que no ens podem imaginar. Ells poden plantejar una alternativa de vida als seus fills i que aquests no continuïn creient que són uns descastats i que en la seva existència no poden trencar aquest cercle».

Aquest projecte de Mans Unides demana un pressupost de 9.110.000 pessetes i el seu responsable és Fr. Alexis Diamond Raj, de la Madurai Multipurpose Social Service Society.

Durant l'any passat, Mans Unides de Catalunya va recaptar més de 495 milions de pessetes a les vuit diòcesis, amb les quals es van finançar, totalment o parcialment, 82 projectes en 24 països diferents i diverses accions d'emergència. La proporció dels diners donats i les accions que es poden dur a terme és abismal. Per exemple, amb 1.000 pessetes un camperol de l'Índia pot comprar les llavors que necessita per a la collita d'un any. 10 sacs de ciment per a construir habitatges a Moçambic costen 6.750 pessetes, una màquina manual per a fabricar totxos a Moçambic, 15.525 pessetes. Amb 25.000 pessetes es pot equipar un petit centre de salut a Perú i amb 10.000.000 de pessetes es pot realitzar un programa de desenvolupament integral de tot un poble a l'Índia.

La solidaritat destrueix les petites parcel·les que cada un es construeix per fer-nos veure la realitat que tots som un sol poble. La solidaritat redistribueix els recursos amb justícia i també empeny a responsabilitzar-se de l'ús d'aquests recursos. La solidaritat ens fa adonar-nos que el que li passa a la persona més llunyana, ens passa a nosaltres, perquè estem interrelacionats. L'home pertany a la terra i també pertany als altres homes, solament així, la terra pertany a la humanitat.

Gràcies a la formació la persona se sap agent actiu i transformador del seu entorn

te de Madurai, el més occidental dels 21 districtes de l'estat de Tamil Nadu, l'any 1994 es va iniciar un projecte de Mans Unides que continuarà durant tot aquest any i que consisteix en la reparació i construcció d'habitatges, com també en la realització de diversos programes educatius, sanitaris i de creació de llocs de treball.

Madurai compta amb uns 212 pobles, amb una població d'1.050.000 habitants, dels quals 275.000 són Dàlits. Aquests pertanyen al segment de la població més afectada pel sistema de castes, generalitzat a tot el país, el qual assigna a cada persona un estatus social i una casta segons el lloc o la casta

repararan unes altres 100.

«Per suscitar un canvi de mentalitat, de costums, per aprendre que també tenen dignitat de vida, que són éssers humans, —comenta Ra— se'ls ha d'ensenyar a fomentar l'estalvi, donar ajuts i préstecs a individus i cooperatives per a fomentar les petites indústries, com poden ser la construcció de totxos o les cooperatives lleteres, o bé, aportar ajut de tipus material i proporcionar llavors, bous i eines pel camp. A més, s'inicien programes educatius i d'assistència mèdica. —Continua dient: L'educació i la formació d'adults és molt important, ja que es prepara la persona perquè es

Tarragona

Més de 8 milions i mig per Rwanda

Una resposta generosa i solidària des de la base

Joan Boronat

TARRAGONA.— La ciutat ha donat una resposta solidària amb escreix, a la campanya d'ajuda a Rwanda. La recaptació obtinguda ha estat concretament de 8.506.647 pessetes que es faran arribar a aquell país africà per mitjà de dos missioners tarragonins que han viscut la tragèdia fratri-cida rwandesa; són Mn. Josep Cabayol i Teresa Baiges.

La campanya *Tarragona ajuda Rwanda* es va endegar el 27 del proppassat mes de novembre, impulsada per l'Associació de Botiguers de Ponent i la parròquia de sant Joan, projecte que va comptar amb el suport personal del regidor Maties Palau. Arran d'això, unes 400 botigues i empreses de la ciutat van col·laborar mitjançant la donació de diversos articles per posar a la venda a la botiga pro-Rwanda, ubicada al número 69 de la Rambla Nova, en un local cedit desinteressadament pel seu propietari.

Gran resposta popular

Segons fonts de l'organització de la campanya, unes 10.000 persones van visitar la botiga; la majoria van aprofitar per comprar algun article, que s'oferia al públic a un preu rebaixat, o simplement fer una consumició a la improvisada cafeteria del local i contribuir així a la labor humanitària propugnada. Així mateix, es van distribuir guardioles als comerços de la ciutat i es van realitzar diversos sortejos.

La gran resposta popular, acudint a la botiga pro-Rwanda va fer que aquesta tanqués dues setmanes més tard de la data prevista en un principi. A l'hora de fer balanç, entre les vendes fetes a la tenda, la recaptació de la cafeteria, els sortejos i les guardioles es van recollir 8.506.647 ptes.

La sala d'actes de Caixa de Tarragona va ser el marc de l'acte de cloenda de la campanya, moment en què es va procedir al trencament d'una gran guardiola de terrissa, que reunia els darrers diners recollits a la campanya. L'acte va resultar força emotiu, amb intervencions d'algunes de les

A l'acte de la cloenda de la campanya es va trencar una gran guardiola, amb els darrers donatius

persones de les moltes que amb la col·laboració de gran nombre de voluntaris, han maldat per l'èxit de la campanya. Aquest acte de cloenda va ser arrodonit amb la magnífica actuació del Cor Ciutat de Tarragona.

Agraïment als laics i laiques

Algú dels organitzadors va remarcar que «l'Església es pot enorgullir dels seglars de Tarragona, que han pres una iniciativa del tot espontània, sense que aquesta hagi estat impulsada des de les associacions cíviques o religioses. Es la prova que Tarragona és una ciutat generosa i solidària».

Esperonats per la bona acollida i millors resultats de la campanya *Tarragona ajuda a Rwanda*, els seus organitzadors i col·laboradors no descarten la possibilitat de continuar organitzant accions similars. De proseguir en aquest programa, es preten afrontar projectes de major envergadura, com la creació d'un dispensari i una escola, allà a Rwanda. De moment, els vuit milions i mig recaptats s'invertiran en part en la compra de medicines i aliment.

Vic

«Promoure en l'Església una reflexió sobre la salut»

Josep Nadal

IGUALADA.— El proper dia 11 de febrer se celebra la Jornada Mundial del Malalt. Per aquest motiu, a les 5 de la tarda, a la sala d'actes de l'Escola Pia de la ciutat tindrà lloc una taula rodona per parlar sobre les conclusions del Congrés Nacional *Església i Salut* que es va realitzar del 26 al 30 de setembre passat a Madrid. De 7 a 8 del vespre hi haurà un col·loqui obert.

Després de l'assistència d'uns 800 congressistes de tots els bisbats de

l'Estat espanyol —uns 50 per part de l'Arxiprestat de l'Anoia-Segarra van col·laborar en els treballs previs i 3 varen assistir a les sessions del congrés— es vol aconseguir «promoure en l'Església una reflexió sobre la salut i la malaltia per buscar, inspirant-se en l'Evangeli, les línies d'acció de la seva presència en el marc de la salut», segons diu el programa editat.

Participació representativa

Organitzat per la Comissió de Pastoral de la Salut de l'Arxiprestat i moderat per Mn. Joan Torra, vicari

episcopal de pastoral, per part de les parròquies hi seran presents: Mn. Joan Valls, rector de la parròquia de la Soledat i Maria Antònia Sala, coordinadora dels grups de visitadors; per part dels Centres Sanitaris, Montserrat Sandiumenge, metge de l'Hospital d'Igualada, Antoni Monclús, del servei religiós de l'Hospital i la Gna. Assumpció Cullerell, religiosa vedruna; i, en representació de les Associacions i Moviments laicals, Gerard Roda, President de l'Hospitalitat i Esperança Ruiz com a portaveu de la Frater.

Fets i criteris

RAMON
TORRELLA I
CASCANTE

Arquebisbe de
Tarragona i Primat

¿La societat de consum ens fa esclaus del diner?

El diner és el mitjà per afavorir l'intercanvi i la circulació dels béns materials. En la pràctica podem convertir-nos en els seus «esclaus» quan el desig d'acumular-lo creix sense moderació ni límits.

Amb molta facilitat podem deixar-nos portar per l'atractiu de cercar la riquesa i d'acumular-la amb la finalitat de conservar-la. Podem estar dominats per l'avarícia gairebé sense adonar-nos-en.

La societat de consum es caracteritza per l'abundància de béns que ofereix per a tota classe de necessitats. La publicitat juga a favor d'augmentar en nosaltres el desig instintiu de posseir.

La Sagrada Escripura insisteix d'una manera molt intensa en el desprendiment de les riqueses perquè l'avarícia ens esclavitzava i ens distanciant de Déu: «Perquè on tens el teu tresor, hi tindràs el cor. [...] No podràs servir alhora Déu i el diner» (Mt 6, 21.24).

També som advertits seriosament sobre el perill que comporta l'avarícia: «l'amor al diner és l'arrel de tots els mals» (1 Tm 6, 10). L'avarícia, en la perspectiva de l'economia moderna, ha engendrat a nivell mundial l'abisme entre països rics i països pobres. Posseir més; tant per als pobles com per a les persones no és el fi últim. Si posseir es converteix en el bé suprem, els cors s'endureixen i els esperits es tanquen. «Tant per a les nacions, com per a les persones, l'avarícia és la forma més evident del subdesenvolupament moral». (*Populorum progressio*, n. 19).

Trobem l'avarícia enumerada entre els vicis capitals perquè es caracteritza com a pecat oposat a la lliberalitat, virtut annexa a la justícia: el seu mal específic està en l'ofensa a la persona humana, a qui fa esclava dels béns materials.

La societat de consum ens acostuma a la llei del mínim esforç. Així, sovint refusen fer un servei a un altre per egoisme o, al contrari, buscarem les persones que ens poden ajudar amb la seva amistat.

Per comoditat podem deixar de complir la paraula donada o no preveure el temps necessari per dur a terme els nostres compromisos. Podem menysprear habitualment les persones de situació o de cultura inferior i pensar que sempre tenim raó.

Per lluitar contra el pes de la societat de consum hauríem de reforçar unes quantes conviccions personals, com per exemple: la persona està per damunt del diner, tota persona té la seva dignitat, és més important ser que no pas tenir, hem d'estar sempre disponibles per a fer un servei als altres. Procurem superar la temptació de deixar-nos portar exclusivament per les simpaties personals i evitem actuar per ambició o per ganes de quedar bé.

Tindrem molta més llibertat interior davant la societat de consum com més purificada estigui la nostra intenció d'egoisme, d'orgull i de poder.

Homenatge al mestre Josep Castells (1885-1950)

Urgell

Un símbol dels mestres cristians

Antoni Mirabet

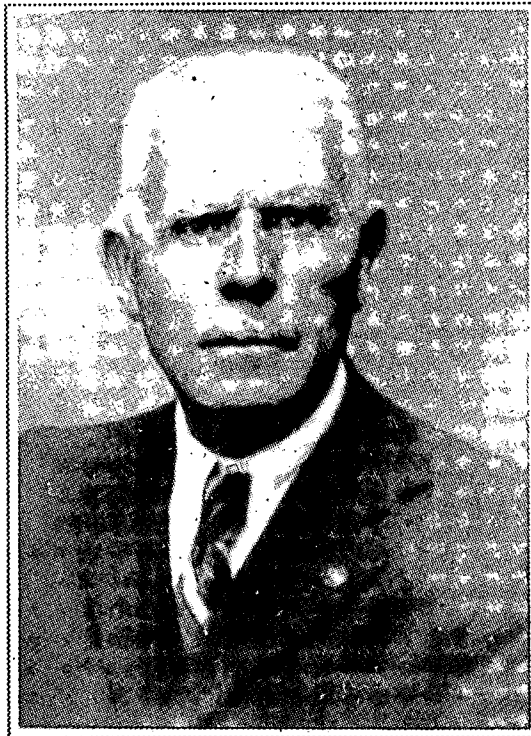
LA SEUD'URGELL.—El prevere Blai Fortuny, a la Casa del Bisbat, ha llegit la memòria que havia redactat sobre el mestre Josep Castells i Bigorra, de Vilamolat (Conca de Tremp). La fotografia del mestre, que va destacar per les seves virtuts cristianes, serà col·locada a la galeria d'urgellencs il·lustres de la Casa del Bisbat. Amb Nativitat Mir i la família Armengol, Josep Castells figura entre els seglars inscrits a la galeria d'urgellencs il·lustres. «L'Església no seria Església sense la inserció dels laics en la seva vida i missió», va manifestar Blai Fortuny.

El ponent va advertir que Josep Castells és «un símbol i una perso-

nalització del que mereixerien tants altres mestres i mestresses del nostre món rural que han treballat al costat dels nostres mossens». Blai Fortuny va concretar el treball en l'acció educadora del mestre cristià. Fe i cultura s'agermanaven en el pensament i en l'acció del mestre. La forta personalitat cristiana va fer de l'ensenyament una vocació i un apostolat que van marcar decisivament els alumnes. El conferenciant va esmentar alguns testimonis d'antics alumnes. Un d'ells escriu: «Mantinc sempre viu i agraït el record d'aquell professor, la tasca del qual, tant havia d'influir en la meva posterior maduresa humana i cristiana». Un carmelita manifesta: «La meva vocació va néixer i créixer a l'escalf d'aquella escola».

La Guerra Civil va brindar al mestre bones ocasions per confessar la seva fe. Davant un escamot de milicians va confessar i va jurar que era catòlic. Explicava als seus fills que ell seria assassinat «pel fet de ser catòlic, cosa que els havia d'animar molt, perquè era una distinció». Acabada la Guerra Civil, lamentava el rigor de les accions repressives i s'esforçava en temperar els ànims, convertint-se en «un agent de pacificació i fraternitat». El seu fill Jesús, prevere, escriuria més tard la crònica martirial dels sacerdots assassinats els anys 1936-39 a la diòcesi d'Urgell.

Blai Fortuny va acabar el parlament amb les paraules següents: «Al senyor mestre l'honor i l'homenatge, a nosaltres i als qui vin-

Josep Castell va ser un mestre rural al costat de l'Església

dran, el repte i el compromís».

La memòria i homenatge en honor del mestre Josep Castells va es va celebrar en el marc de la tradicional trobada anual del Capítol catedral. Es recorden els fets principals de la vida d'una persona distingida en el servei a Déu i a la diòcesi i la fotografia és col·locada

a la sala principal de la Casa del Bisbat. Fins al moment present setze personalitats de l'Església d'Urgell —bisbes, preveres, religiosos i seglars— ocupen la galeria dels urgellencs il·lustres. Ells són una crònica sempre viva d'un testimoni evangèlic, vinculat a la història de l'Església local.

Girona

L'atenció pastoral als joves

Jaume Reixach

BANYOLES.—Les anomenades Jornades de Caldes, que es van iniciar 9 anys enrere com un espai que afavorís el reciclatge a tots els qui treballen pastoralment amb els joves, van fent camí i gaudeixen —segons es pot comprovar— de bona salut. La novena edició d'aquestes Jornades va tenir lloc el mes de gener a la Casa d'Espiritualitat i va aplegar 45 participants (sacerdots, religiosos i seglars), és a dir, la quasi totalitat dels qui són companys de camí de la gent jove. El clima era esperançat. Sempre ha estat difícil treballar amb el jovent, però també és gratificant.

Mn. Enric Sala, delegat episcopal d'Apostolat Seglar, va presentar la jornada, i la ponència va anar a càrrec de mossèn Sebastià Taltavull, vicari general de Menorca, que va parlar sobre *El treball pastoral amb joves a la diòcesi: coordinació i complementarietat*.

Prioritat del treball amb la joventut

Les conclusions a les quals han arribat els participants, després de treballar el tema per zones, es podrien resumir en els següents punts: 1) Vivim en un món divers i en una

societat plural. El treball amb els joves arrossega les dificultats que són inherents a la vida d'avui: residència en un lloc i treball o estudi en un altre ben diferent. 2) El gran objectiu que es perfila, demanant preferència, és la *coordinació*: coordinar grups, parròquies i treballs. 3) Necessitat creixent de joves/adults en la fe que vulguin dedicar el seu temps a la formació dels altres joves. Formació d'animadors de la fe (no és el mateix que monitors). Les dificultats que acompanyen aquest tipus de treball fan aconsellable que aquests animadors puguin ser persones alliberades.

El bisbe Jaume va tancar la Jornada plantejant uns suggeriments pastorals. Va convidar els assistents a indagar la sensibilitat dels joves d'avui i d'aquí per l'evangeli. ¿En quins punts és sensible, el jove d'avui, a l'evangeli? ¿Com es va fent el seu procés de maduració en la fe? Si partim de l'assistència a la missa com a fita de la vida de la fe i com a discerniment d'aquesta fe, haurem de dir que la fe del jove està en retrocés. Però si ho mirem des de l'aportació que el jove està disposat a fer en el camp de l'assistència social, el discerniment és un altre. ¿Quina esperança us mou —va preguntar als presents— a treballar amb la gent jove? La resposta, cadascú.

20 anys d'Escola de l'Esplai

J. R.

GIRONA.—Durant el curs 1974-75 l'Escola de l'Esplai del bisbat de Girona iniciava la seva tasca de formació d'educadors en l'esplai, fruit de l'interès i la preocupació de les tres entitats fundadores: el Servei de Colònies de Vacances (S.C.V.), el Moviment Infantil i Juvenil d'Acció Catòlica (MIJAC) i els Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya (ME-GSJ de C). Han transcorregut, per tant, vint anys d'aleshores ençà. I l'actual equip coordinador de l'Escola de l'Esplai no amaga la seva satisfacció: «han transcorregut dues dècades de treball seriós, persistent i discret per part de moltes persones que estimen l'esplai».

Ningú no qüestiona avui la feina educativa i cristiana que està duent a terme aquesta entitat diocesana, una de les més actives. Els monitors, animadors i directors d'esplai sempre han trobat resposta a les seves inquietuds; sempre s'ha procurat que no perdessin de vista la doble finalitat —educativa i cristiana— de la seva feina.

L'equip coordinador ha considerat que 20 anys d'existència és una xifra prou rodona com per bufar les espelmes del pastís amb solemnitat i, de passada, fer balanç sobre la tasca feta. Ara tots els ulls estan posats en el futur i ja es parla, tot mirant endavant, de com caldrà enfocar les coses de cara al tercer mil·lenni.

Els actes de celebració d'aquest 20è aniversari són bàsicament una exposició commemorativa, que s'inaugura el dia 10 de febrer, i un cicle de xerrades sobre *Esplai i Església*, *Esplai i Educació* i *Esplai i Valors*, que aniran a càrrec —respectivament— de l'Enric Puig (10 de febrer), Salomó Marquès (17 de febrer) i Josep M. Terricabras (24 de febrer). Però potser l'acte més esperat és la Trobada dels Centres d'Esplai, que està previst que tingui lloc el dissabte 11 de febrer, a les 3 de la tarda. Els escenaris de la trobada són dues places (plaça Josep Pla i plaça de la Constitució) que acolliran la mainada i s'animaran com mai amb tota mena de jocs cooperatius, una bona berenada i l'elevació de 3 globus aerostàtics. Aquest programa d'activitats es complementa amb la convocatòria d'un Concurs de Projectes sobre activitats d'educació en el lleure —infantil i juvenil— que està obert a tothom. Les bases del concurs es poden demanar a la secretaria de l'Escola de l'Esplai. El termini de presentació dels projectes és fins el 31 de març d'aquest any en curs.

Barcelona

Jornada Diaconal Diocesana

«Encoratjo a no defallir en l'anunci de la Bona Nova»

Sebastià Payà

(diaca)

Joan Josep Castaño

(candidat)

VILADECANS.— El passat divendres dia 27 de gener, amb motiu de la diada dels sants Fructuós, Auguri i Eulogi, es va celebrar la Jornada Diaconal de la diòcesi de Barcelona. L'acte va tenir com a punt principal l'eucaristia, celebrada a la parròquia de Sant Joan, de Viladecans, presidida per Mons. Carles Soler, bisbe delegat per als diaques, i concelebrada per Mn. Josep Ma. Aragonès, President de la Comissió per al Diaconat, Mn. Joan Puig, arxiprest de la zona pastoral i d'altres preveres de Viladecans. Hi van assistir un bon nombre de diaques acompanyats amb les seves esposes així com candidats al ministeri.

Després de la celebració eucarística hi va haver

Diaques de la diòcesi de Barcelona al Palau Sant Jordi, al desembre passat.

un sopar de germanor al poble de Sant Climent de Llobregat.

En l'homilia el Sr. Bisbe va destacar l'exemple de testimoniatge i fortaleza dels sants màrtirs, va encoratjar l'assemblea a no defallir en l'anunci de la Bona Nova i a tenir fortaleza d'ànim i d'esperit a fi de transmetre als nostres ambients els valors de l'Evangeli.

Felicitats al cardenal Ricard M. Carles

C.C.

BARCELONA.— El dia 7 de febrer ha estat l'onomàstica de l'arquebisbe de la diòcesi Ricard M. Carles i Gordó. Des de les pàgines del nostre setmanari volem felicitar-lo per aquesta data tan especial i ens unim a les pregàries que tota l'Església fa també pel pastor de la diòcesi. Aquesta felicitació és un regal a la seva persona i al seu ministeri episcopal.

Anant cap a una civilització més profunda

SANT CUGAT.— El passat cap de setmana al Casal Borja de Sant Cugat han començat les sessions de treball del nostre Concili Provincial. La capella del Casal ha estat convertida en aula conciliar on els pares i mares conciliaris han encetat ja la seva reflexió i diàleg. Convé que tots ens anem informant de la marxa de les sessions conciliaris i que ens hi unim amb la nostra pregària i amb una esperança ben ferma.

El primer tema és clau i eix del Concili: *l'anunci de l'evangeli a la nostra societat*. En el document de treball previs s'explica que l'evangelització és «l'anunci del Crist als qui l'ignoren». Com explica Mn. Xavier Bastida en un interessant article, tot citant Joan Pau II, «no es tracta d'una restauració d'una Europa dels temps passats, sinó de descobrir les pròpies arrels cristianes i anar a una civilització més profunda».

Preguntem-nos:

—¿Quines són les nostres arrels cristianes (personals, familiars, comunitàries)?

—¿Estem disposats a acollir allò que l'Esperit ens demana en aquest moment concret de la història?

Preguem:

«Veniu Esperit Sant, aura divina, baixeu del cel als cors que haveu creat...»

Oficina d'Informació del Concili

Lleida

Bonaventura Pelegrí, elegit primer moderador

En la inauguració del Concili hi van participar 222 lleidatans

C.C.

LLEIDA.— Quatre autocars llogats pel bisbat van traslladar els 222 lleidatans que van assistir a la Catedral de Tarragona a l'històric acte de celebració de la missa d'obertura del Concili Provincial Tarraconense, que va tenir lloc a les 11 del matí del dissabte 21 de gener. Els representants de la diòcesi, laics, religiosos, religioses i sacerdots són testimonis d'excepció de l'obertura del Concili.

El mateix dia a la tarda es va celebrar a la Catedral la primera Sessió Conciliar, en la qual es van tractar assumptes d'ordre i reglament per al desenvolupament pos-

terior de les sessions de treball del Concili que tenen lloc a Sant Cugat del Vallès. Per votació va ser elegit Mn. Bonaventura Pelegrí, sacerdot de Lleida, moderador de la primera sessió del Concili que va tenir lloc els dies 3, 4 i 5 d'aquest mes de febrer. També es va fer lliurament als Conciliaris dels materials d'estudi sobre els temes a tractar en el Concili.

L'Església Tarraconense molt rica en celebracions de Concilis, tradició que ara recupera després de 238 anys, n'ha celebrat 160, dels quals 17 van tenir lloc a Lleida, sent els més famosos els celebrats els anys 546 i 1229 en aquesta ciutat.

En defensa de l'Església de Catalunya del 1936

Una versió sobre alguns esdeveniments històrics

Un punt de vista sobre la història de l'Església a Catalunya que fa llum sobre fets i persones significatives: Cardenal Vidal i Barraquer, Cardenal Gomà, bisbe Irurita, Federació de Joves Cristians, etc...

L'he llegit amb molt interès. Els que visquérem aquells anys, no ens poden desfigurar els fets.

Ramon Daumal i Serra
Bisbe Auxiliar emèrit de Barcelona

Autor: Francesc d'A. Picas

Distribueix: LA FORMIGA D'OR. Portal de l'Àngel, 5.
08002 Barcelona. Tel. 302 24 31

Preu de l'opuscle: 250 Ptes.

Tortosa

Van presidir l'acte el Bisbe i la superiora general

Vots perpetus de dotze religioses de la Consolació

J. Blanc i Bahima

JESÚS I MARIA.— Després de vuit anys de formació religiosa i pràctica, dotze joves han pronunciat el sí nupcial a l'Església davant el bisbe de la diòcesi, Lluís Martínez Sistach i de la seva superiora general.

L'escenari elegit va ser la Casa Mare on es veneren les despulles de la mare fundadora: Santa Maria Rosa Molas i Vallvé, natural de Reus, però tortosina d'adopció, perquè aquí va instituir les filles de la Consolació.

Actualment aquestes religioses són unes 800 i treballen en camps molt diversos: col·legis, hospitals, residències, suburbis, missions... L'última fundació va ser a Eslovàquia i les penúltimes a Milà i Mèxic.

Confessions des de l'esperança

De les dotze joves, sols hem pogut entrevistar-ne cinc i justament quan tenien la maleta preparada per volar, una a Bèlgica i les altres quatre a Sud-amèrica.

La resta ja són al seu destí perquè les classes o els malalts les reclamaven. El seu carisma específic és consolar. Algunes estrenen camp i obren camins inèdits: una de Menorca se'n va anar a fundar un nucli de la congregació a Eslovàquia juntament amb una altra de Vila-real de los Infantes.

La mitjana d'edat és de 30 anys. Totes parlen amb una certa cautela religiosa. Una sembla més comunicativa... i és que al món secular era locutora de ràdio.

—¿Què va passar, què va sentir el dia de la vostra professió perpètua?

—Que acabava una etapa de prepa-

ració.

—Amb l'anell volíem significar la fidelitat a l'Espòs per servir-lo sempre en l'Església.

—Que érem com una Epifania de l'amor de Déu.

—Pronunciem conscientment i lliurement la nostra consagració de servir l'Església des de la nostra congregació.

—¿En quins camps treballareu?

—Algunes continuaran en el mateix destí d'abans.

—Una de nosaltres, de moment va a Bèlgica per preparar-se per a les missions de l'Àfrica.

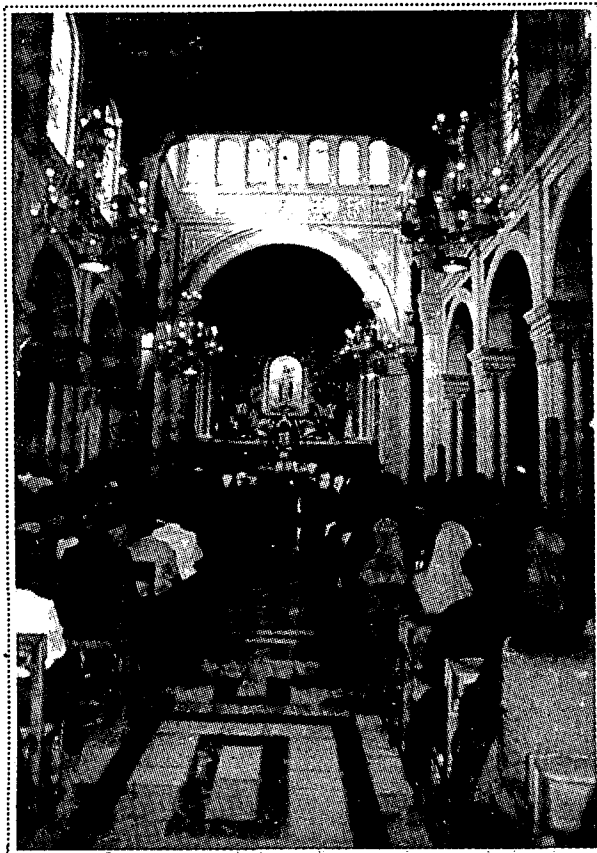
—Jo torno a un petit Cottolengo a l'Argentina.

—Continuaré en una diòcesi camperola de Xile i allà prepararem missioners rurals.

—El Sr. Bisbe va llegir amb molt èmfasi una homilia escrita amb el cor: ¿Quines frases i quins sentiments recordeu? Penseu una mica mentre, aquestes dues germanes veteranes ens expliquen la vivència en l'escenari de la casa.

La superiora de la comunitat de Jesús i una altra consellera provincial opinen sobre la novetat de la festa:

—Per primera vegada s'han obert les portes als familiars directes, de manera que tots els pares han tingut allotjament i convivència amb les seves pròpies filles. Hem aconseguit

La mitjana d'edat de les joves professes és de 30 anys

viure una congregació *ampliada*.

—Per la nostra banda, les més grans —i parlo en nom seu— hem experimentat el goig de saba nova, fresca i de molta qualitat.

—Recent professes, ¿preparades per parlar?

—Recordem de l'homilia que per gràcia de Déu hem seguit l'estrella de la vocació, la crida de Crist Espòs.

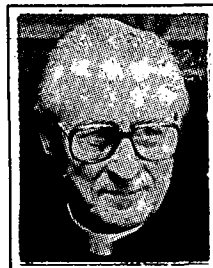
—Que quan s'apaga la llum de l'estrella, hem de continuar buscant des de la fe.

—Que siguem amb les nostres vides «epifanies de Déu».

—Aquíestic, Senyor, perquè m'has cridat.

—Sempre seré consolació.

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Cridats a viure en l'amor

L'amor és l'aspiració més profunda de l'home; l'única realització d'ell mateix en la llibertat. L'home està fet per a l'amor, cosa que equival a dir que està fet per realitzar-se donant-se. D'aquí ve el goig profund d'ajudar els altres, del sacrifici pel bé d'un altre, de la fidelitat a qui s'estima.

Si Déu resta exclòs d'aquesta donació, l'home no es pot realitzar plenament, ni ser feliç. Més que més perquè Déu s'ha ofert a l'home com allò que és ell: com a amor. Sempre queda un buit en la persona quan, de l'entrega al proïsme, en queda exclòs el Tu que ens ha portat a l'existència i ens ha donat tots els béns que posseïm. «¿Què tens que no hagi rebut?», ens pregunta sant Pau.

Si Déu vol mostrar el seu amor al món, aquest amor ha de ser cognoscible per l'home. La capacitat de l'home per a aquest coneixement té un nom triple: fe, esperança, caritat. Constitueixen el do de Déu perquè siguem capaços de conèixe'l.

No és pas altra cosa el que passa en el nostre coneixement-amor d'homes. Algú diferent de nosaltres ha de començar. De fet, en la vida humana, després d'haver somrigut la mare al fill una colla de dies i de setmanes, ve un moment que rep com a resposta el somriure del fill. Ella ha desvetllat l'amor en el fill, i aquest amor el desvetlla també al coneixement.

El coneixement entra en joc, pel fet que l'amor ha començat abans a partir de la mare, és a dir, a partir d'allò que és transcendent al subjecte (Von Balthasar).

Just això és el que fa Déu. Ell encén l'amor en nosaltres. «El mateix Déu que digué: "Que la llum resplendeixi enmig de les tenebres", és el que ara ha resplendit en els nostres cors; així som il·luminats amb el coneixement de la glòria de Déu, que brilla en el rostre de Crist» (2C 4:6). Un rostre en què el Pare ens somriu paternalment i maternalment.

Ho va dir ben clar Jesús: «Qui m'ha vist a mi, ha vist el Pare.» Jesús és presència de Déu, fet visible i posat al nostre abast.

Aquestes paraules són trivials per qui no ha passat pel gresol del desig de Déu. Una cosa de la qual no es veu el significat profund. Qui ha vist el Crist per la fe, qui creu en Crist, ja l'ha vist d'alguna forma. I, per ell, té sentit la lamentació del *Cant de la vinya* (Is 5:1-4): «¿Què més podia fer que no li hagi fet?»

¿Motius per a una resposta nostra d'amor? Tota l'existència. Però recordem-ne algun de fonamental. «Ens escollí en Jesucrist abans de crear el món... per amor ens destinà a ser fills seus» (Ef 1:4-5). Hem estat, doncs, al cor de Déu tota una eternitat. Ens podem aplicar les paraules de la Bíblia: «L'home desitjat de Déu» (Daniel). «T'he estimat amb un amor etern. Et duc gravat a les palmes de les mans» (Isaïes).

La resposta desitjada per nosaltres i esperada per Déu és ser cristians en creixement, és a dir, «unir-nos a Crist com a algú a qui es coneix íntimament, a qui s'estima apassionadament i a qui se serveix heroicament».

Als peus del rei del vostre cor

Aquests són alguns dels paràgrafs més significatius de l'homilia del Dr. Lluís Martínez Sistach.

«La nostra assemblea eucarística reunida en aquesta entranyable església de la Casa Mare de les religioses de Ntra. Sra. de la Consolació, amb motiu de la professió perpètua de dotze religioses procedents de diferents països d'arreu del món, és una epifania de la Salvació universal del nostre Déu.

Benvolgudes germanes que avui feu la vostra professió perpètua. Amb els Mags d'Orient, també vosaltres vau veure un dia l'estrella que us va anar conduint fins al rei del vostre cor. També vau arribar a Jerusalem, com els

Mags, i vau preguntar perquè l'estrella durant el vostre discerniment no sempre lluita per igual. Però l'estrella apareixent novament en la vostra vida us va conduir fins a Betlem i al trobar l'Estimat, li vau oferir or, encens i mirra, és a dir, tota la vostra vida, el vostre Sí a compartir amb Ell tota la vostra existència, seguint l'espòs pobre, cast i obedient».

«Com els Mags d'Orient, provinents de diferents països, Xile, Brasil, Espanya, us postreu davant el Senyor per oferir-li, com dieu en la vostra participació, l'or de la vostra pobresa, l'encens de la vostra castedat i la mirra de la vostra obediència».

Barcelona

Mn. Francesc Pardo, director del Centre d'Estudis Pastorals:

«El CEP oferirà un curs important sobre el Concili Provincial»

Mn. Francesc Pardo, rector de Sant Sadurní d'Anoia, és el nou director del CEP des que el passat mes de desembre va substituir a Mn. Joan Batlles. Després d'aquests primers mesos de feina conjunta, Mn. Pardo i Mn. Manel Simó que és periodista i secretari del CEP, fan una valoració sobre la tasca que ha de dur a terme aquest centre de formació i reciclatge pastoral dins el conjunt de l'Església catalana.

Glòria Carrizosa

—Mn. Pardo, ¿quina és la proposta que ofereix el Centre d'Estudis Pastorals per aquest any, o sigui els cursos que ja es feien i les principals novetats?

—Mn. Pardo: El curs bàsic de Pastoral que és un curs insigne en el CEP, dura 2 anys i intenta posar els fonaments per una teoria i una pràctica pastoral. També se segueixen fent cursos sobre la Bíblia els dimarts i els dijous, un dia per l'Antic Testament i un dia pel Nou Testament. Una altra possibilitat són les sessions vespertines que presenten diverses problemàtiques que ens semblen importants com per exemple, *Els corrents teològics actuals i la seva incidència en la pastoral* que farà Josep Castanyer, *Teologia del laicat* per Antoni Bentué, *La qüestió obrera avui* per Gaietà Casacuberta, un tema important ja que des dels últims fets a Europa i a Rússia, s'ha obert un interrogant sobre aquesta qüestió, etc. Després tenim el curs bàsic de Pastoral, de Mollerussa, que ja és el tercer any que s'organitza amb l'objectiu que el Centre, que és de les diòcesis catalanes, pugui fer arribar alguns dels cursets que aquí s'imparteixen a diversos indrets de Catalunya. L'any passat s'hi van matricular uns 70 alumnes de les diòcesis de Lleida, Solsona, Tarragona i Urgell. En el Centre també hi ha dos departaments de reflexió que són el de Pastoral rural i el de Pastoral urbana.

Pel que fa a les novetats hi ha les sessions *Eines de Pastoral*. Els alumnes poden fer tot el curs o bé apuntar-se a diversos temes, tots ells sobre qüestions pastorals però des d'una vessant pràctica: un taller que ens ajudi a fer servir la Bíblia en una reunió, en una pregària, l'acció social de l'Església des de les parròquies, etc. Una altra novetat és el curs *La comunicació en l'acció pastoral* de 63 hores destinat als preveres i diaques, però obert a tothom perquè ens adonem que la comunicació és un dèficit per tots els que treballem en el camp de la pastoral.

—Mn. Simó que és periodista, ens pot parlar millor sobre aquest tema perquè ha pensat i ha treballat aquest curs.

—Mn. Simó: Que la comunicació en l'ac-

ció pastoral és deficitària penso que més o menys en teoria tothom hi està d'acord encara que després a la pràctica no se si s'admet. Crec que totes aquelles persones que es dediquen al camp de la pastoral, no han de ser ni periodistes ni publicitaris, el que passa és que després fan tasques on cal aplicar les tècniques del món de la comunicació. Pel que fa a aquest tema, hi ha tres

Mn. Francesc Pardo i Mn. Manel Simó

posicions: els que diuen que ells això ja no ho poden aprendre, els que creuen que ja ho fan bé i els més utòpics que pensen que el més important és el missatge i que ja n'hi ha prou amb bona voluntat. Per a mi, les tres posicions són errònies però el tercer cas és el que més greument s'equivoca perquè és veritat que tenim un gran missatge però el fem arribar molt malament. Cap partit polític, cap agrupació ideològica, cap institució té un públic real com tenen els capellans els caps de setmana a les misses i no ho aprofiten.

—¿Com s'estructura el curs perquè els sacerdots millorin la seva comunicació?

—Mn. Simó: El primer bloc que coordino jo és una introducció a la comunicació escrita i àudio-visual, el segon bloc és un taller pròpiament sobre l'homilia que impartiran Xavier Morlans i Luís Alfredo Díaz Britos, del Projecte David i el tercer bloc a càrrec de Josep Sorando, del Centre d'Estudis Martí Codolar, intentarà millorar la comunicació en les dinàmiques de grup.

—¿El nou equip del CEP continua amb la publicació de *Quaderns de Pastoral*?

—Mn. Simó: Un Centre d'aquestes característiques ha de promoure una formació escrita que aquí es concreta amb els *Quaderns de Pastoral*. Vam trobar aquests quaderns amb una mica de dèficit. Estem intentant millorar i potenciar aquesta revista i d'altra banda hem publicat una feina del P.

Hilari Rager, *Profetisme i vida cristiana* i esperem seguir publicant diversos temes que siguin fruit dels cursets que s'imparteixen.

Un Institut Superior de Pastoral

—Ja fa temps que es parla sobre la necessitat de crear un Institut de Pastoral adscrit a la Facultat de Teologia de Catalunya que permeti aconseguir una llicenciatura en Pastoral. ¿Com s'està treballant aquest tema des del CEP?

—Mn. Pardo: S'estan fent els primers passos per aconseguir-ho però si aquesta proposta tira endavant, ni el CEP ni la seva programació habitual desapareixeran. No es tracta de la reconversió del Centre en un Institut Superior de Pastoral, sinó la creació de l'Institut i d'altra banda la continuïtat del Centre. Això cal remarcar-ho perquè una llicenciatura o un doctorat en pastoral només pot ser per una minoria, per tant aquest servei de formació obert a tots com és el CEP, no pot canviar. Els responsables de les parròquies o dels moviments hauríem d'ajudar a les persones a descobrir la necessitat que hi ha de formació, fins i tot des d'un punt de vista econòmic perquè es puguin matricular. Hi ha consciència que manca formació però encara no s'han descobert els canals concrets ni les ajudes perquè es pugui dur a terme.

—Mn. Simó: L'Església potser ha diversificat massa la seva oferta i la gent està una mica desorientada. El CEP no és la Fundació Maragall, ni Cristianisme i Justícia, ni la Fundació Vidal i Barraquer. El CEP ha de potenciar la seva identitat i oferir un servei de reciclatge pastoral que només es trobi aquí.

—L'any passat es van impartir diverses xerrades que proposaven una reflexió en motiu de la celebració del Concili Provincial de la Tarraconense. ¿Com es viurà aquest esdeveniment eclesial des del CEP?

—Mn. Pardo: Penso que en aquests moments es pot informar sobre el Concili, es pot expressar el que un desitja però no es pot concretar ni organitzar cap curs sobre els temes que encara s'han de discutir. El Concili Català suposa un repte important pel proper curs que haurà de plantejar el que ha dit el Concili i com arriba a les persones. ¿Com ens preparam?, ¿com ens formem per aplicar el que s'ha dit? Per tant, el proper any el CEP tindrà l'obligació d'oferir un curs important en relació amb el Concili Provincial de la Tarraconense.

—Mn. Pardo: ¿Com valora aquesta primera etapa al capdavant del CEP?

—Ens vam haver d'enfrontar amb un seguit de dificultats quan es va produir el canvi de Mn. Batlles que havia estat 25 anys al front de la Institució i volia jubilar-se i del secretari Mn. Totosaus per la seva dimissió. Aquest canvi es va llegir des de diverses òptiques com si suposés un cert tancament del Centre i es deixessin d'atendre certs aspectes. Mn. Manel i jo hem preferit no fer gaires declaracions i seguir treballant. Ara amb l'inici del nou curs creiem que s'ha de tancar l'etapa d'interinitat o interrogació que s'ha viscut.

El CEP organitza el curs de 63 hores «La comunicació en l'acció pastoral» destinat a tots aquells que treballen en el camp de la pastoral però sobretot perquè els capellans millorin la seva capacitat comunicativa

Demana als joves a l'Escola de Pregària

Mons. Carles: «No us emmotlleu al món present»

David Vidal i Castell

Monsenyor Carles va realitzar davant l'assistència més nombrosa que en els últims anys ha registrat l'Escola de Pregària, prop de 350 joves, una crida al seguiment radical de Jesucrist i a l'evangelització dels amics pel camí del testimoni personal. «No us emmotlleu al món present, heu de ser excepcionals, distints en la vostra manera de viure l'ascètica, la castedat, l'alegria», va exigir el prelat en to enèrgic, assegurant que d'aquesta manera «esdevindreu rius d'aigua viva que inundareu els altres, sobretot aquells amics que més necessiten d'aquesta aigua viva».

Comentant la benaurança que parla dels qui tenen fam i set de justícia, Mons. Carles va explicar que «a la Bíblia ser just vol dir ser sant» i que per tant aquesta benaurança és «la de la sintonia amb Déu perquè vosaltres teniu fam i set de ser com Ell vol que sigueu».

En aquest sentit, l'arquebisbe va demanar als joves presents, deixant espais de silenci entremig per a meditar-hi, «quin àmbit de la teva psicologia no té set de Déu i això no t'inquieta». Mons. Carles va comparar aquesta actitud indiferent amb la de «la terra quan fa una crosta dura que no hi deixa passar l'aigua, que hi rellesca i no pot assaonar-la».

El prelat va parlar clarament sobre com s'ha de concretar aquesta actitud d'obertura a Déu: «¿Per què doneu al cos tot el que us demana i en canvi maltracteu l'ànima? Us demano que també us sacieu espiritualment del bo i millor: pregària personal diària, lectura de l'Evangeli diari, confessió, direcció espiritual, eucaristia freqüent i, si pot ser, diària...».

L'objecte de tot ha de ser —va dir Mons. Carles— el de la benaurança: «Encarnar a la nostra vida el voler de Déu», i davant la radicalitat de la crida va preguntar als presents: «¿Es nota que heu rebut l'Esperit o encara sou de l'època d'abans de rebre'l?».

Els disminuïts de l'Hospitalitat de Lourdes van tornar a l'Escola de Pregària gràcies a la col·laboració de joves que els van anar a buscar

Així mateix, va insistir: «Detesteu el mal, que ningú no l'enyori, que no us arrossegui només l'obligació de fer el bé perquè toca, sinó que feu el bé perquè hi esteu enamorats, i que Déu no hagi de tancar els ulls a res del que feu».

A més de l'homilia de l'arquebisbe, els joves assistents a l'Escola de Pregària van gaudir d'estones de silenci acompanyades amb el refilar de l'orgue per assaborir les lectures, i de les pregàries espontànies. En aquest cas cal destacar la lectura per part de tots els assistents de la pregària pel Concili de la Tarracense al temps que s'encenia un ciri amb aquesta intenció.

Cal destacar el retorn a l'Escola de Pregària dels germans disminuïts d'Auxília —els quals hi han estat presents de manera perseverant des del principi—, que no havien pogut assistir a les últimes escoles per dificultats en el transport de les cadires de rodes.

Veus joves

La delegació de Barcelona reflexiona sobre la tasca dels animadors de Pastoral Juvenil

G.F.

BARCELONA.— La delegació de Pastoral de Joventut del bisbat de Barcelona ha iniciat una reflexió que recollirà experiències i concrecions per aplicar a la Pastoral Juvenil. La reflexió es fa a partir de la ponència que el teòleg Mn. Josep M. Rovira Bellosó va fer durant la I Trobada d'Animadors el passat mes de novembre. En aquesta intervenció va manifestar que per evangelitzar calia tenir un llenguatge, una casa i un poble.

Per començar s'ha tractat la qüestió del llenguatge. Les conclusions d'aquest primer tema han definit el llenguatge com un mitjà de comunicació que, a més de les paraules, inclou els gestos, l'acollida, el testimoni de vida i la dimensió celebrativa.

Els diferents moviments i grups han establert el debat en dos pols: d'una banda la necessitat de sostenir el llenguatge amb una vivència sòlida de la fe, i d'altra banda en ser capaços d'utilitzar un llenguatge entenedor sense que això representi rebaixar els continguts del missatge. Hi ha hagut una constatació comuna, respecte a la necessitat d'una major formació dels animadors, que permeti poder donar raó de la nostra fe i donar, també, una major força al llenguatge. S'ha constatat, també, el paper fonamental de l'acompanyament, una necessitat cada vegada més formulada pels mateixos joves.

Jesús Portillo, un dels dos catalans que van estar a Manila

«Tothom hauria d'anar a una trobada per compartir la fe amb uns altres joves»

Guillem Farré

BARCELONA.— Diumenge 15 de gener. Manila, capital de Filipines. El Papa va concloure la X Jornada de la Joventut amb l'eucaristia més multitudinària que mai ha celebrat: gairebé quatre milions de persones. Entre aquesta multitud dos catalans: Un és Jesús Portillo, un jove de 27 anys, que participa en una comunitat del moviment Cristífides Laici, i que ja ha estat en set trobades internacionals d'aquesta importància.

El missatge principal va ser comprometre els joves en l'evangelització: «El que més m'ha agradat —diu Portillo— ha estat ser a prop del Sant Pare, i sentir com ens enviava personalment a cada u de

nosaltres a evangelitzar fins a l'últim racó de la terra».

—L'empremta més forta va estar en el sentit de comunió i pluralitat de l'Església. ¿Què t'has endut a casa de la trobada?

—L'haver reafirmat que som un cos. Era impressionant veure quatre milions de persones en una santa missa tots junts, resant quan tocava, cantant l'impressionant himne amb molta força i missatge, ballant...

—¿Creus que tot jove hauria de tenir una experiència com aquesta?

—Per descomptat! És aconsellable que tothom pugui anar a qualsevol trobada a compartir amb altres joves la fe. Aleshores et trobes personalment cara a cara amb Jesús. El veus fàcilment quan parles amb

un germà en Crist d'una altra part del món.

És molt enriquidor i ajuda a no tancar-se en el teu grup, en la teva diòcesi o en el teu país, sinó que t'obre a l'Església universal.

—¿Com era l'ambient durant un encontre tan multitudinari i plural?

—Extraordinàriament espiritual i d'Església; es resa, es conviu, i es comparteixen inquietuds dels joves en la feina, els estudis i la vida quotidiana, però sota un prisma cristià.

La propera Trobada Mundial de la Joventut amb Joan Pau II està prevista per al 1997 a París. Fins aleshores, es pot anar fent boca amb l'encontre europeu que tindrà lloc del 6 al 10 de setembre d'enguany a la ciutat de Loreto (Itàlia).

Avisos i Comunicats

BARCELONA

**radio
estel
FM 106.6**

FUNDACIÓ MISSATGE
HUMA I CRISTIA

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax. 415 14 49

• **S.E. CATEDRAL BASÍLICA DE BARCELONA.**— El dia 12 de febrer, diumenge, en la solemnitat de Santa Eulàlia verge i màrtir, patrona de la ciutat de Barcelona i cotitular de la Catedral, tindran lloc els següents actes: a les 10 del matí, cant de Laudes. A les 10.30, Missa conventual presidida pel Sr. Cardenal Dr. Ricard M. Carles. La missa de les 7 de la tarda també serà presidida pel Sr. Cardenal. L'horari de misses serà com els altres diumenges. Tots els barcelonins són convidats a prendre part en les celebracions d'aquest dia.

• **MISSA DE SANTA EULÀLIA EN L'ANTIC RITU HIS-PÀNIC.**— El diumenge 12 de febrer, a les 12.30 h. se celebrarà al Monestir de Pedralbes la Missa de Santa Eulàlia amb el ritu i els textos que, redactats a la nostra ciutat, s'empraven antigament a Barcelona. Abans de la missa es farà una breu explicació del que representa aquesta antiga litúrgia comuna a les esglésies del sud de França i de la península ibèrica fins al s. VIII.

• **UNIÓ DE RELIGIOSOS DE CATALUNYA.**— Trobada d'agents de Pastoral Juvenil i Vocacional. Tindrà lloc els dies 24 i 25 de març al Seminari Salesià

Martí Codolar, de Barcelona. Serà sobre el tema *Els joves de la post-modernitat*. Per informacions i inscripcions: URC, Pl. Urquinaona, 11-2n. 2a, 08010 Barcelona. Telf. (93) 302 43 67, (tardes).

• **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.**— Propostes per a una nova pastoral amb joves. Tres noves sessions del cicle *Eines de Pastoral* tindran lloc al Centre d'Estudis Pastoral, c/ Rivadeneyra 6, 3er., Barcelona, els dilluns dies 27 de febrer, 6 i 13 de març, de 7 a 8.45h.. Seran a càrrec de Rosa Deulofeu, delegada de Pastoral de la Joventut. Per a més informació, telf. del Centre, 317 48 58.

• **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.**— Sobre el tema *L'espiritualitat de l'acció pastoral*, Mn. Francesc Mestre, rector de Piera,

farà cinc sessions al Centre d'Estudis Pastoral, els dijous, dies 21 de febrer, 2, 9, 16, i 23 de març, de 7 a 8.45 de la tarda. Per més informació, Secretaria del Centre, Rivadeneyra 6, telf. 317 48 58.

• **PELEGRINATGRE A FÀTIMA I PONTEVEDRA.**— Organitzat per l'Apostolat Mundial de Fàtima. Del 28 d'abril al 4 de maig 1995. Per informacions i inscripcions: Delegació Apostolat Mundial de Fàtima de Manresa, telfs. 872 55 42 i 872 92 94 (de 4 a 5 de la tarda i de 9 a 11 nit).

• **APOSTOLAT DE L'ORACIÓ, SCHOLA CORDISIESU, HOMES DEL SAGRAT COR.**— Celebració de la festa de sant Claudi de la Colombiere, S.J. promotor amb Sta. Margarida M. de Alacoque de la devoció al Sagrat Cor de Jesús, que tindrà

lloc a l'església del Sagrat Cor, dels PP. Jesuïtes, el vinent dia 15 de febrer, a les 20.15 hs. Tothom i és convidat.

• **BALMESIANA.** (c/Duran i Bas, 9).— Cicle de conferències sobre el tema: El patriarca sant Josep i la seva presència en la vida cristiana. La segona conferència tindrà lloc el dimecres, 15 de febrer, a les 19.30h., i versarà sobre el tema: *El matrimoni de Josep i Maria en relació amb el de Jesucrist i l'Església*.

• **INSTITUCIÓ CULTURAL DEL CIC.** (Via Augusta, 205, entrada per Vallmajor, 12).— Sessió col·loqui sobre el tema *Mirant cap al segle XXI*, intervindran Carles Torner, escriptor i Joan Llopis, teòleg. Moderador, Francesc Orenes. Per invitacions al domicili de la Institució, o per telèfon 200 11 33.

GIRONA

• **XVI TROBADA DE RECTORS DE SANTUARIS DE CATALUNYA I BALEARS.**— Tindrà lloc al Santuari de la Mare de Déu de la Salut de Sant Feliu de Pallarols, els dies 6 i 7 de març. Les inscripcions cal fer-les al delegat de Santuaris de cada diòcesi abans del 26 de febrer.

• **20 ANYS DE L'ESCOLA DE L'ESPLAI DE GIRONA.**— Exposició dels 20 anys de l'Escola de l'Esplai. A la sala d'exposicions de «La Caixa» (c/ Sta. Clara, de Girona), s'inaugura el 10 de febrer a 2/4 de 8 del vespre, i es clausurarà el 24 de febrer, *Cicle de xerrades*: dia 10 de febrer: *L'Esplai i l'Església*, per Enric Puig i Jofra; divendres, 17 de febrer, *Esplai i educació*, per Salomó Marquès i Sureda; divendres, 24 de febrer, *Esplai i valors*, per Josep M. Terricabras i Nogueras. Lloc: 3er. pis de la Caixa, c/ Santa Clara, Girona, a les 8 del vespre. **Trobada dels Centres d'Esplai.** Tindrà lloc el dissabte dia 11 de febrer a les places Josep Pla i Constitució, de Girona. Començarà a les 3 de la tarda, i acabarà a les 6, amb *L' hora dels adéus*.

VIC

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A RELIGIOSES.**— Tindrà lloc a la Casa d'Espiritualitat del Santuari de la Gleva. Començarà el dissabte de passió, 8 d'abril, i acabarà el dissabte sant, 15 d'abril, després d'esmorzar. Serà dirigida per Mn. Ramon Roca, que durant molts anys ha treballat pastoralment al Perú. Per a més informació i inscripcions, telf. (93) 857 04 54.

PREGUEM AMB EL SANT PARE JOAN PAU II

Antoni M. Serrallonga

s.j.

Aquest mes de febrer el Sant Pare ens demana pregàries perquè l'Església catòlica de l'Europa oriental pugui créixer en la llibertat, la justícia i la caritat.

Recuperada la llibertat, les Esglésies catòliques orientals estan en magnífica situació per anunciar l'evangeli i començar a créixer. Però es troben amb grans dificultats.

El poble té fam de Déu després del llarg silenci de la persecució. La ignorància catequètica és gran, precisament per la manca de llibertat d'ensenyament en el règim anterior. És palpable la força espiritual de les Esglésies catòliques, molt més perseguides que les ortodoxes. Però això mateix fa que el diàleg ecumènic sigui ara més difícil encara. En llocs on els catòlics són minoria molt petita, és

molt difícil, per exemple, que els catòlics obtinguin la devolució de llocs de culte.

La nostra pregària ha de ser perquè visquin la fe amb tant d'amor a les seves tradicions religioses i als costums dels seus països que la seva vinculació a l'Església de Roma no sigui obstacle per a una convivència i diàleg fratem amb els altres cristians orientals.

Intenció missional

El Sant Pare també ens demana pregàries perquè totes les comunitats de vida consagrada visquin intensament la dimensió missionera del seu carisma.

L'Església és missionera des del primer moment. Tots els batejats compartim l'obligació de proclamar el missatge de salvació. Això és d'una major urgència a les comunitats que volen viure més radicalment els consells evangèlics

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

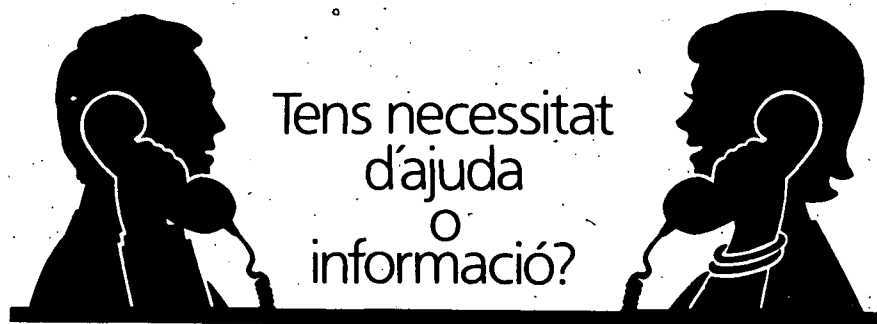
PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
 - Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
 - Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
 - Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
 - Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
 - Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
 - Diverses celebracions de difunts.
 - Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
 - Formularis breus per a les misses amb nens.
 - Fórmules melòdiques per a la pregària universal.
- Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Truca'ns i parlarem del Càncer
(93) 323 44 27

Un servei anònim de l'Associació Espanyola contra el Càncer
Junta Provincial de Barcelona

Mirador

Destrucció i desolació a Alger, després del darrer atemptat terrorista que ha causat quaranta morts i un nombre imprecís de ferits

Malgrat els seus èxits, Clinton és l'ocupant de la Casa Blanca amb més dificultats, de tots els que l'han precedit en les últimes dècades

Oriol Camps

Els estralls del terrorisme islàmic

Els diaris no paren d'oferir notícies i imatges a càrrec del terrorisme islàmic. Sigui a Palestina, Algèria, Egipte o a qualsevol altre punt on els fonamentalistes creuen que poden fer mal. És un problema del qual no se'n veu la solució ni a curt ni a llarg termini, ja que és difícil fer entendre als promotors de tants desastres que ja ha passat el temps de les guerres de religió, de les guerres de conquesta per imposar una creença o fer que els que ja la tenen la compleixin tal com ells volen que es compleixi. L'altra dificultat és saber des d'on s'alimenta aquest fanatisme provocatiu. ¿Des de l'Iran, la primera República islàmica proclamada des del destronament del xa? ¿Hi col·laboren altres Estats com, per exemple, l'Arabia Saudita, l'Iraq, o bé Síria? Vingui d'on vingui, la qüestió, de moment, sembla insoluble.

Els actes de terrorisme a Algèria han adquirit aquests últims mesos una violència extrema. No importa perdre la pròpia vida si s'obté un bon resultat en víctimes innocents, en crear pànic entre la població pacífica que només vol fer la seva vida en pau. De l'últim atemptat a Alger, potser el més greu de l'última tongada, les primeres estimacions eren de divuit víctimes mortals, sense comptar la munió de ferits, les víctimes mortals s'han elevat a quaranta...

De moment, i això sí que és interessant, el

que ha aconseguit el terrorisme islàmic és que el poble algerià, deixant a banda la por, s'ha llançat al carrer en multitudinària manifestació reclamant posar fi al terrorisme.

Alguns observadors internacionals creuen que s'ha donat un vot favorable al president Liamin Zerual, i que ara es podrien dur a terme unes eleccions presidencials que, en certa manera, legitimarien l'actual govern políco-militar, i facilitarien el camí de la democràcia. Una democràcia que no seria pas com l'entemem a Europa, sinó a l'estil dels països àrabs o musulmans, tenyida sempre de paternalisme dictatorial innat. Cal només mirar l'exemple dels veïns d'Algèria, Marroc i Tunísia, on la democràcia és un simulacre, o a Egipte, on encara ho és més i on també el fonamentalisme terrorista està en plena ebullició. També d'aquest país ens arriben notícies de víctimes mortals, aquesta vegada causades per la repressió antiterrorista.

La pregunta és on vol anar a parar el fonamentalisme amb el seu terrorisme... ¿a la formació d'un imperi islàmic? ¿Desastabilitzant-ho tot? Potser els

seus obscurs dirigents haurien de repensar-s'ho, i potser així s'adonarien que només fan una cosa: crear odi arreu.

La política nord-americana

La nova situació produïda amb les eleccions a les cambres nord-americanes, Repre-

sentants i Senat, en les quals els republicans assoliren la majoria absoluta, posa a prova la capacitat de maniobra del president Bill Clinton, demòcrata, obligat a governar a contra corrent. Molt serà que la paciència d'uns, els republicans, i la de Clinton, permetin arribar a les eleccions presidencials del novembre del 1996 amb relativa normalitat. Els republicans, segons el seu màxim dirigent Haley Barbour, es preparen, per a un «new deal» conservador pel 1996, acusant també Clinton de conduir el país «sense direcció». Naturalment que no hi ha direcció si els republicans no han fet més, ara com ara, de posar-li troncs a la roda al pobre Clinton. Perquè a qualsevol cosa que proposi, com per exemple nomenar qualsevol càrrec clau, sempre surt algun representant o senador que planteja el seu vet, i el nomenament no es pot dur a terme. Això és el que ha passat amb Robert Pastor, que Clinton volia nomenar ambaixador a Panamà, i la candidatura s'ha hagut de retirar... i tornem a començar. Clinton també s'ha vist obligat a reduir a la meitat els 40.000 milions de dòlars que s'havien assignat com a crèdit a Mèxic per salvar la seva malferida economia... Sort que de l'altra meitat se'n faran càrrec el Fons Monetari Internacional (FMI) i altres països membres del Banc Internacional de Pagaments (BIP). Encara que per a Mèxic la cosa resulti igual, per un president dels Estats Units d'Amèrica ha de ser molt dur que a cada pas endavant hagi de fer-ne dos enrere cada dia que passa del seu mandat.

Durant la manifestació popular antiterrorista a Alger, Leila Aslaui, l'ex-ministre de la Joventut i ex-portaveu del govern, va participar en la manifestació antiterrorista exhibint el retrat del seu marit, assassinat fa un any pels fonamentalistes

Disputa territorial entre dos països sudamericans

Miquel Àngel Codina

La forta tensió bèl·lica a la zona fronterera del riu Cenepa entre l'Equador i el Perú ha fet trontollar darrerament el bon clima de convivència i amistat entre tots dos estats sudamericans, els governs dels quals s'acusen mútuament d'haver propiciat el conflicte amb la violació, per part del presumpte veí agressor, del seu territori. Davant els atacs de les forces armades equatorianes i peruanes, la comunitat internacional s'ha mobilitzat per impedir un agreujament de la situació. El secretari general de l'OEA (Organització d'Estats Americans), César Gaviria, va entrevistar-se separatament amb el president de l'Equador, Sixto Durán-

Ballén, i amb el president del Perú, Alberto Fujimori, per tal de dur a terme les gestions diplomàtiques pertinents per aconseguir un cessament de les hostilitats existents i restablir la pau.

Aquesta greu confrontació armada, que ja s'ha cobrat més d'una trentena de víctimes mortals, és el fruit d'una querella territorial que té els seus orígens a l'època de la independència d'ambdues nacions de la seva metròpoli espanyola, a començaments del segle passat. Des d'aleshores, nombroses guerres han tingut lloc per intentar resoldre l'esmentat litigi limítrof però la violència no és el camí més adient per solucionar conflictes. Per posar fi —encara que el caliu de la crisi mai no va ser extingit del tot— a la

problemàtica qüestió, el 29 de gener del 1942 es va subscriure l'anomenat Protocol de Rio de Janeiro, amb Xile, Argentina, el Brasil i els Estats Units com a països garants del tractat, que va definir els límits fronterers entre l'Equador i el Perú. El 1960 l'Equador va refusar aquest protocol i va declarar-lo nul; en canvi, el Perú el continua acceptant.

Els dos països contendents es van comprometre recentment —primer l'Equador, després el Perú— a posar en marxa un alto-el-foc a la zona, que serà vigilat pels països garants del Protocol de Rio, com a pas previ a una negociació. Això no obstant, els ànims patriòtics dels ciutadans d'un país i l'altre segueixen molt exaltats.

Acció del Voluntariat

■ La Universitat Autònoma de Barcelona (Bellaterra) està adoptant les mesures necessàries per fer viable la integració de disminuïts a les classes. És el «Programa Pioner». Disposa de un grup de voluntaris i d'una furgoneta adaptada que hi ajuden. Interessats tel: 5812697 (Roger Guix)

■ La Federació disposa d'informació sobre un sistema telefonic útil per a emergències especialment indicat per a gent gran.

L'empresa també hi té alguna cosa a fer!

El programa «GUANYEM-HITOTS» que promou la Federació Catalana de Voluntariat Social, té com a finalitat sensibilitzar el món empresarial perquè col·labori amb el món social.

Moltes són les maneres d'iniciar en la millora de la qualitat de vida de la població marginada que ens envolta. Les empreses han de ser, a l'igual que la resta de la població, protagonistes d'aquesta solidaritat que el Voluntariat Social transforma en resposta activa.

No tot s'acaba amb una aportació econòmica. Hi ha un altre oferiment més compromès i més vivencial. És per això que el programa demana suport especialitzat, dedicació d'hores, assessorament, etc...

Des d'aquestes pàgines de Catalunya Cristiana fem una crida al món empresarial a participar en aquest Programa.

Informació: Federació Catalana de Voluntariat Social - Pere Verges, 11è - 08020. Barcelona - Tel: 278.02.94

En record d'Elvira Martínez

Un exemple d'amor al proïsme

Conxita Martínez de Mirosa

Membre del Departament de Clubs d'ACA

Si voluntari és donar-se als altres, estar disposat en tot moment a col·laborar en la tasca que sigui per ajudar al proïsme, fer servir totes les facultats que Déu t'ha donat posant-les al servei d'aquells que t'ho demanen per ajuda oper una obra social... és ben cert que la nostra estimada amiga Elvira Martínez, finada el 4 d'agost d'enguany era l'essència del Voluntari. Quan estava jubilada i fins i tot quan treballava, donava els jorns o les hores d'ella per col·laborar, per escoltar, per acompanyar, per distreure, per treballar per ajudar a tots aquells que ho necessitaven. A més tenia aquell sisè sentit que li feia encertar el grup o la persona a qui havia de donar el seu servei.

Li demanem que en el seu Cel pregui a Déu per nosaltres per tal que ens doni l'encert i la capacitat que ella li fou donada.

Ja afectada per diverses mancances físiques continuava en el seu lloc, sobretot a A.C.A. i al «Bon Recer», llar de tercera edat que ella conduïa i n'era l'ànima. Fou amb ells, amb els amics del «Bon Recer» amb els que va arribar-li l'últim moment d'aquesta vida. Podem dir que va morir en un veritable acte de servei.

Era el dia 2 d'agost de 1994, en el menjador de les colònies que «El Bon Recer» feia a Hostalets de Balenyà, fou així:

«Ja havíem dinat, era el dia de la Mare de Déu dels Àngels. Les Àngeles que teníem al nostre grup havien estat festejades amb cants i aplaudiments agraïnt les atencions que havien tingut vers nosaltres. Tot era joia i alegria, era el segon dia de les Colònies del «Bon Recer».

Res feia pensar que Déu ens preparava una prova i... fent-se la seva voluntat la prova ens va arribar.

- Oh! Elvira has relliscat!!

- Ajudeu-me a posar-la dreta!

- Porteu una cadira...

Havien passat sols uns segons...

Els ulls de l'Elvira no eren els seus, mirava però no veia... El som-

riure dels seus llavis no era el seu, era com una ganyota de boca torçada... les seves mans, no eren les seves, queien sense esma o repetien reiterativament un moviment incontrolat...

No pot ser...! si ara mateix reia, si ara mateix cantava...

Com si un llamp l'hagués fulminat, la nostra Elvira, l'amiga tant estimada, no era res, ja no hi era, era quelcom que vivia, respirava, però res més...

El metge, l'ambulància, el telèfon per avisar les filles, el viatge ràpid a urgències de l'Hospital de Vic... tot com un somni...

La veu de la doctora: «És greu, molt greu!!»

El temps passa... sembla que s'hagi aturat el rellotge...

La seva filla la porta a l'Hospital Clínic de Barcelona.

Cal tornar a Hostalets... Cal sobreposar-se... Cal continuar allò que ella hauria fet. ¿Com es fa? Ni ho sabem. Sembla que tot continua.

Dijous a les 10 del matí, una trucada telefònica...

Déu se'ns ha endut l'Elvira.

Cal ser fort, ens diuen les filles, ella ho voldria així.

Si, s'és fort, continues la tasca, saps que ho fas en nom

d'ella... però... com costa sobreposar-se i ajudar a fer-ho als altres.

Tots a una vàrem saber ser forts, conseqüents i les colònies varen arribar al seu terme amb tot el que tu volies Elvira.

Hem fet tot el que podíem, però tu ets insubstituïble Elvira i inolvidable davant de Déu, Elvira, prega per nosaltres i que el teu exemple sigui per animar a tots els que es volen sentir Voluntaris, a saber complir amb alegria allò que estem disposats a donar.

Que Déu et doni a tu amb escreix tot el que tu has donat als altres.

Ser voluntari és estar disposat a ajudar sempre als altres, a bandejar l'egoisme

Solidaritat activa

Santiago Camos

President de Justícia i Pau

En un món que sovint hem de lamentar que es manifesti com individualista, com egoista, l'existència del voluntariat fa tornar l'esperança. I més, si aquest voluntariat creix.

Què fan, però, els voluntaris? Senzillament, practiquen i fomenten la solidaritat, preocupant-se de les moltes persones que, a part de l'ajut que puguin rebre de les institucions públiques o dels seus familiars i amics, o veïns, necessiten ajuda humanitària. I hi ha gent que necessita ajuda... No solament en un llunyà tercer món (llunyà geogràficament, s'entén) sinó ben a prop nostre: gent gran que viu sola, disminuïts, indigents, alcohòlics, drogaaddictes, presos, infants desprotegits, dones maltractades, immigrants... tot tipus de marginats, crònics o temporals.

La reacció davant d'això ha de ser intentar una societat més justa, més humana, més igualitària. Naturalment. Però aquest objectiu és perfectament congruent amb l'ajut als qui ara i aquí ho necessiten. I, d'altra banda, un canvi social que no compregui o parteixi d'aquesta ajuda seria un canvi teòric i no basat en la realitat viscuda. Certament, les institucions públiques estan obligades a posar remei a aquestes necessitats. Però també hi ha una responsabilitat de la societat: Els seus membres han de manifestar la seva solidaritat activament. A més, les institucions públiques no arriben a tot: La societat civil, normalment, va per davant seu. I, encara, l'actual crisi ha portat les institucions a reduir els pressupostos dels serveis socials, o com a molt, a mantenir-los tot i el creixement constant de les necessitats i dels seus costos.

Molts joves destinen part del seu temps lliure a tasques de suport per a persones que ho necessiten

Punts informatius

Un dels serveis que ofereix la nostra Federació és el d'acollir els futurs voluntaris, informar-los i orientar-los cap a una de les associacions que ens hagin demanat persones amb unes determinades característiques. Les entitats que utilitzen aquest servei, faran bé en anar-nos actualitzant les dades. Les que encara no ho fan, els animem a que no ho demorin.

On adreçar-se:

BARCELONA

ASSOCIACIÓ FAMILIAR DE MALALTS MENTALS. C/. Art, 7-9 C.P. 08041. Dilluns matí de 11 h. a 13 h. Tel. (93) 455 13 34.

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL. C/. Concili de Trento, 313 C.P. 08020. Dilluns tarda de 17 h. a 20 h. Tel. (93) 278 02 94.

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL. C/. Grassot, 3, 2ª planta C.P. 08025. Dimarts tarda de 17 h. a 20 h. Tel. (93) 458 99 06.

COMPARTIR. C/. Valencia, 370 C.P. 08009. Dimecres matí de 11 h. a 13 h. Tel. (93) 207 41 60.

CONEX C/. Casanova, 36, baixos C.P. 08004. Dimecres tarda de 17 h. a 20 h. Tel. (93) 451 41 00.

ASSOCIACIÓ CIUTADANA ANTI-SIDA C/. Junta de Comerç, 6, 1r 2a C.P. 08001. Dijous matí de 11 h. a 13 h. Tel. (93) 317 05 05.

AUXILIA C/. Angli, 50, 2n. C.P. 08017. Dijous tarda 17 h. a 20 h. Tel. (93) 204 75 02.

RAUXAC/Dr. Rizal, 14, baixos C.P. 08006. Divendres matí de 11 h. a 13 h. Tel. (93) 415 62 98.

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL C/. Grassot, 3, 2a. planta. C.P. 08025. Divendres tarda de 17 h. a 20 h. Tel. (93) 458 99 06.

BAIX LLOBREGAT

CASAL MARIANAO C/. Girona, 30 C.P. 08830

Sant Boi de Llobregat. Dimecres tarda de 17 h. a 19 h. Tel. (93) 630 30 62.

PARROQUIA SANT ANTON I SANTA GEMMA C/. Verge de la Mercè, 67 C.P. 08950 Esplugues de Ll. Dimecres tarda de 18 h. a 19 h. Tel. (93) 473 66 88.

EL GARRAF

Pça. Enric Cristòfol Ricart, 12 C.P. 08800 Vilanova i la Geltrú. Dilluns tarda de 18.30 h. a 20 h. Tel. (93) 815 39 34.

VALLÈS ORIENTAL

Roger de Llúria, 1 C.P. 08400 Granollers. Dimarts tarda de 18 h. a 19 h. Tel. (93) 879 61 81.

VALLÈS OCCIDENTAL

VOLUNTARIS SANT CUGAT C/. Sant Antoni, 10 C.P. 08190 Sant Cugat del Vallès. Dimarts tarda de 18 h. a 19 h. Tel. (93) 589 09 73.

GIRONA

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL C/. Rutlla, 20-20 C.P. 17002. Dimarts matí de 9.30 a 14 h. Dijous tarda de 17 h. a 20.30 h. Tel. (972) 22 71 81.

LLEIDA

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL C/. Comerç, 38, 1r C.P. 25007. Dilluns a divendres de 9.30 h. a 14 h. i de 16 h. a 19 h. Tel. (973) 22 19 84.

TARRAGONA

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL C/. Rambla Nova, 33, 4t. 2a. C.P. 43003. Dimarts tarda de 17 h. a 20 h. Tel. (977) 24 48 28.

EL MIRACLE RECÉS TRIMESTRAL PER A VÍDUES I VIDUS

Organitzat pel Grup de Vídues i Vidus de l'Esperança, a la CASA D'ESPIRITUALITAT DEL SANTUARI D'EL MIRACLE.

Els dies 11 i 12 de març

- **Tema:** Aprofundiment de la nostra fe en el coneixement de Jesucrist, assumint la nostra condició de viduïtat.
- El P. Cebrià Pifarré ens ajudarà en la recerca del do de Déu de l'Esperança.
- Comença el dissabte a les 9 del matí i acaba el diumenge a les 4 de la tarda.
- Viatge en grup amb autocar. Informació: Sr. Grané. Tel. (93) 666 11 30 (de 8 a 13 i de 15.30 a 19 h).
- El Grup de Vídues i Vidus de l'Esperança té per objectiu acollir els vidus i vídues que necessitin un camí d'esperança en la seva nova situació, que ell o ella no han buscat sinó que s'han trobat sense pensar-hi, a voltes imprevista, a voltes després d'una llarga i penosa malaltia del cònjuge.

PER A INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS
TEL. (973) 48 00 45 - FAX (973) 48 02 43
CASA D'ESPIRITUALITAT
25287 EL MIRACLE (EL SOLSONÈS)

John i Evelin Billings, descobridors del sistema natural de regulació de la fertilitat

«Moltes parelles viuen sanes i felices gràcies al nostre mètode»

John i Evelin Billings són els descobridors del sistema que ha donat lloc al mètode natural de regulació de la fertilitat que porta el seu nom (1). Varen visitar recentment Barcelona per donar a conèixer els nous avenços del seu mètode i pronunciar diverses conferències. Reproduïm pel seu interès l'entrevista que va publicar la revista *Ciutat Nova* en què John i Evelin Billings ens expliquen les característiques del mètode i els resultats obtinguts en persones de més de 100 països.

M.C.U.

—¿Quina és la implantació actual del seu mètode?

—Som a més de 100 països amb centres d'ensenyament establerts. Tenim milers de «mestres» que estan intentant ensenyar el mètode arreu del món. Quan tornem a visitar algun d'aquests països al cap d'uns anys, ens trobem que s'ha produït una gran expansió i que la gent que el fa servir està molt contenta. A l'Àfrica, on estan passant un època molt dura amb l'epidèmia de la SIDA, ens hem trobat amb milers de parelles sanes i felices gràcies al mètode, i això fa goig de veure.

—¿Quantes parelles utilitzen el seu mètode?

—L'any 1987 hi havia 50 milions de parelles que l'utilitzaven. El mètode s'escampa de manera natural, les dones se l'ensenyen les unes a les altres; les mares l'ensenyen a les seves filles; les famílies que fan servir el mètode d'ovulació l'ensenyen als seus fills.

—Sembla que el seu mètode és molt senzill i per això pot arribar a tanta gent.

—Sí, és molt senzill i molt convincent. Vam sortir de casa, fa set setmanes, començant per Malawi, a l'Àfrica, després vam anar a París, a Anglaterra, a Escòcia, a diversos llocs d'Itàlia i ara a Espanya. Allà on anem trobem parelles que ens vénen a veure i moltes vegades ens diuen: «estem molt contents amb el mètode, perquè des que el fem servir, el nostre matrimoni va molt millor». És interessant veure que mai no diuen: «estem contents perquè no tenim fills»; no, no és això el que diuen. Arreu on vas sents el mateix i això ens sembla d'una gran importància ja que la família pateix una forta desintegració, i això fa patir a marit i muller, però sobretot als fills. Per tant, si podem mantenir juntes les famílies, se'n beneficiarà la família sencera, i també la societat. Per això aquesta feina és tant important; és molt més que «una altra tècnica».

—Sabem que entre els seus col·laboradors comptem amb alguns que són del Moviment dels Focolars...

—Estem molt contents, molt entusiasmats; encantats de comptar amb la seva cooperació. Sentim un gran respecte pel Moviment dels Focolars. Molts dels «mestres» del mètode d'ovulació són d'aquest

Moviment: al Brasil, aquí a Espanya, a Itàlia, a Austràlia...

—Alguns membres de la seva organització van assistir a la Conferència Internacional sobre Població i Desenvolupament de el Caire, ¿quina era la seva funció?

—La d'influir en el major nombre de gent possible sobre la protecció de la família i tractar d'aturar la proposta sobre l'avortament que molts estats havien fet. Em sembla que, en resum, la conferència

parlar, hi eren presents amb estands...

—Sí, això va servir per informar la gent, va donar molt bons resultats. Hi vàrem enviar dones molt preparades. Durant aquest any que falta fins a la conferència de Pequín, queda molta feina per fer. Cal consolidar-se, preparar bé el material, fer promoció, preparar la gent... Abans de el Caire no sabíem què podíem esperar, però ara sí que ho sabem. «Va ser una conferència crítica i em sembla que, com a resultat de la Conferència de el Caire, es produirà un canvi en l'actitud de molta gent».

—¿Creu que la conferència va representar un punt d'inflexió?

—Certament. Aquest èxit de el Caire va ser del tot vital. La Conferència va ser una plataforma magnífica per a la nostra gent, no l'haurien pogut tenir de cap altra manera.

—¿Quin creuen vostès que és el futur

cas de les implantacions i de les injeccions. Moltes de les píndoles que es comercialitzen (la «píndola francesa», la «píndola de l'endemà al matí»...) de fet ataquen també el «nen».

—¿No els sembla que darrera de l'oposició als mètodes naturals també hi ha els forts interessos de les grans multinacionals dels laboratoris farmacèutics?

—Certament, és un negoci immens. Tot i això, tenim molts problemes. El DIU, per exemple, es fa servir molt menys a la majoria dels països rics a causa de moltes denúncies, i el mateix succeirà aviat amb les implantacions. El dels preservatius també és un gran negoci, i cal tenir present que la seva utilització no frenarà pas l'epidèmia de la SIDA. Els promocionen dient a la gent: «podeu seguir amb aquest "estil de vida" sempre que feu servir el preservatiu». Això és terrible, s'ha de sortir d'aquest estil de vida si es vol estar segur de no ser infectat, això és la tasca que hauria de fer l'educació sanitària.

—¿Ens podrieu donar un consell sobre com ajudar la gent a entendre això?

—Tant sols dient la veritat. L'evidència científica és prou clara: hi ha molta gent que ha quedat infectada per la SIDA mitjançant una relació sexual amb preservatiu. Això és sabut. El preservatiu no aturarà mai l'epidèmia. La malaltia és provocada per un virus, és cert, però l'epidèmia és provocada també per la promiscuïtat: les diferents parelles, la infidelitat, les relacions fora del matrimoni. Cal ensenyar això a la gent. Nosaltres, en anglès, diem que amb sis paraules podem ensenyar a la gent la manera d'obtenir una total protecció i aturar l'epidèmia. És efectiva en un cent per cent: «Castedat abans del matrimoni, fidelitat en el matrimoni». Cent per cent d'efectivitat. Aquest és el missatge que cal donar, el programa educatiu. I la gent jove l'escoltarà. Si nosaltres els posem davant el repte de la veritat, ells escoltaran i de seguida «ajustaran» la seva vida. Això vol dir que molts joves que han comès equivocacions canviaran el seu estil de vida i, d'aquesta manera, quedaran protegits. A més a més, molta gent que podria estar temptada de portar un estil de vida com aquell, no ho faran. Això és el que passarà si aconseguim que aquest missatge arribi adequadament, però és molt difícil aconseguir que els mitjans de comunicació ajudin. El vostre tipus de mitjà és especial i estic segur que el que hi publiquem serà una informació molt eficaç.

El Mètode d'Ovulació Billings s'ensenya a més de 100 països. L'any 1987 hi havia 50 milions de parelles que l'utilitzaven

va ser tot un èxit.

—¿En quin sentit ho diu?

—Ja des del Fòrum sobre població que l'ONU va organitzar a Nova York per preparar la Conferència de el Caire, hi havia tot un moviment molt ben organitzat, sobretot per part de feministes radicals, que, de fet, van en contra de la pròpia dona i del nen. Estaven molt ben organitzats per intentar aconseguir que tots els delegats de la Conferència acordessin que l'avortament fos accessible per a qualsevol dona en qualsevol moment. I aquesta proposta fou derrotada. Aquest és el resultat de la Conferència: que aquesta proposta no va prosperar. De tota manera, aquesta gent no es rendirà fàcilment, continuarà lluitant. I hem d'estar preparats.

—Tot i que a el Caire no van poder

dels mètodes naturals?

—Magnífic!

—¿I pel que fa als altres mètodes?

—Els altres no tenen res de nou per oferir. Actualment, als Estats Units hi ha el conflicte dels contraceptius hormonal de llarga durada i implantació subcutània. Cinc-centes dones afectades han portat a judici els fabricants pels problemes que han sorgit (problemes cardío-vasculars...). Aquestes dones que sofreixen aquests problemes volen treure-se'ls, però això és molt difícil i molt car de fer. Altres 50.000 dones s'estan afegint a aquesta protesta. Això significarà la fi de les implantacions. La gent hauria de saber que aquests medicaments moderns, actuen causant l'avortament, i la majoria no ho saben. En diuen contracepció, però molt sovint es tracta d'avortament, sobretot en el

(1) El Mètode d'Ovulació Billings és un sistema natural de regulació de la fertilitat basat en la determinació, per part de la pròpia dona, de les fases fèrtils o no del seu cicle menstrual, reconegudes per l'observació diària del mucus cervical.

Ha nascut l'ACIDH (Associació Catalana d'Integració i Desenvolupament Humà)

Treballar per la plena autonomia del col·lectiu de disminuïts

Miquel Angel Codina

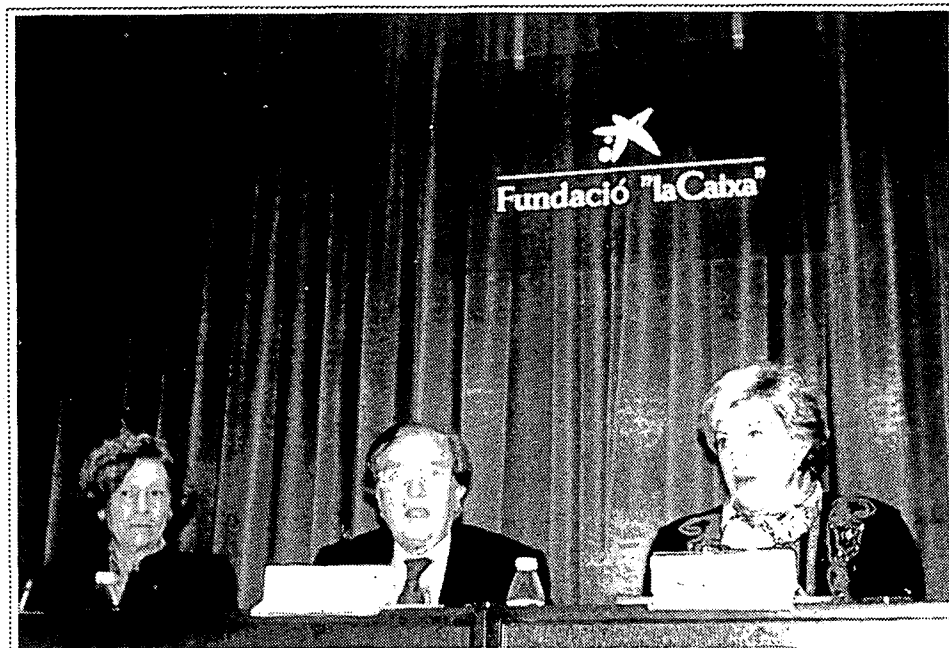
BARCELONA.—Recentment, ha tingut lloc, a l'auditori Sant Jaume de la Fundació la Caixa, la presentació oficial de l'ACIDH (Associació Catalana d'Integració i Desenvolupament Humà), una entitat sense ànim de lucre adreçada a les persones afectades per disminucions psíquiques lleus i a tots els individus sensibles al món dels disminuïts. L'objectiu bàsic d'aquesta associació, formada per famílies, professionals i voluntaris, és treballar per aconseguir la plena integració social i laboral de les persones amb discapacitats lleus.

Tallers, escola especialitzada d'adults, servei de menjador, orientació i seguiment psicològic, servei de colònies, club de caps de setmana, assistència social i formació de

voluntaris són els serveis que ofereix l'ACIDH. El centre que portà ja gairebé un any de rodatge es va posar en marxa el març de l'any 1994.

Administració i societat civil

Àngela Miquel, directora del programa de Formació d'Adults de la Generalitat de Catalunya, va qualificar el naixement de l'ACIDH com «tot un encert, perquè cal que l'Administració doni el suport necessari a aquestes persones amb discapacitats lleus». Per la seva banda, Joaquina Alemany, de l'Institut Català de la Dona, va dir que la nova associació era «una iniciativa activa que permet desenvolupar tota una sèrie d'activitats que ha de comptar amb el suport tant de l'Administració com de la societat civil

D'esquerra a dreta: Àngela Miquel, Antoni Canyelles i Joaquina Alemany

catalana perquè pugui anar endavant».

El Síndic de Greuges, Antoni Canyelles, va tenir paraules d'encoratjament per la tasca que duu a terme l'ACIDH. El cardenal Mons. Narcís Jubany, que havia estat convidat a l'acte de presentació de la institució, no hi va poder assistir per motius de salut, però va enviar una missiva on posava de relleu la gran feina que s'hi estava realitzant.

Persones ignorades

Un vídeo va donar una idea general a tots els assistents del funcionament de l'Associació. Seguidament, es va celebrar una taula rodona sobre el tema *Un col·lectiu de persones ignorades*. Hi participaren el Dr. Jordi Peña, el Dr. Francesc Abel, el Dr. Oriol Folch i la Sra. Montserrat Pintó; tots quatre són membres del Consell Assessor de l'ACIDH.

Montserrat Pintó, jurista, va parlar del procediment d'incapacitat, ja sigui total o parcial, dels individus amb minusvàlues psíquiques. El Dr. Peña, neuròleg, va centrar la seva ponència en les diverses lesions cerebrals que poden ser causa d'una determinada discapacitat. El Dr. Folch, psiquiatra, va dissertar sobre la salut mental de les persones.

El Dr. Abel va parlar de la problemàtica ètica, des del punt de vista clínic, d'aquestes situacions. Tractà una qüestió força polèmica: l'esterilització dels individus amb discapacitats psíquiques. Josep Lluís Cleries, director de l'INCAVOL (Institut Català del Voluntariat), va concloure l'acte amb una «crida al voluntariat».

Si voleu més informació sobre l'ACIDH (Associació Catalana d'Integració i Desenvolupament Humà), adreceu-vos a: Gran Via de les Corts Catalanes, 618, pral. 1a. - 08007 Barcelona. Telèfon: (93) 412 00 96.

La política és positiva

Josep Miró i Ardèvol

Des de fa un quant temps i de forma més accentuada en els darrers mesos, la política, i per extensió els qui s'hi dediquen, és un concepte que ha anat prenent un sentit negatiu. En realitat no és una novetat. En el llenguatge de carrer *fer política*, dir que hom és molt polític són qualificatius que d'entrada no tenen una connotació gaire positiva. Naturalment; pensar en aquest terme és un error, perquè es falseja la realitat a través de determinades idees preconcebudes. La realitat és que els polítics són tan positius o negatius com la societat que els genera; podríem dir allò de «si són roses floriran»... i si no quedarà en capoll. La diferència més important entre una activitat política i les restants és que la matèria primera amb què opera el polític, més o menys abundant segons la seva situació, és el poder. No és una diferència menor, però no justifica per ella sola considerar intrínsecament perversos la majoria

de gent que es dedica a aquesta feina.

Un programa exemplar

La política, en realitat, és una pràctica que hauria de gaudir de la més alta estima de tothom perquè és la que ens permet fer front com a col·lectivitat a problemes i necessitats i, resoldre'ls positivament. Ara quan la política sembla més ingrata que mai, cal remarcar-ne els aspectes positius, que sovint passen desapercebuts o, simplement, es desconeixen.

Fa poques setmanes l'organització Mundial de la Salut (OMS) ha posat com a exemple de programa reeixit el que duu a terme el departament de Sanitat de la Generalitat de Catalunya d'assistència a malalts terminals. Té com a finalitat prestar una atenció especial, de caràcter mèdic i psicològic, a les persones que es troben en una situació irreversible, que estan en definitiva a les portes de la mort. L'OMS ha recomanat a la sanitat pública que dugui a terme projec-

tes inspirats en l'experiència del departament de Sanitat. La iniciativa, del govern català és encara més remarcable, perquè dona una resposta integral en la qual la tècnica no es dissocia del subjecte, és a dir de la persona en el període més difícil de la seva vida. Quan el discurs sobre la mort de la societat postmoderna sembla decantar-se per una via tan estèril i en el fons tan egoista com és el de l'eutanàsia activa, el programa del departament de Sanitat posa de relleu que existeix una alternativa superior, millor, que requereix com és lògic més esforç i no solament econòmic; només cal pensar en les persones que treballen en el programa i la duresa de la seva feina, però que té com a resultat encarar la fase final amb criteris de dignitat i, per tant, també de lluita contra el sofriment amb el màxim respecte a la vida, en lloc d'entendre bàrbarament que tot es resol per la via de la liquidació ràpida. Ni la indiferència davant del sofriment físic i psíquic del malalt terminal, ni l'apel·lació a la mort de-

liberada com acte lliberador. Aquesta podria ser una lectura del substracte profund del programa de Sanitat.

Aquest programa forma part d'un altre més ampli anomenat «Vida als anys», que té com a finalitat proporcionar millor qualitat de vida a les persones d'edat avançada, sota el criteri que tant important com els anys de vida —sempre un

enigma— que a hom li puguin quedar, ho és la qualitat amb què aquesta vida és viscuda. En definitiva, una connotació més que la sanitat ben entesa no es limita a un problema de costos sinó que com totes les bones polítiques, el centre de la seva atenció ha de ser, en primer terme i abans que res, la persona real en les seves circumstàncies concretes.

**CASA
GAY**

Servei de lloguer per a festes i banquets.
Cadires, taules,
cristalleria, vaixel·la, etc.

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31

El pare Josep Prat i Armenteres, 84 anys i 24 d'invident

«He anat un centenar de vegades a Lourdes»

BARCELONA.— «Són 97 vegades les que he anat a Lourdes durant la meua vida, i sempre tinc ganes de tornar-hi», diu el pare Josep Prat i Armenteres, que ha complert 84 anys i en porta 24 d'invident.

Francesc Gamissans

Aquest franciscà de llarga vida és molt conegut per la seva constància al confessional en el santuari de Sant Antoni de Pàdua (c. Santaló, 80) de Barcelona. Després de quedar-se completament cec —fa 24 anys— la seva disponibilitat per administrar el sagrament de la reconciliació ha estat proverbial i són innombrables les persones del barri que en conserven un profund agraïment.

Avui, el pare Prat no es mou de la seva cel·la conventual, assistit pel germà Jaume Samà, infermer de la fraternitat franciscana. El pare Prat passa el dia resant —resa les tres parts del Rosari—, escoltant música i programes informatius de ràdio i mantenint converses amb persones amigues que van a veure'l.

—Pare Prat, ¿quantes vegades diu que ha anat a Lourdes?

—No arriben ben bé a cent, però poc n'hi falta. Vaig començar a anar-hi quan els superiors em confiaren una nova fundació franciscana en un barri humil de Sabadell. Era l'any 52, anavem a Lourdes grups de 40 o 50 persones. Des d'aleshores no he parat.

—Estant invident, ¿també hi ha anat?

—I tant! Certament no com a responsable, però si per exercir el meu ministeri sacerdotal.

—¿Què l'impressionava més d'aquell santuari marià?

—Tot! Ara bé, en particular era per a mi molt emotiu el moment en què els brancar-

diers col·loquen els malalts a les piscines. Resen amb molt fervor, tant ells com els familiars que els acompanyen. També és molt bonica la processó de les torxes que té lloc cada dia al vespre. És imponent per la nombrosa concurrència i l'esperit de pregària que s'hi respira.

—Amb tantes vegades com ha anat a Lourdes, ¿no ha vist mai cap miracle?

—Mira, el miracle més gran és la fe i les conversions que hi tenen lloc. D'això en sóc testimoni. ¿Curacions miraculoses? Entre d'altres, podria parlar de la Sra. Teresa Monné, d'un poblet prop de Reus.

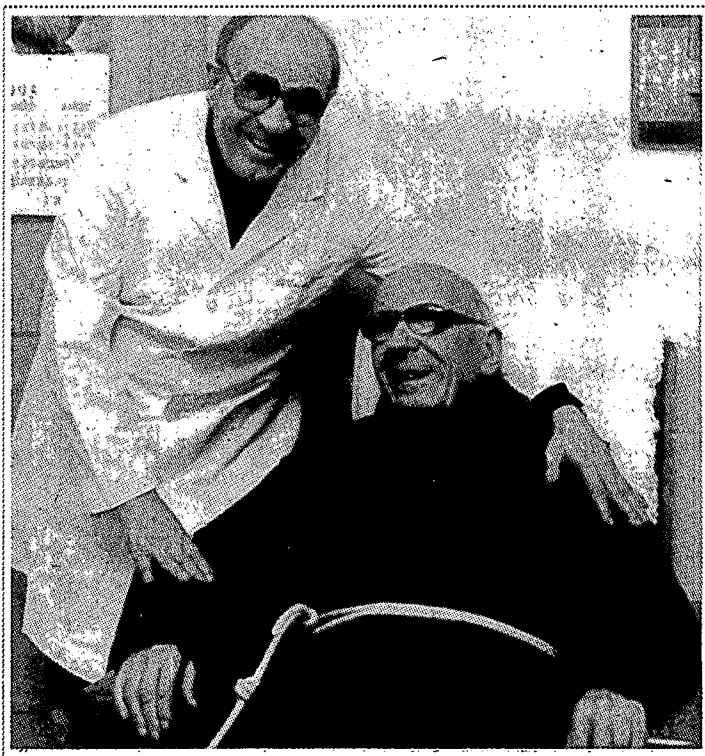
Ella deia que sentia com si la Mare de Déu la invités a anar a Lourdes.

—¿Quina malaltia patia?

—Tenia una nafra degenerada en càncer tant gran a l'esquena que hi podia entrar una mà. Segons els metges no tenia remei. Els seus familiars s'oposaven al viatge, però ella un dia va desaparèixer de casa seva i va anar a Lourdes. Va arribar a una hora quan estava ja tot tancat. Després de moltes súpliques la col·locaren a la piscina. La guarició fou quasi instantània i avui gaudeix de completa salut. Et podria parlar també d'una senyora de Vilanova i La Geltrú, era cega com jo, i avui hi veu més que tu.

—I vostè ¿no ha demanat mai la vista a la Mare de Déu?

—Els designis de Déu són inescrutables, com diu la Bíblia, i no hem d'exigir mai la nostra voluntat, sinó el voler d'Ell. El do

El P. Prat, assistit per l'infermer, fra Jaume Samà

més gran que concedeix la Mare de Déu de Lourdes és un gran confort a tots els malalts. No n'hi ha cap que no hi vulgui tornar. A mi em passa el mateix. Jo hi tornaria, no tant per veure-hi, sinó per estar al costat dels malalts del cos i de l'ànima.

—¿Quins són els malalts de l'ànima?

—Els allunyats de Déu, però que volen confessar-se i penedir-se dels seus pecats. Jo he passat setmanes senceres a Lourdes, confessant tot el sant dia. Fins i tot estant cec. Això em donava la gran satisfacció de veure'm instrument del perdó de Déu i missatger de la misericòrdia de Maria.

Quan dic al pare Prat que aquesta breu conversa anirà publicada a CC, em mira sense veure-hi, i amb un somriure molt peculiar en ell, m'encomana que agraeixi al Director del setmanari la finesa que ha tingut. He complert l'encàrrec.

En una de les seves últimes cartes

El cardenal Tarancón va demanar al govern que rectificqués en economia

E.P.

El finat cardenal Tarancón, arquebisbe dimissionari de Madrid, en unes de les seves últimes cartes, va demanar als responsables del poder que rectificuessin i encarriessin «la nostra economia i la nostra societat vers un camí ferm de recuperació».

En la seva carta setmanal —quan va morir tenia escrites cartes per un període de dos mesos— el cardenal Tarancón va afegir: «Si la deficiència de certes estructures econòmiques —la pròpia direcció

de l'economia— i la convicció que s'ha proclamat des del poder del *diner fàcil*, junt amb l'oblit dels valors ètics, han estat causes eficients, segons creuen tots, de la crisi en què ens trobem, serà indispensable que es rectifiqui aquesta orientació, que se sanegin aquestes estructures i que es defineixin aquests valors com a mitjà eficaç i durador de superar la crisi».

«Per això —va puntualitzar— fa falta saviesa i valor, però, no oblidem que rectificar en el moment oportú és signe de saviesa i de responsabilitat».

L'esterilització de deficients

Dr. J.M. Simón Castellví

Recentment, amb motiu d'una sentència que permet l'esterilització de deficients, els nostres bisbes s'han pronunciat a favor del respecte per la integritat física de les persones amb deficiències psíquiques o psicofísiques. I és que enfront d'un problema real, com és el possible embaràs d'una deficient mental, es pretén respondre amb la solució aparentment més senzilla —l'esterilització quirúrgica— però no compatible amb la dignitat de la persona humana.

La solució que proposa el sentit comú és una altra. Simplement cal posar els mitjans humans perquè les noies deficients no caiguin en mans de desaprensus o d'altres malalts mentals. La solució la tenen els tutors, familiars, les persones que en tenen cura i els professors. Un deficient ben atès mai no serà violat. L'esterilització no impedeix les violacions. La bona tutela, sí.

És la violació, la violenta entrada en la intimitat física d'una persona, la que s'ha d'impedir. L'operació d'esterilització podria, fins i tot, tenir efectes contraris als que es busquen. Podria relaxar l'atenció als deficients amb la falsa tranquil·litat d'una impossibilitat de concepció, i en alguns ambients, fins i tot, seria una excusa per fomentar unes relacions sexuals per a les quals aquestes persones no estan preparades per la seva manca de maduresa i la consegüent impossibilitat per contraure matrimoni.

El respecte per la virginitat del deficient exigeix també la no intervenció en les seves facultats generadores, la qual cosa seria una subtil classe de violació: la del quírofàn i l'equip facultatiu en un acte no dirigit a guarir o alleugerir alguna malaltia.

D'altra banda, l'esterilització definitiva no deixa de ser una desconfiança en les possibilitats de la medicina i de la ciència en general de millorar la salut psicofísica de les persones. La ciència ofereix possibilitats que a priori no poden ser quantificades i no es poden preveure els seus benefactors salts qualitatius. Potser algun dia es pugui oferir un gran desenvolupament intel·lectual als qui actualment tenen un baix coeficient d'intel·ligència.

La caritat, que supera pletòricament la solidaritat, obliga a donar més al deficient que al sa, a donar més a qui tindrà menys. En això radica la grandesa del gènere humà i les seves perspectives de futur en pau i fraternitat.

A Barcelona hi ha un miler de pobres de solemnitat

El drama dels indigents

Jordi Mercader

Dos fets ben pròxims en el temps posen de relleu les contradiccions a què està sotmesa la vida institucional i política. La municipal en aquesta ocasió.

Dies enrera es feia a conèixer una informació ben negativa: els indigents que viuen i dormen al carrer a la ciutat de Barcelona s'han incrementat extraordinàriament en el transcurs dels últims anys i són ja de l'ordre d'un miler les persones que no tenen cap altra pertinença que la que porten a sobre. La seva pobresa material és absoluta, però encara és més gran la seva

situació d'aïllament el procés de degradació a què es veuen sotmeses aquestes persones per raons estrictament materials. A aquesta manifestació tan extrema de misèria, però també d'insolidaritat social cal afegir-n'hi una segona, com és el creixement del nombre de famílies afectades per la pobresa, que estadísticament s'avalua a Europa com aquelles que tenen uns ingressos inferiors a la meitat del salari mínim. Càritas és de lluny l'organització més eficaç en la lluita contra la pobresa i la marginació, i de la qual les administracions haurien de prendre exemple pel que fa a la bona utilització dels recursos

Es destinaran 18.000 milions en la construcció de nous teatres a Barcelona, però no hi ha recursos suficients per resoldre el drama d'aquelles persones que ho han perdut tot

materials i humans. A través de la seva responsable, Pilar Malla donava una xifra que fa pensar: serien necessaris tan sols 5.000 milions de pessetes per dur a terme un procés de recuperació global de totes les persones que es troben en situació de misèria extrema. Aquest és el cost, cinc mil milions de pessetes! En relació amb els pressupostos

de la Generalitat o de l'Ajuntament representa simplement la xifra que es gasten en donuts. També fa pocs dies, en aquest cas l'Administració Municipal, facilitava informació sobre els nous projectes teatrals de la ciutat: el Mercat de les Flors (2 sales), el Palau d'Agricultura (seu del nou Lliure) i el Teatre Nacional de Catalunya,

aquest últim completament a càrrec de la Generalitat i en construcció a l'eix de Les Glòries. La idea municipal és consolidar una ciutat del teatre a Montjuïc amb el Mercat de les Flors, el Palau, i el ja existent teatre Grec, que tindria a l'altre extrem de la ciutat una altra polaritat amb el Teatre Nacional. En Flotats de la Generalitat a les Glòries, en Lluís Pasqual de l'Ajuntament a Montjuïc, com si diguéssim. Entremig la reconstrucció del Liceu, on les Administracions, però també les grans empreses, han fet exercici d'una solidaritat ben visible.

18.000 milions en inversions teatrals

Tot aquest conjunt d'obres representarà, segons càlculs del ministre Josep Borrell, una inversió de 18.000 milions de pessetes. Fins aquí els fets. Les reflexions poden ser diverses:

La primera, sobre la importància cultural del teatre, però també podrien dir que la té la literatura, la música, la dansa, el vídeo i tantes altres manifestacions de la sensibilitat humana. ¿Requereix la seva importància cultural inversions en estructura, en obra pública, tan formidables?

Segona consideració, ¿quina és la mida de l'argolla del coll que es posen a sobre l'Ajuntament i també la Generalitat amb aquests grans equipaments?, ¿és a dir, quins són els seus costos anuals de manteniment? Ningú no ho diu. Cap periodista ho demana. Possiblement no ho sap ningú. ¿És aquest un exemple de rigor pressupostari?

Tercera consideració, Barcelona va tenir en l'última temporada teatral un èxit de públic extraordinari, més d'un milió i mig d'espectadors. Aquesta és una bona notícia, però no justifica per ella mateixa tirar endavant tots aquests projectes alhora, entre altres raons perquè abans d'emprendre inversions irreversibles caldria veure la solidesa de la tendència i, també per-

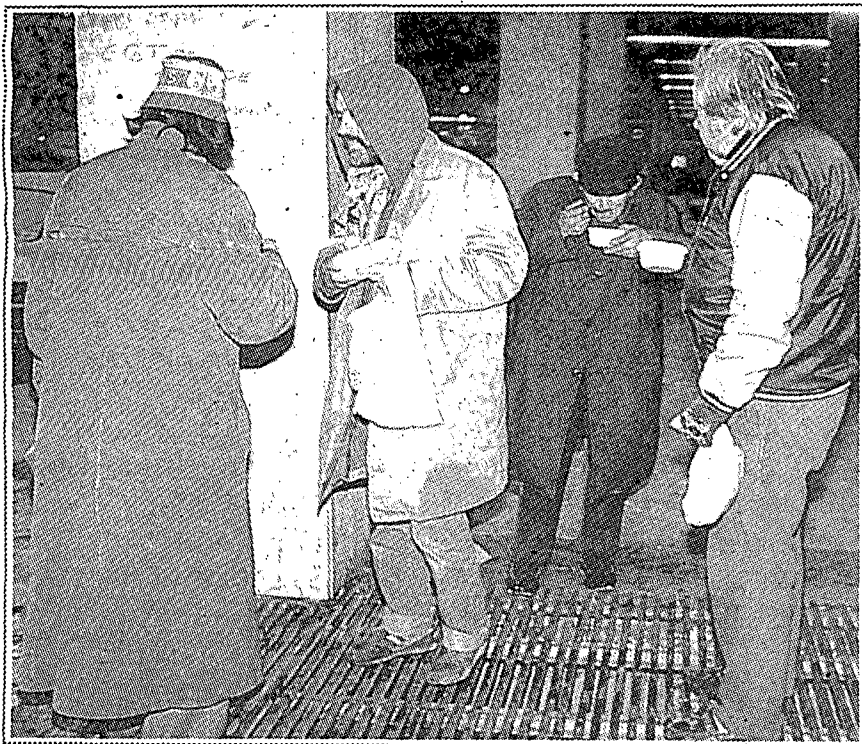
què malgrat aquesta aflluència de públic, la ocupació mitjana de les sales ja existents continua sent baixa, de l'ordre del 50%, i això considerant que en aquest recompte no hi eren les places del Liceu.

Però la qüestió més impressionant és que aprovem silenciosament que les nostres institucions democràtiques, és a dir representatives de tots plegats, siguin capaces de fer inversions d'aquesta magnitud com encerts per la vida de Barcelona, mentre que solucions concretes, com les apuntades per Pilar Malla, no tinguin cap ressò.

Ara que s'acosten les eleccions municipals seria bo que s'interrogués els candidats sobre quin és el seu programa concret per lluitar contra la vergonya col·lectiva que és la pobresa, i alhora ens aclarissin perquè tenen 18.000 milions per fer nous teatres i 3.000 milions anuals per a mantenir-los i no poden resoldre el drama dels indigents del carrer. Els que voldrien fer revolucions socials sempre frustrades, els que diuen que volen canviar la societat des de l'Ajuntament, els demanaríem que transformessin realitats més modestes, però reals, i es deixessin de tan teatre.

En fi, possiblement també seria d'allò més útil que els cristians prenguessin consciència que una de les formes eficaces que hi ha d'ajudar a totes les Píllars Malla del país, és manifestar-nos molt més independents, reflexius, actius i decidits en el pla polític.

Més d'un podrà exclamar davant la contraposició teatre-misèria, demagogia! Tindrà raó. És la demagogia dels fets.

S'ha incrementat el nombre de pobres en els últims anys. En la nostra societat conviuen l'opulència i la misèria

L'Església pensa en aprofitar l'oportunitat de la TV per cable

E.P.

El president de la Conferència Episcopal, Mons. Elías Yanes, va alertar sobre la necessitat de prendre consciència del predomini, en el mitjà televisiu, d'«un missatge de degradació moral» vers la condició humana, tot i que en tots els canals de televisió es puguin trobar programes «positius, tant des del punt de vista ètic com estètic».

Davant la impossibilitat financera d'accedir a la televisió mitjançant un canal generalista propi, Mons. Yanes va afirmar que «en la Conferència Episcopal ja es pensa en aprofitar l'oportunitat de la televisió per cable, aprofitant algunes experièn-

cies que han estat molt ben acollides».

En declaracions a Europa Press, Mons. Elías Yanes va fer un balanç dels cinc anys de pluralitat televisiva a Espanya i va afirmar: «Certament la televisió privada no ha resolt el problema que es pretenia solucionar acabant amb el monopoli públic, potser per un rerafons de problemes de tipus econòmic que ho han fet difícil».

Respecte a la programació, va matisar que no es poden fer judicis negatius globals sobre la feina de la televisió actualment, perquè en qualsevol de les cadenes «hi ha programes que tots podríem qualificar com a positius, des del punt de vista estètic i ètic».

Residència Geriàtrica DON VIURE

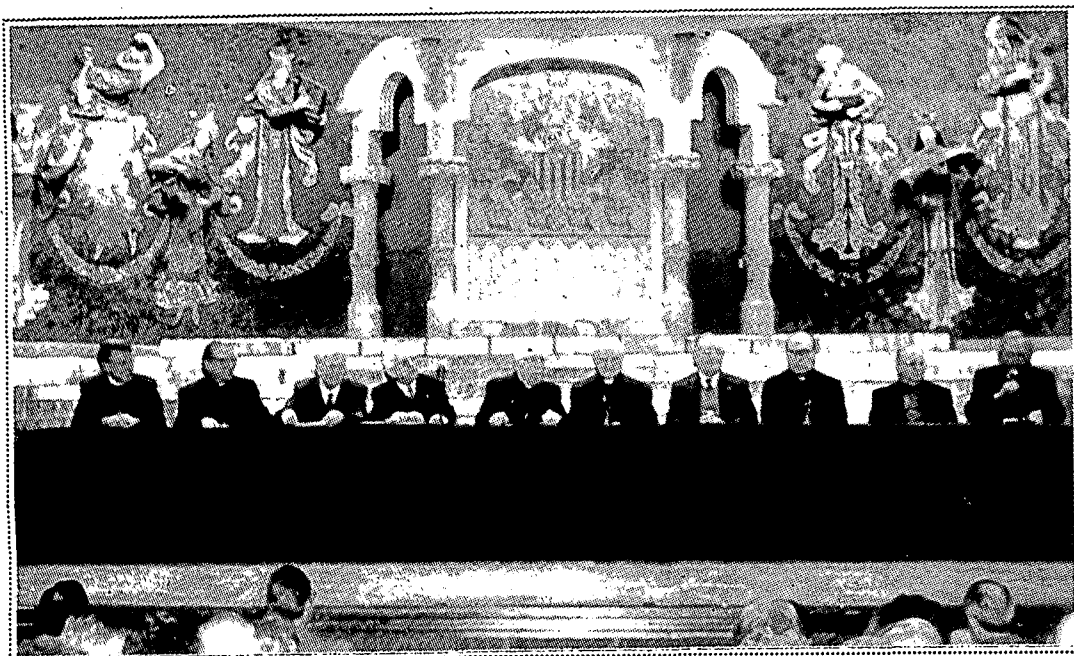
Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

(Salm 103,24)

El manganès és un metall grisós, de densitat 7,2, molt semblant externament als altres metalls. De moment no se li va trobar cap utilitat específica però modernament és dels més usats. Té una demanda tan alta que la producció mundial ha arribat a 7,5 milions de tones anuals. (Cal notar que el 1938 la producció només era encara de 2,5 milions). Més de la meitat surten de les mines de pirolusita de Rússia, i la resta és de l'Àfrica del sud, del Brasil, l'Índia, el Zaire, Ghana, Gabon, Marroc,... I és que es fa servir molt en la indústria del ferro: el 95% de la producció se l'emporten els aliatges de ferro i coure amb manganès que donen, segons les proporcions, molta varietat d'acers i bronzes, i altres metalls molt tenaços i resistent de primera qualitat per a la tècnica actual. I el 5% restant té aplicacions molt variades. Un exemple curiós: el sulfat de manganès es fa servir als cultius de tarongers per a estimular-ne el creixement. Ni Scheele ni Gahn podien sospitar les conseqüències de la seva troballa!

Signatura del titular del compte//llibreta

L'homenatge va ser presidit pel Dr. Narcís Jubany al Palau de la Música Catalana

**Llibre biogràfic sobre Mn. Joan Alemany,
Mn. Joan Batlles i Mn. Antoni Pladevall**

Homenatge a tres sacerdots catalans

Miquel Angel Codina

BARCELONA.— El passat 17 de gener, un bon nombre de persones es van aplegar al Palau de la Música Catalana per celebrar un acte d'homenatge a Mn. Joan Alemany, Mn. Joan Batlles i Mn. Antoni Pladevall, tres preveres catalans que van ser distingits el 20 de maig de 1994, a títol individual, amb la Creu de Sant Jordi. La Generalitat de Catalunya concedeix anualment aquests preats guardons per posar de relleu la important tasca duta a terme per diverses persones en els seus respectius camps de treball i i pels seus valors ètics, de convivència i solidaritat.

L'acte, promogut per la Fundació Betània-Patmos, la Institució Cultural del CIC, la Fundació Enciclopèdia Catalana i una llarga llista de persones, va ser presidit pel cardenal Narcís Jubany. L'homenatge també va comptar amb la presència, entre d'altres personalitats eclesials, de Mons. Josep M. Guix, bisbe de Vic, Mons. Antoni Deig, bisbe de Solsona, i Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona, en representació del cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, que per motius d'agenda no hi va poder assistir.

L'acte es va encetar amb un magnífic concert, a càrrec de la Coral Cantiga, dels Lluïsos de Gràcia, que va interpretar sota la direcció del mestre Josep Prats, peces de C. Debussy, E. Toldrà, M. de Falla, E. Morera i J.M. Ruera. El recital va finalitzar amb *La sardana de les monges*, composició d'E. Morera sobre un poema d'Àngel Guimerà.

Llibre biogràfic

Mn. Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona, va efectuar a la segona part de l'acte la presentació oficial d'un llibre biogràfic sobre la figura i l'obra dels tres homenatjats. La periodista Roser Bofill ha estat l'encarregada de realitzar la semblança biogràfica de Mn. Joan Alemany, Mn. Bigordà ha redactat la de Mn. Joan Batlles i l'escriptor Albert Manent ha elaborat la de Mn. Antoni Pladevall.

«Aquest llibre —va dir Mn. Aragonès— ens ajudarà a conèixer més a fons aquests tres preveres i a no caure en l'amnèsia històrica que sovint pateix el nostre poble». També va parlar del binomi *Església-Pais*. Mn. Alemany i Mn. Batlles —pertanyents a la diòcesi de Barcelona— i Mn. Pladevall —del bisbat de Vic— «han sabut fer país des del seu ministeri sacerdotal», va asseverar el ponent.

Tres testimoniats de fe i vida

Mn. Antoni Pladevall va ser el primer dels homenatjats a prendre la paraula. «He agermanat —va afirmar— dues grans vocacions a la meua vida: el sacerdoci i la investigació». La seva tasca com a historiador i la seva bibliografia és molt extensa. Actualment és el director de l'obra *Catalunya Romànica*, de la Fundació Enciclopèdia Catalana. Oriünd de Taradell, població de la comarca d'Osona, va dir que «Barcelona m'ha donat moltíssim, més del que jo he pogut proporcionar-li al llarg dels anys».

Per la seva banda, Mn. Joan Alemany va expressar amb satisfacció «la constatació de la riquesa humana, capaç de fer realitat la recuperació històrica de Catalunya». Va recordar, entre d'altres episodis de la seva vida, la seva etapa com a director de l'Escola de Periodisme de l'Església a Barcelona. «Les diferents maneres de pensar ens ajuden a la recerca de solucions per aconseguir un món més humà», va manifestar Mn. Alemany.

Mn. Joan Batlles, el més veterà de tots tres, va rememorar amb enyorament els inicis de la seva vida parroquial a Vilafranca del Penedès, Sant Feliu de Codines, etc. Així mateix, va citar les tres principals escoles que han influït decisivament en la seva labor pastoral: el Concili Vaticà II —un esdeveniment únic, singular de l'Església del nostre segle—, l'Església catalana d'abans de l'any 1936 i les Esglésies belga i francesa. L'homenatge va concloure amb unes breus paraules de lloança als tres preveres diocesans per part del Dr. Jubany.

En aquell temps...

Dona castradora

P-J Ynaraja

capellà de la Llobeta

La Bíblia unes vegades explica històries que corresponen a persones que van existir, que és el més freqüent, però altres vegades, en canvi, la narració és pedagogia pura, ensenyament religiós, gènere didàctic. Llavors pot tenir un nucli històric, o ser mera invenció. La història que em proposo explicar avui, sembla ser aquest últim cas. Però vull que quedi clar que, si els fets segurament no van succeir, els ensenyaments continguts en el relat gaudeixen de tota autenticitat.

La història no succeeix a Palestina, sinó en uns indrets llunyans, a l'Orient, quan els israelites vivien en un exili col·lectiu que afligia més els seus sentiments i conviccions religioses i patriòtiques, que la seva situació social o econòmica. Els personatges de la nostra història estaven exiliats, lluny de la seva llar tradicional, però això no era pas obstacle perquè portessin una vida regalada.

La narració bíblica està, no cal dir-ho, centrada en personatges masculins, però ja que m'he proposat parlar primer d'històries amb personatges centrals femenins, em centraré principalment en la dona: Sara, una dona fatal.

Si a vegades, en pel·lícules, novel·les, o en la pròpia actualitat, observem casos de dones que anul·len la personalitat de la seva parella, aconseguint únicament el seu lluïment personal ¿què pensariem d'una dona que s'ha casat set vegades i en cadascun dels seus matrimonis, la mateixa nit de nocces, ha mort el marit? Amb tota seguretat l'anomenariem alguna cosa pitjor que dona castradora. Doncs aquesta era la trista realitat de Sara. Deixem-la plorant el seu infortuni, i als seus pares amagant la vergonya que senten enfront els seus conciutadans a causa del malefici de la seva filla.

Anem a veure, ara, un noi ben plantat apropant-se a casa seva, acompanyat d'una mena de guia-escorta; pel camí s'han entretingut pescant i porten les restes d'un peix que han capturat. Busquen un parent que deu diners a la família, però en la seva recerca topen amb el domicili d'un altre familiar on són molt ben rebuts pel matrimoni i la seva filla. El jove se sent atret per la noia, i aquesta, d'acord amb les lleis i costums del seu poble, li pertany, si vol exercir la llei del levirat. Però no es tracta de drets, sinó de fidelitats. El noi exposa tot seguit els seus propòsits als seus pares, i aquests es veuen obligats per noblesa a explicar-li l'infortuni que pesa sobre la jove. Però ell insisteix, no té por d'encanteris, perquè amb la seva fe creu poder-los superar, i, d'acord amb els seus desitjos rep documentalment el contracte matrimonial.

La noia es retira a la seva cambra, ell sopa amb la família, i quan acaba és acompanyat a l'habitació on l'espera Sara. Els pares se'n van adormir tristos, en fer-se de dia, segurament es repetirà la desgràcia d'altres vegades, però ja li han advertit i ell actua convençut i lliurement.

D'acord amb les indicacions de l'acompanyant-guia-escorta procedeix a practicar, el que avui dia, anomenariem medicina alternativa: crema vísceres de peix perquè el fum allunyi els mals esperits que amenaçaven la noia. El causant, un esperit maligne, fuig del dormitori. Es queden sols, pregunten. Encara avui dia la bella pregària es proclama en misses de matrimonis cristians. És una pregària preciosa. Després dormen tranquils. Els qui no estan tranquils són els pares, que abans de trenc d'alba, ja manen cavar la fossa per enterrar el jove, arribat de lluny, i ignorat per la gent d'aquestes contrades, perquè no augmenti la mala fama de la noia. Però entra la minyona i troba al matrimoni dormint plàcidament.

(Certament que la història és una faula, però cadascú no es pot deixar de preguntar: ¿Un casament en aquestes circumstàncies té sentit?, però tot seguit es pregunta: ¿L'equivocació no estarà més aviat en el procedir actual de tantes parelles que es casen per la senzillera raó que fa temps que surten junts? i ¿No és lògic que, partint d'aquesta fràgil suposició tants matrimonis se separin perquè fa massa temps que viuen junts i no poden suportar aquesta monotonia? L'amor matrimonial és molt complex, però certament perquè tingui èxit, és millor el sentit de la fidelitat que la simple constatació del temps que porten convivint junts).

La història continua amb la recuperació del deute, la tornada a la llar i el gos que surt a rebre'ls, però ja en parlaré un altre dia quan els personatges centrals siguin el jove i la seva acompanyant. Oblidava advertir que la història contada correspon al llibre de Tobit.

Observem casos de dones que anul·len la personalitat de la seva parella, aconseguint únicament el seu lluïment personal ¿què pensariem d'una dona que s'ha casat set vegades i en cadascun dels seus matrimonis, la mateixa nit de nocces, ha mort el marit?

CATALUNYA CRISTIANA c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88 - Fax: 490 20 35

Llibres

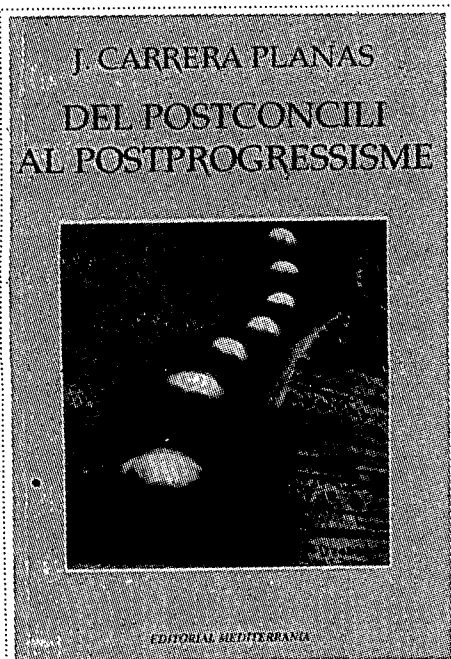
La força dinamitzadora dels cristians en l'inici del proper segle

C.C.

Tothom està d'acord que la celebració del Concili Vaticà II va representar una embranzida important, un alliberament d'energies. Va ser un moment eclesial clau per apropar la litúrgia al poble, assumir un compromís a favor dels més desvalguts i permetre el reconeixement eclesial de la identitat de Catalunya. El bisbe Carrera defineix el període que segueix al postconcili amb molta precisió: «Els anys del postconcili, xarbotants d'idees noves i de vivències, d'exaltació després de molta contenció, van ser també uns anys de contradiccions».

L'autor parla en el llibre d'aquestes contradiccions, dels neguits de l'època postconciliar. Considera que existeixen motius per a la crítica i fa referència als errors pedagògics, a la pèrdua de la visibilitat de la fe, i a allò que Maritain va titllar «d'agenollar-se davant el món».

El postprogressisme succeeix una època pro-

J. Carrera Planas. *Del postconcili al postprogressisme*. Editorial Mediterrània.

gressista i representa, segons el bisbe Joan, la voluntat de continuar endavant, d'endinsar-se en la realitat actual amb independència d'esperit. Es tracta en definitiva, d'aprofundir en l'essencial de la fe, en el nostre compromís social, que ha de portar els cristians a ser ferment en la nostra societat hedonista.

L'autor fa referència a la dimensió social i compromesa de la fe i recorda la lluita valenta i decidida de molts cristians a favor de la justícia social i el respecte als drets humans. També valora d'una forma positiva la incorporació de cristians a centres d'influència com partits, sindicats i entitats, perquè l'objectiu

de la justícia i el progrés dels homes forma part del disseny de Déu i exigeix la transformació de la societat.

Totes aquestes qüestions es plantegen en aquest llibre que aplega una ponència presentada per l'autor al Centre Carles Cardó i els articles apareguts a la columna *Ara mateix* del nostre setmanari.

Homenatge a tres preveres

C.C.

És un llibre homenatge a tres preveres als quals ha estat concedida recentment la Creu de Sant Jordi: Mn. Joan Batlles, Mn. Antoni Pladevall i Mn. Joan Alemany. La portada del llibre es presta a confusió. El lector pot arribar a creure que es tracta d'un homenatge a Josep Bigordà, Albert Manent i Roser Bofill, els quals són únicament els autors dels textos i entrevistes. El pròleg és de Mn.

Josep M. Aragonès, col·laborador de C.C. En ell subratlla que «molts de nosaltres hem rebut els ensenyaments d'aquests tres eclesiàstics. Més encara, el seu mestratge ha estat valorat a tot Catalunya i ha ajudat a conservar, aguantar i contribuir en moltes coses que han estat altament beneficioses per a tots. En hores difícils, ells han sostingut i ens han fet alçar la mirada per damunt de maltempsades i de boires». La modalitat de llibre-entrevista atorga al volum una agilitat i una frescor que faciliten la seva lectura. La simpatia dels autors envers els guardonats condiciona en alguns moments l'objectivitat sobre alguns dels temes i esdeveniments tractats, dels quals avui se'n realitzen també altres lectures o versions. Com apèndix el lector hi troba unes taules cronològiques confeccionades per Mn. Josep M. Totosaus, alguna de les quals ens sembla força discutible, com la d'esmentar la seva pròpia dimissió com a secretari del CEP i, en conseqüència, l'haver hagut de deixar la direcció de *Quaderns de Pastoral*, entre els esdeveniments eclesials més importants de l'any 1993.

ESGLÉSIA I PAÍS

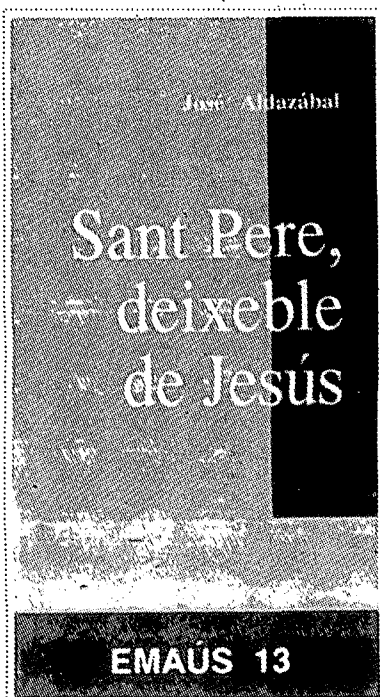
TRES TESTIMONIS

Josep Bigordà
Albert Manent
Roser Bofill

Pròleg de Mn. Josep M. Aragonès
i taules cronològiques de Mn. Josep M. Totosaus

Església i País.
Tres testimonis.
Enciclopèdia Catalana

Josep Aldazábal. *Sant Pere, deixeble de Jesús*. Ed. Centre de Pastoral Litúrgica.

model per a tots nosaltres. Per als creients d'aquest final de segle que volem seguir Jesús però no podem amagar els nostres defectes, les nostres debilitats.

Unes pàgines —fruit d'exercicis predicats a públics diversos— que ens acosten cordialment i senzillament a la personalitat humana i cristiana del primer dels apòstols. Una reflexió espiritual que pot ser fecunda per a la vida cristiana dels lectors, sigui quina sigui la seva situació a l'Església.

Un exemple estimulante per als cristians d'avui

C.C.

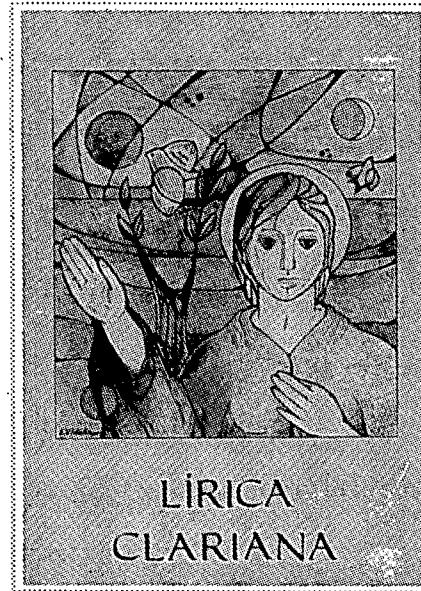
Sant Pere no és sols el primer dels apòstols —el primer Papa— sinó un dels grans exemples per a tot cristià, un admirable exemple de seguiment de Jesús, des de la realitat de la seva manera de ser, amb les seves virtuts i defectes. És el que trobem senzillament narrat en els escrits del Nou Testament.

I és basant-se en aquests escrits, com J. Aldazábal, president del CPL, dibuixa en aquest suggerent i àgil llibre un retrat de Pere com a deixeble de Jesús, com a guia i

Un pomell de poesies sobre santa Clara

C.C.

Les poesies que aplega el llibre *Lírica clariana* són dedicades a santa Clara d'Assís. La major part de les quals van ser presentades als Jocs Florals Clarians que es van celebrar a Arenys de Mar l'abril de l'any passat amb motiu del VIII Centenari del naixement de la santa (1194-1994), tot just clausurat.

En la presentació del llibre, Francesc Gamis diu que «s'ha volgut que no es perdés per sempre un cos literari significatiu que enriqueix la nostra llengua i per tant el patrimoni cultural de Catalunya».

Cal agrair a tots els inspirats versaires que hagin dedicat un temps a cantar la mare fundadora de les germanes clarisses, molt nombroses en el nostre Principat. També a Antoni Victòria per la bellesa i originalitat dels dibuixos que engalanan la coberta i les pàgines de l'obra.

Una vegada més, santa Clara —la petita planta de sant Francesc— ha fet florir aquestes amoretes en els nous jardins del monestir de Sant Damià que hi ha en cada cor d'un poeta.

Lírica Clariana. Monestir de Santa Clara de Vilobí d'Onyar (Girona).

Cinema

Aprendiendo a vivir

(I'll Do Anything)

Director: James L. Brooks. Intèrprets: Nick Nolte, Whittni Wright, Albert Brooks.

J.J. Martín

(Acepremsa)

Aguda radiografia de la Meca del Cinema, a l'estil del film de Robert Altman *El juego de Hollywood*, encara que des d'una perspectiva molt menys càustica i més humanitzada.

El guió segueix els passos de Matt (Nick Nolte), un actor, que havia estat famós, que passa per un mal moment: la seva dona l'ha abandonat i ha caigut en la droga, y la pròpia inactivitat laboral el du a l'abisme i la desesperació. En aquest moment, les autoritats concedeixen a Matt la custòdia de la seva filla Jeannie (Whittni Wright), una nena capriciosa de sis anys a qui gairebé no coneix. La relació entre ells dos, d'entrada, és molt tensa, però canvia quan ofereixen a la nena un paper important en una sèrie de televisió. Se li presenta així a Matt l'oportunitat de triomfar com a pare després d'haver fracassat com a marit i com a actor.

Paral·lelament es descriu la tragèdia d'uns altres tres éssers desorientats: l'absorbent i egoista director d'una productora de cinema (Albert Brooks); una histèrica productora executiva que flirteja amb Matt (Joely Richardson); i una honesta investigadora d'índexs d'audiència (Julie Kavner).

La pel·lícula va ser rodada com un musical, però després va ser modificada en el muntatge, que només en va deixar una breu cançó. Aquesta forçosa transformació debilita la coherència del to de la pel·lícula, que va fent batzegades de la comèdia al drama. És

una llàstima, perquè el guió té molts punts d'interès i la posada en escena de James L. Brooks és molt bona, com la banda sonora de Hans Zimmer i la fotografia de Michael Ballhaus. El treball de tots ells, unit a les intenses interpretacions de Nick Nolte i Whittni Wright, dóna unes certes seqüències magnífiques, amb gran força dramàtica.

La crítica desmitificadora que fa la pel·lícula al desballestat món de Hollywood és mordaç fins a la caricatura i a vegades sucumbeix el mal gust en alguns diàlegs i en un ridícul erotisme explícit en un parell de breus escenes. Però, en qualsevol cas, són molt precisos els seus dards contra el superficial recurs a la violència i al sexe en el cinema, i contra el bast materialisme, replet de buit, que domina els suposats triomfadors de la *fàbrica de somnis*. En canvi, es fa una apologia, sincera i divertida, del bon cinema clàssic —a través d'un fictici *remake* de *El secreto de vivir*, de Frank Capra— i de valors positius, com l'honestitat, la unitat familiar i el valor del treball ben fet.

Crònica televisiva

Ciutadans del món

Miquel Àngel Codina

Periodista

Recentment el Canal 33 ha estrenat *L'oblit del passat*, una sèrie documental de sis capítols, d'una hora de durada cadascun, sobre el patrimoni cultural de la humanitat, analitzat des d'un punt de vista tant artístic, científic, com arqueològic però sense deixar mai de banda les sempre determinants qüestions humanes i socials que l'envolten. Un plat fort que els televidents sabran assaborir com cal i que, de ben segur, inclouran en el seu menú televisiu setmanal. Aquesta producció catalana de primer ordre, presentada i dirigida pel popular periodista Jordi Llompart i realitzada per Llorenç Soler, ha pogut veure la llum gràcies al patrocini del Banc de Sabadell i el Govern andorrà. Un tipus de mecenatge d'allò més positiu per a una televisió de titularitat pública.

Al llarg de sis setmanes el programa ens convidarà a conèixer millor els tresors culturals d'Egipte, Iemen, Síria i Jordània, Turquia, Itàlia i, finalment, Catalunya i Andorra. Així mateix, la sèrie pretén conscienciar l'opinió pública sobre el moment present d'aquestes meravelles. Cal preservar, salvaguardar i restaurar els valuósissims vestigis artístics del passat ja que, a llarg termini, podrien arribar a desaparèixer si no es prenen les mesures adients. Al primer capítol, dedicat a Egipte, l'escriptor Naguib Mahfuz va alertar sobre la progressiva pèrdua d'identitat de les civilitzacions mil·lenàries davant l'allau constant del turisme de masses i el perill que això suposaria per als costums i la vida quotidiana dels oriünds del país de les piràmides, els deserts i els faraons.

Més de cinc mil quilòmetres de ruta per diferents poblacions de les nacions abans esmentades, més de cent hores de pel·lícula enregistrada i prop de cinc-cents folis d'apunts i documentació diversa han estat necessaris per poder fer possible aquest programa. *L'oblit del passat* ens proposa un interessant itinerari a través de la història cultural del món antic alhora que ens ofereix la possibilitat de capbussar en el bressol de remotes civilitzacions mitjançant les captivadores imatges d'un llegat artístic impressionant. Una bona manera de trobar les fonts de la nostra identitat com a ciutadans del món.

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 03.30 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 10.30 *Últimas preguntas*.

Diumenge 11.00 *La Missa*: amb la participació del Cor de la parròquia Mare de Déu de Montserrat, de Torelló (Osona, bisbat de Vic), sota la direcció de Dolors Masferrer i Jubanteny; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

12.00 *Pueblo de Dios*.

CANAL 33

Divendres 16.30 *Signes dels temps*: Programa especial: El Concili Provincial

Tarraconense. Des de la sala conciliar al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès. El programa tindrà diversos blocs:

El Concili, ¿què és? amb Miquel Barbarà; *El Concili, ¿com es fa?* amb Joan Pujol; *El Concili, ¿qui el fa?* amb 7 membres conciliaris; *El Concili i l'acció* amb Xavier Rius; *El Concili i l'Evangelí* amb Bernabé Dalmau; (director: Josep-Maria Pont).

Dissabte 12.50 *Signes dels temps*: (repetició).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 10/02 22.45 *Creure, avui*: Espai Cultural: Escola d'Adults. Una revisió al treball que es porta a terme a l'Escola dels Salesians de Mataró; (director: Ramon Safont-Tria).

DI 13/02 15.00 *Creure, avui*: (repetició).

Dv 17/02 22.45 *Creure, avui*: Taula rodona: Seguim parlant del Concili Català; (director: Ramon Safont-Tria).

RÀDIO

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIA

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

de 07.00 a 22.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació: general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

00.30 Dietari de música i músics.

00.35 Ràdio Vaticana.

00.55 Espurna d'alba.

Dilluns

22.00 Diàleg Església.

00.00 Sons i ressons.

Dimarts

22.00 Versió original.

00.00 Novetats a cau d'orella.

Dimecres

23.00 Panorama cultural.

00.00 Nit d'estels.

Dijous

23.00 La família per dins i per fora.

00.00 Delicósament instrumental.

Divendres

22.00 Set dies a l'Església

23.00 Mots encreuats. (Col·loqui).

Dissabte

23.00 Jazz tem a punt.

00.00 Estels de colors.

Diumenge

19.00 Eucaristia.

20.00 Contemporània.

20.30 Música gregoriana.

21.00 Música del Nou Món.

23.00 Edició especial (Musical).

00.00 Estel de Colors.

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge

09.05 Informatiu religiós (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

10.00 La música religiosa: Missa solemnis, Missa de l'orfenat, KV 139, de Mozart.

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 Paraules de vida: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 El Brocal.

21.00 El Espejo.

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 Testimoni: recull d'informacions i notícies de caire religiós. 10.00 Iglesia es noticia: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

22.00 La linterna de la Iglesia.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 La Misa de España (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 La Misa de España (des de Madrid).

14.00 Avui és el teu dia: informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 Déu vos guard! Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 La veu de la parròquia: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

22.05 Objectiu, l'home: el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista: amb el Gmà Martín Cuenca, responsable de l'alberg Sant Joan de Déu i de la residència de cures pal·liatives per a malalts de sida; fets i notícies amb valors humans; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 Cristians: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)

Divendres

De 20.00 a 20.30h. La punta: (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 Obrim camins: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 Iglesia es noticia: entrevista de caràcter humanístico-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 Església viva (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 Església viva (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)

Diumenge

09.30 Reflexió: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL/COPE (OM 882)

De dilluns a divendres

20.30 El Brocal.

21.00 El Espejo.

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de Madrid.

09.45 Testimoni: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Alforja Ràdio (FM 104.3) diumenge 09.00h.

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.20h.

Cadena Cope-Reus (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) dissabte 12h.

Ràdio La Canonja (FM 102.3) divendres 20h.

L'Espuga FM Ràdio (FM 107.4) dissabte.

Ràdio Falset (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h.

Ràdio El Morell (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h.

Ràdio Montblanc (107.0) diumenge, a partir de les 11 h.

Ràdio Santa Coloma de Queralt (FM 107.5) dissabte 13h.

Ràdio Sant Pere i Sant Pau (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h.

Ràdio La Vilella Alta (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: Cadena Cope-Reus (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15, pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: La Paraula del Bisbe (comentari setmanal del Bisbe de Girona), A la ribera del Jordà (reflexions escrites per Miquel Àngel Ferrés), La Veu dels Joves (comentaris de Jaume Reixach), Notícies i El significat de l'Evangeli (amb Pere Carreràs). Algunes d'aquestes seccions canvien segons l'època de l'any. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Figueres-la Jonquera (AM 1269-FM 88.0) diumenge 9.35h.

Ona Jove Riudellots (FM 104.0) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 10.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 9.00h.

Ràdio Begur (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Grup Girona (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.05h.

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 107.9) diumenge 9.00h.

Ràdio les Planes (FM 107.9) diumenge 9.30h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.15h.

Ràdio Salt (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Sant Joan (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Shalom Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 9.30h.

Ràdio Gironès-Antena Cassà (FM 92.8) dissabte 19.30h.

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació. Presenta: Josep Maria Pont. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 17.05h). Ràdio Arenys de Mar

(diuenques 9.15h). Ràdio Banyoles (dissabte 9.30h). Ràdio

Begur (diuenques 9.30h). Ràdio Besalú (diuenques 11.30h).

Ràdio la Vall (dimecres 21.00h). Ràdio les Planes (dissabte

17.00h). Ràdio Palafrugell (dimarts 14.30h). Ràdio Sant Joan

(dimecres 20.00h).

EL CAFÉ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes de la música lleugera, grups inoblidables i les grans cançons romàntiques. La música es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

10.00 Iglesia es noticia: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

22.00 La linterna de la Iglesia.

RÀDIO SALUD (FM 89.1)

Dissabte

De 07 a 09h. Rosari: meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, heroics del segle XX, etc.

Diumenge

De 07.30 a 09.00h. Pregària parcial de Laudes, presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema maria, etc.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 Església viva (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

20.40 Rosari: en llatí des del Vaticà.

22.10 Noticiari.

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 Església viva: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 Cafè i pastes: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 Església viva (producció de l'arquebisbat).

Ona Jove Riudellots (dissabte 15.00h). Ràdio Arenys de Mar (dissabte 19.00h). Ràdio Arenys de Munt (divendres 9.00h). Ràdio Banyoles (dissabte 10.00h.) Ràdio Begur (per determinar). Ràdio Besalú (diuenques 12.00h). Ràdio la Vall (diuenques 14.30h). Ràdio les Planes (dissabte 17.00h.) Ràdio Palafrugell (dijous 21.00h). Ràdio Sant Joan (dilluns 21.30h). Ràdio Santa Coloma (per determinar). Ràdio Sarrià de Ter (divendres 22.00h).

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i Rovira. Periodicitat setmanal amb 5 minuts de durada. L'emeten:

Ràdio Calella (FM 107.9) diuenques 11.00h.

Ràdio Malgrat de Mar (FM 107.4) diuenques 11.10h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diuenques 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

Ràdio Vilafant (FM 107.3) diuenques 9.15h.

PUNT DE TROBADA: Programa magazine setmanal de 55 minuts de durada, que compta amb temes d'actualitat cristiana, social i humana amb diverses seccions. Presenten: Carles Sánchez i Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cadena Cope Figueres-la Jonquera (dilluns 21.05h.)

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súria (FM 107.8) diuenques 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»).

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diuenques 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diuenques 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet FM 107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diuenques

10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Nueva Vinaròs (FM 98.2) dissabte 22.30h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diuenques 12.00h.

Ràdio Ulldesona (FM 95) diuenques 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM 89.8) diuenques 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diuenques 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 13.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE VIC

LLUITA I FESTA: Durada 15'. Lectura i comentari de l'Evangeli del diuenques. Conversa setmanal del bisbe (es publica al Full Diocesà); bloc de notícies i informació religiosa. L'emeten:

Anoia Ràdio (FM 92.2) diuenques 10.05h.

Ràdio Moià (FM 107.8) dijous 21.30 h.

Ràdio Monistrol de Calders (FM 107.4) dissabte 13.00h;

diuenques 11h.

Ràdio Montesquieu (FM 106.5) diuenques 13.00h.

Ràdio Ona Juvenil (FM 103.8) diuenques 16h.

Ràdio 010 (Oló, FM 107.2) diuenques 11.15h.

Ràdio Voltregà (FM 101.1) diuenques 10h.

Ràdio Zenith (S. Vicenç de Castellet, FM 103.1) dissabte 11h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

No molesteu el meu amic

En Bataka va néixer al bell mig de la selva, en un poblet molt petit amb cases fetes de canyes. Potser perquè va néixer a l'hora que els ocells canten i el sol fa safareig amb les flors, va aprendre ben aviat a cantar i estimar la música. En Bataka fa música amb tot allò que troba, repicant als troncs dels arbres amb fines branques, o amb branques més gruixudes, amb pedres del riu i amb closques de tortuga. En Bataka s'està hores i hores escoltant els sons de la selva, i és aleshores quan s'adona de com se l'estima.

En Bataka s'ha fet gran i ha vingut a casa nostra a treballar. Dins el seu equipatge ha portat la música del seu

país, un somriure i les ganes de sortir endavant. Però aquí les coses no són com ell s'esperava. Aquí s'ha trobat amb gent pàl·lida de pell i més pàl·lida encara d'esperit. Gent sense música que molesta els nostres amics.

No fa gaire temps milers de catalans van sortir al carrer amb els nostres amics. Igual que vosaltres sortiu tantes vegades a passejar amb els vostres amics. Hi havia gent de molt a prop i gent de molt lluny. Llengües barrejades però agermanades, com a la Torre de Babel. En Bataka va fer una cançó. Una cançó que parlava de la convivència, la solidaritat, l'amistat i l'esperança. Seria molt maco que tots la cantéssim. Seria molt maco que tots, alhora, cridéssim ben fort: *No molestis el meu amic!!*

L'Eixerit

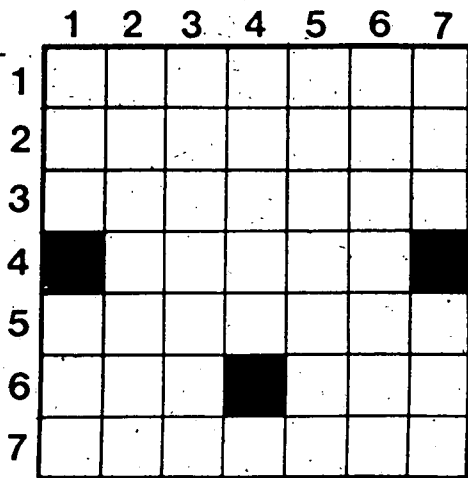
Encreuats

Horitzontals: 1. Diminutiu de nom de fonts que se celebra l'1 de gener. 2. Aniré, vindré. 3. Cal fer-ho per anar d'un lloc a un altre quan no tenim cap mitjà de locomoció. 4. «Lletreru» ben dit. 5. Autor castellà de «El sí de las niñas». 6. Ondulació, onada. (a.r.) Demblant, relacionat. 7. (A.r.) Cobriran, embolicaran.

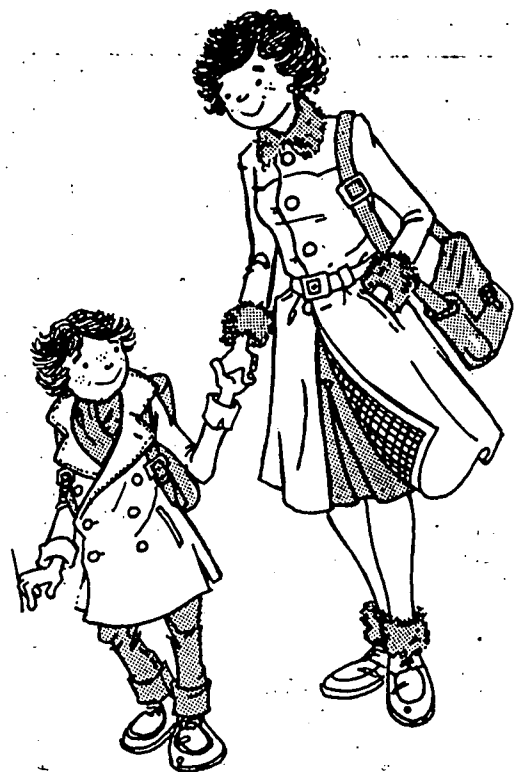
Verticals: 1. (A.r.) Un dels fills de Noé. El meu. 2. Fa carícies. 3. Posar números. 4. Publica. 5. Màquina de compondre emprada en tipografia. 6. (A.r.) Esmolaré, afinaré. 7. Riu que neix al terme de Setcases (Ripollès) i desemboca al Mediterrani a la platja de Pals (Baix Empordà). 8. Nascut.

Solució:

Horitzontals: 1. Mançol. 2. Acudre. 3. Caminar. 4. Rà. 5. Moratin. 6. Ona. 7. Afl. 8. Tapan. Verticals: 1. (a.r.) Cam. 2. Acorona. 3. Numerar. 4. Edita. 5. Lino. 6. (a.r.) Afillar. 7. Ter. Nat.

A la mare

—¿Què és una mare? —em va preguntar un dia una menuda.

—Una mare —li vaig dir—, una mare és un conte abans d'anar a dormir; una mare és un jersei abans que t'adonis que fa fred; una mare és la llum encesa al passadís quan la teva habitació és massa fosca.

La mare t'enseny a creuar el carrer, la mare et dona la mà quan fas el primer pas, la mare et recull sempre que caus. La mare t'enseny a caminar. T'enseny a caminar per la vida, i quan penses que ja en saps prou, i vols caminar tu sol, la mare et deixa anar i somriu orgullosa.

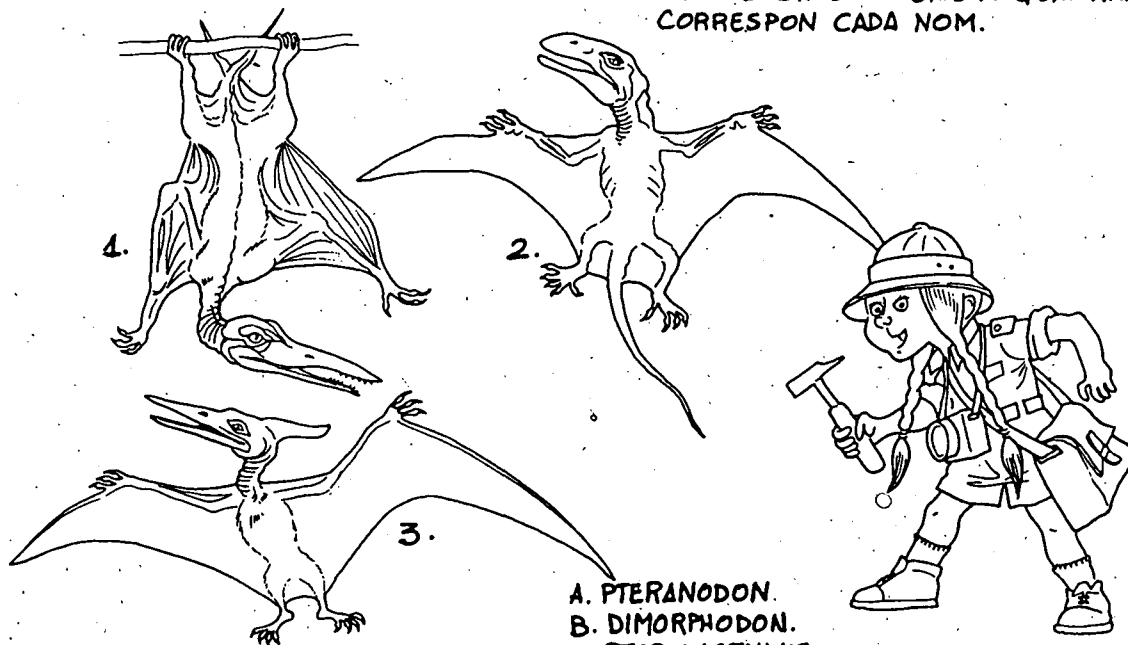
La mare et dona molt més que la vida, la mare et dona la mà, la mare et fa un somriure, la mare et fa un petó, t'abraça i t'estima. La mare et dona un refugi; la mare és un amagatall; la mare és sempre una porta oberta.

Els pares treballen perquè no et falti de res. I la millor feina sempre la fan a casa. Els pares t'han donat una família, uns germans, uns amics. Els pares t'han donat uns jocs, uns estudis i unes idees. Els pares et donen la possibilitat de créixer i d'aprofitar tot allò que t'han donat.

Tu ets perquè ells són, i ells són perquè tu ets. Una mare és sempre la millor mare.

ANNA

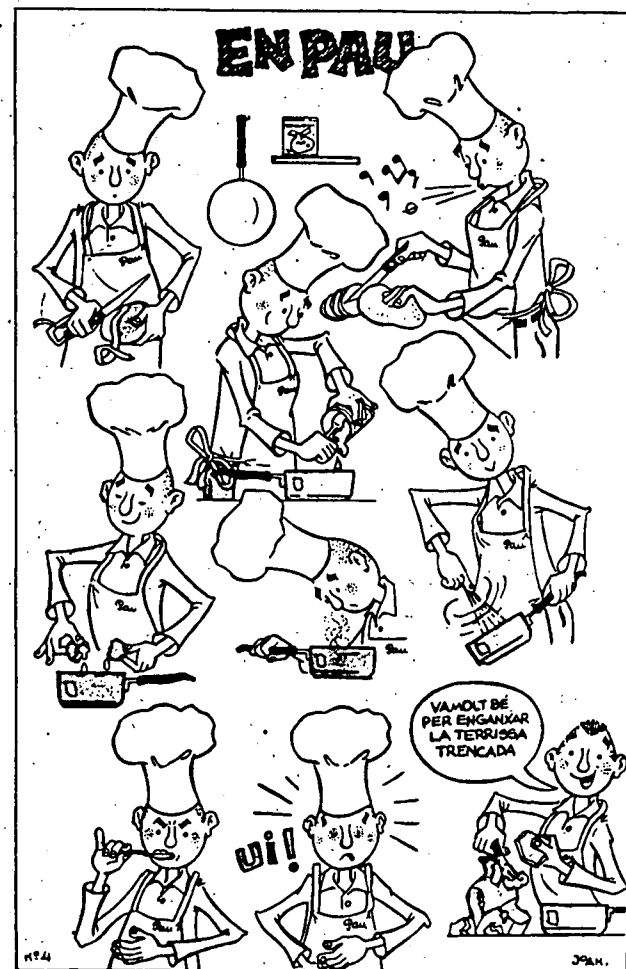
UNA DE DIFÍCIL: SAPS A QUIN ANIMAL CORRESPON CADA NOM.

A. PTERANODON.
B. DIMORPHODON.
C. PTERODACTYLUS.

SOLUCIÓ: A-3, B-2, C-1

La baldufa

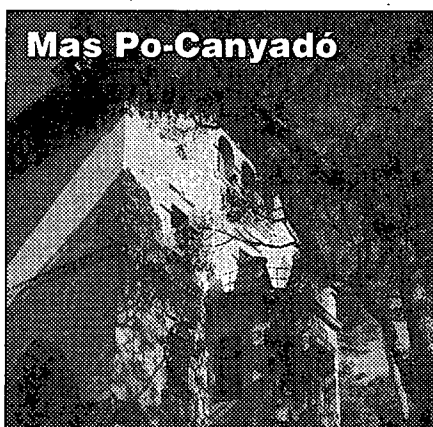

Més de 100 Cases de Colònies per a centres d'esplai, agrupaments escoltes, escoles, grups parroquials, moviments,...

Sta. Maria del Roure

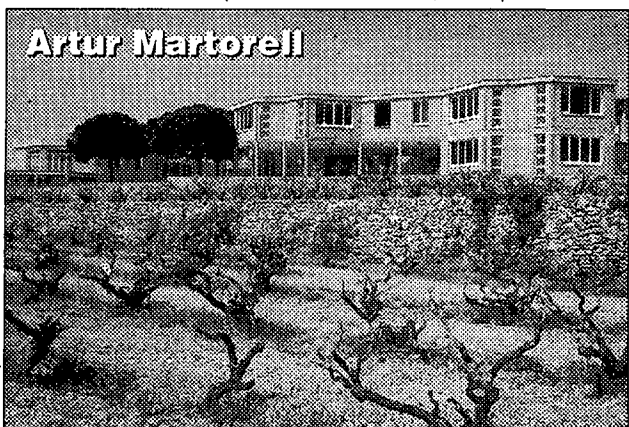
Cantonigròs (Osona)

Mas Po-Canyadó

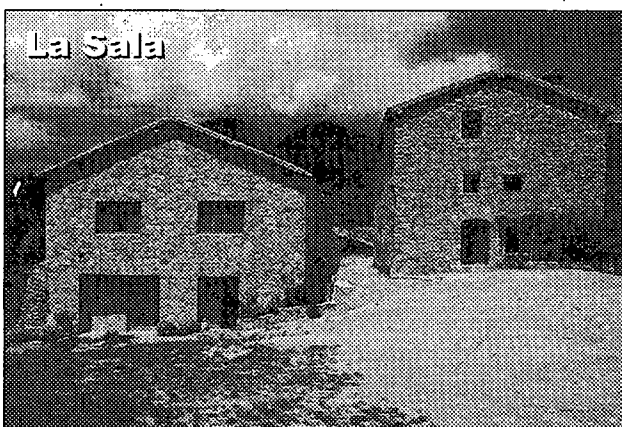
Sant Fost de Campsentelles (Vallès Oriental)

- **Entitat sense afany de lucre. Preus molt ajustats. Cases amb i sense pensió.**
- **Reserva informatitzada instantània.**
- **Cases per a l'estiu, caps de setmanes i convivències escolars.**

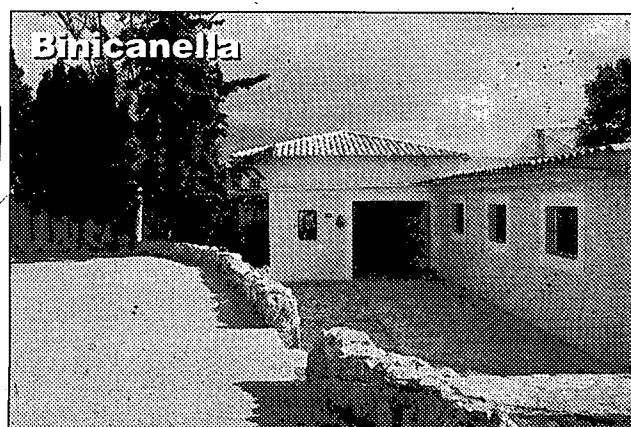
Artur Martorell

Calafell (Baix Penedès)

La Sala

La Pobla de Lillet (Berguedà)

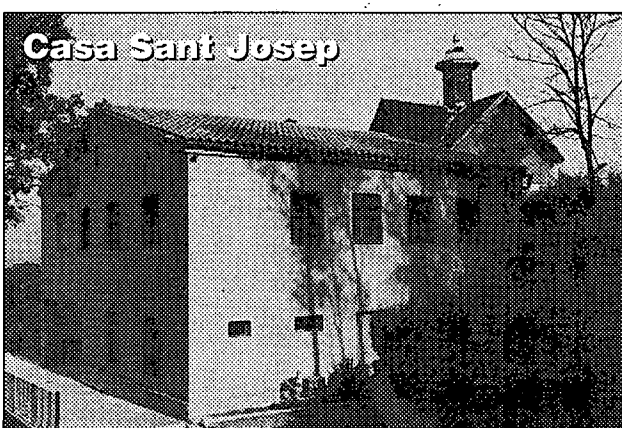
Binicarella

Mallorca

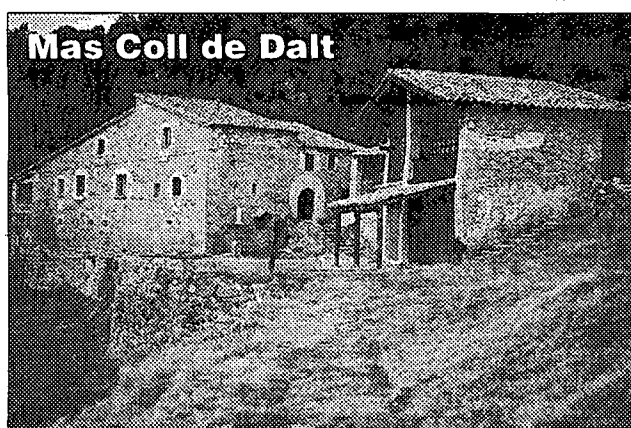
La Ruca

Avinyó (Moianès - El Bages)

Casa Sant Josep

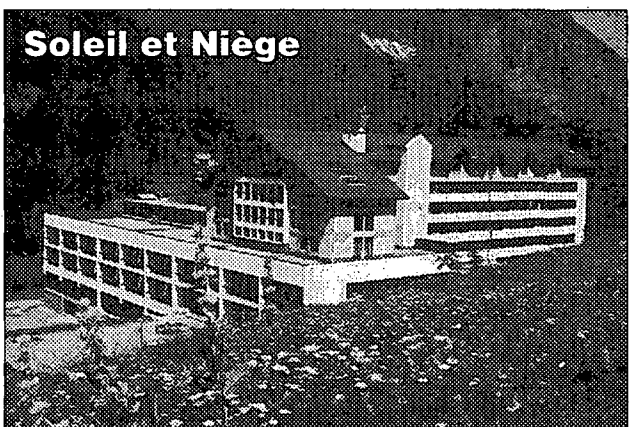
Sant Cugat del Vallès (Vallès Occidental)

Mas Coll de Dalt

Sant Feliu de Pallerols (Garrotxa)

I per als grups d'adolescents.....

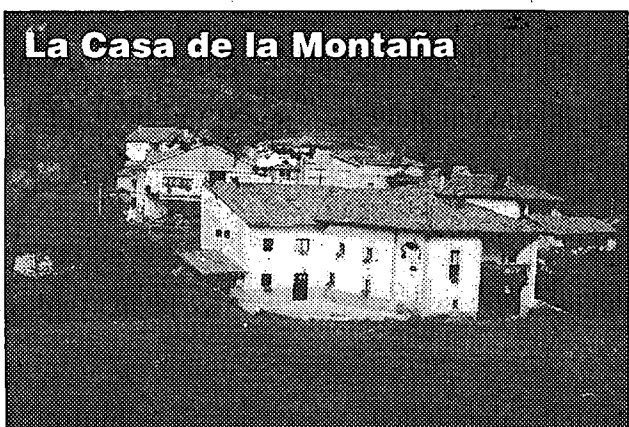
Soleil et Niège

Alps Francesos

Le Seriguet

Belmont-Sur-Rance (Sud de França)

La Casa de la Montaña

Pics d'Europa

Larratui

Euskadi

Informació i Reserves
(93) 430 16 06

afinant

Llindar

Auschwitz

Manuel Valls i Serra
director

El 27 de gener es van complir cinquanta anys de l'alliberament del camp de concentració d'Auschwitz. A través de narracions de llibres, de fotografies, i també del cinema, tots ens hem fet una certa idea del que fou Auschwitz. Recentment, les escenes del film de Steven Spielberg, *La llista de Schindler*, ens ha permès de reviu, a distància, aquella tragèdia. Amb un grup de pelegrins de CC vaig visitar aquest estiu el que resta d'aquest camp d'extermini. Tinc ben enregistrats en la memòria aquells barracons de totxana vermella, les runes de la cambra de gas i del crematori, les barreres electrificades, el museu amb tota classe d'objectes i de records esgarriats, la cel·la del P. Maximilià Kolbe, etc. Però res de tot això pot colpejar amb eficàcia el nostre interior i introduir-nos de ple en el cor d'aquella tragèdia. Només els supervivents saben de debò què va ser Auschwitz i el que allí va succeir.

Auschwitz és el nom alemany d'aquest camp d'extermini. En polonès s'anomena Oswiecim, així com l'altre camp proper Birkenau és pròpiament Brzezinka. De tots els camps de concentració, és el d'Auschwitz el que s'ha convertit en símbol de l'Holocaust del poble jueu, per bé que allí també hi trobarem la mort molts catòlics polonesos i altres col·lectius. Aquesta ommissió ha induït a oblidar que Auschwitz fou un camp no solament d'extermini sinó també d'esclavitud: les indústries alemanyes de l'àrea hi van gaudir de mà d'obra

gratuïta.

A Polònia hi va haver, però, altres camps que, a diferència d'Auschwitz, sí funcionaren exclusivament de cara a l'extermini, sense presoners, els anomenats «vernichtungs-lager», els camps d'aniquilament. Alguns noms i xifres: Treblinka, 750.000; Belzec, 550.000; Sobibor, 200.000; Maidanek, 50.000; Kulmhof, 150.000. En tots aquests camps foren exterminats els jueus de Polònia, que eren un quart del total de la població. És Auschwitz el que ha restat, amb tot, el símbol més conegut i del que més se n'ha parlat.

Auschwitz ha estat fins i tot utilitzat com un símbol que expressa una perturbació i una alteració radicals del pensament humà. ¿No és en teologia que algú ha formulat la pregunta sobre «si es pot creure en Déu després d'Auschwitz?». ¿No fou Brecht qui va dir que després d'Auschwitz és impossible d'escriure poesia? ¿No ha estat un pensador alemany qui ha escrit un llibre titulat *Fer filosofia després d'Auschwitz i Hiroshima*? Totes aquestes formulacions evocuen el fet que Auschwitz representa com

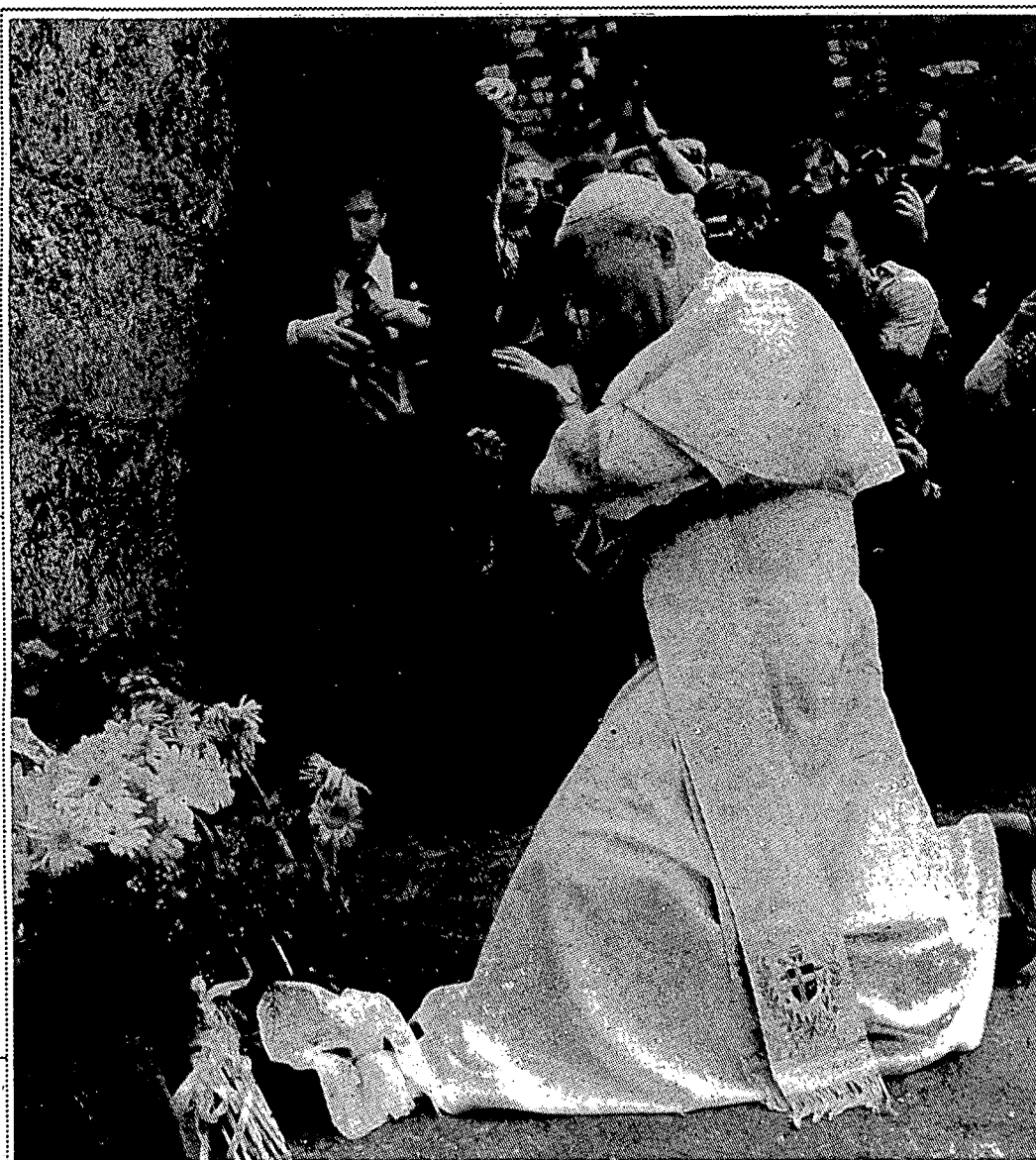
un punt sense reton després del qual tot canvia radicalment.

Tanmateix, hi ha massa indicis que la cultura que va portar a la creació d'Auschwitz no està morta totalment. Auschwitz, és veritat, té quelcom d'únic, d'irrepetible, però també cal reconèixer que Auschwitz perviu encara avui en molts llocs del món. ¿Altrament, com definir genocidis com els de Rwanda, per exemple, o aquest camp de concentració, assetjat i perllongat sense misericòrdia, que es diu Sarajevo? A Bòsnia, és la cultura d'Auschwitz, la que ha fet possible encara avui la que ha estat anomenada «vergonya d'Europa».

Els bisbes polonesos, en una declaració commemorativa, han recordat que fou «alguns mesos després de la invasió de Polònia, en la primera meitat de 1940, que els nazis alemanys van erigir el camp de concentració d'Auschwitz, sobre un territori polonès annexat al Tercer Reich». En els comentaris del camp —escruien els bisbes— els primers presoners i les primeres víctimes foren milers de polonesos, essencial-

ment membres de la intel·ligència, membres dels moviments de resistència, però també sacerdots i representants de tots els estaments socials. «No hi ha, per dir-ho així, una sola família polonesa que no hagi perdut almenys un parent pròxim a Auschwitz o en un altre camp». Els bisbes polonesos, però, reconeixen al mateix temps, que molt ràpidament els nazis van utilitzar aquest camp per als jueus polonesos, membres també de la societat polonesa que ells volien aniquilar. A continuació de la Conferència de Wannsee, el 1942, el camp de concentració d'Auschwitz-Birkenau, així com altres camps situats en el territori de la Polònia ocupada, esdevingueren camps d'extermini i el lloc de «dur a terme» l'ideologia criminal de la «solució final de la qüestió jueva», és a dir, l'extermini de tots els jueus d'Europa.

Aquesta és la perspectiva que ha estat jutjada per certs sectors jueus com de «polonització» o de «cristianització» del 50 aniversari de l'alliberament d'Auschwitz. També és veritat que els organitzadors oficials, però, no van incloure en un principi (després ho van corregir) la pregària pels morts, el «kaddisch», durant la solemne commemoració del passat 27 de gener. Tot i així, sectors de jueus ultra-ortodoxos han tornat a protestar per la presència de símbols cristians en els llocs de l'Holocaust. Però com molt bé ha dit algú, a cinquanta anys d'aquell horror és escandalós barallar-se sobre el dret al dolor.

Joan Pau II davant el mur d'afusellament d'Auschwitz

Auschwitz, és veritat, té quelcom d'únic, d'irrepetible, però també cal reconèixer que Auschwitz perviu encara avui en molts llocs del món. ¿Altrament, com definir genocidis com els de Rwanda, per exemple, o aquest camp de concentració, assetjat i perllongat sense misericòrdia, que es diu Sarajevo? A Bòsnia, és la cultura d'Auschwitz, la que ha fet possible encara avui la que ha estat anomenada «vergonya d'Europa».

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

L'Islam, entre nosaltres

La proximitat del *ramadà*, el mes islàmic de dejuni ritual, posa en relleu, aquests dies, la presència entre nosaltres de molts seguidors de Mahoma. Es comença a notar la celebració. És natural, atesos el seu nombre i la seva observança. El *ramadà* se celebra en memòria de la revelació de l'*Alcorà* al profeta Mahoma per mitjà l'Arcàngel Gabriel.

Mossèn Ignasi Marquès, en el seu llibre *Emigrantes, mis hermanos*, diu que dels 260.000 estrangers que viuen a Catalunya —més d'un terç dels de tot Espanya— 40.000 són magrebis i uns 6.000 procedeixen de Gàmbia i Senegal. Aquesta quantitat és petita, en comparació amb altres països europeus: frega el 2 per 100 de la població catalana, lluny de França, Regne Unit i Alemanya on els estrangers són entre el 7 i el 15 per cent. La majoria dels immigrants africans, explica també mossèn Marquès, són de religió islàmica. Tot i les dificultats de calendari i d'horari que entrebanquen les seves pràctiques religioses, són molts els qui s'apleguen per pregar els divendres, i els qui celebren altres festes religioses, com la del dia de l'anyell que pot reunir al voltant de 500 persones. El llibre esmentat reflecteix el bon treball so-

«Els europeus solem caure en un reduccionisme quan opinem sobre el món musulmà. Ens vénen tot seguit als llavis els mots fonamentalisme i integrisme. Considerem que tots els musulmans són xiïtes, a l'estil de Jomeini, i ignorem altres corrents com el de l'Islam sunnita, majoritari a l'Àfrica occidental...».

cial amb aquests immigrants que duu a terme el centre d'acolliment Sant Pau, de Mataró. S'hi entreveu, també, la problemàtica religiosa.

Els europeus solem caure en un reduccionisme quan opinem sobre el món musulmà. Ens vénen tot seguit als llavis els mots *fonamentalisme* i *integrisme*. Considerem que tots els musulmans són xiïtes, a l'estil de Jomeini, i ignorem altres corrents com el de l'Islam sunnita, majoritari a l'Àfrica occidental d'on vénen, com observa mossèn Marquès, la majoria dels nostres immigrants i que «comporta una pràctica religiosa molt familiar i tolerant». El model relativista fins al desmenjament, amoral i poc o molt agnòstic que molts contraposen a l'Islam, és occidental, però no és cristià. En canvi, continguts de la tradició musulmana com la submissió (islam) a Déu com a valor suprem, la pregària, la implicació de la fe en la vida, salvant matisos, ens són propers. No és just, per exemple, escriu Vittorio Ianari, interpretar la seva expressió tan freqüent —que nosaltres, per cert, compartim— «si Déu vol», com una mostra de fatalisme. Accentua la finitud de l'home: davant el gran desert de la vida, àrid i desolat, Déu és l'única presència misericordiosa que pot salvar. Però l'Islam afirma, al mateix temps, la responsabilitat lliure de l'home, que serà judicat per les seves accions.

Convé que els catòlics coneguem més l'Islam —els diversos Islam— a fi de poder-ne fer un discerniment des de la fe. I convé que els islàmics puguin trobar, al costat de la crítica que els arriba d'una cultura que ha perdut el sentit de Déu, el testimoni dels creients en Jesucrist.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Pressió alta

El lector pot pensar a què treu cap parlar de la pressió alta. La veritat és que l'estat de la nostra salut física i anímica repercuteix en les nostres actuacions. Perquè tots ens manifestem amb tot el que som, àdhuc amb les nostres xacres o limitacions. Aquestes sovint ens poden. Poïser se'ns enduen, ens arrabassen, més enllà del que voldríem i el pitjor pot ser la inconsciència d'aquesta manca de salut.

El títol obeeix a una anècdota. Vaig haver de tractar, fa anys, una persona que trobava malament la majoria de coses, que no parava de criticar, que s'afirmava progressista, etc. Llavors jo era molt jovenet i, davant d'aquest comportament, esdevenia perplex moltes vegades. Fins i tot era temptat de compartir algunes de les afirmacions de dita persona. Més que res per allò d'estar al dia, de no tenir esclerosi mental, de dir i fer el que està en boga i que, malgrat dir-ho tothom, sembla font de personalitat i de criteri, ni que sigui un tòpic gregari exempt d'originalitat. Però, un dia hi vaig veure clar. Aquella persona tenia la pressió arterial sempre alta, la qual cosa li donava un malestar considerable.

Hi ha un llibre que duu aquest títol: *Si jo estic bé, tu estàs bé*. Suggereix l'experiència repetida en determinats moments de la nostra vida. El dia que ens trobem bé i serens solem trobar bé les actituds i les paraules dels altres. El jorn que tenim fatiga o malhumor amb prou feines suportem res. Ens cal de fet, saber trobar un cert equilibri espiritual. És necessari per a objectivar els problemes i les actituds. Per a demanar reformes o per dialogar amb els germans.

De vegades —amarga experiència— hi ha criteris que vénen imposats per qui té determinats problemes de salut. Aquesta postura hauria de ser discernida pels qui tenen l'encàrrec de menar la comunitat. Perquè les coses han de ser objectives, perquè els qui manen no s'han d'espantar per causa de qui no pot espantar, perquè la resta tenim dret a què no se'ns imposin càrregues innecessàries.

Impromptu

Oriol Camps

La festa de la gent gran

He assistit a la festa de la gent gran, que d'uns anys ençà se celebra el dia de la Candelera i a la Basílica barcelonina de Sant Josep Oriol. Podem afirmar que estava plena de gom a gom. Feia bo de veure el bosc d'espelmes enceses esperant la benedicció. Feia bo de sentir aquell més d'un miler de veus cantant a l'uníson les lloances al Senyor, i mantenint el diàleg eucarístic. Feia bo el silenci escoltant la Paraula de Déu, i l'homilia del cardenal Jubany que enguany presidia la trobada...

Jo pensava, durant la celebració, en la mostra d'amistat que donava aquella munió allí aplegada, amb una calidesa insospitada. Són persones que es reuneixen en grups, a les parròquies o altres centres. Són la gent gran que no vol entotsolar-se meditant melangiosament el passat, potser per témer un futur incert... i que cerca la companyia, l'amor, el diàleg, l'aliment de l'esperit...

La gent gran que concorre a *Vida Creixent*, són persones que volen obrir-se a l'amistat, a la pregària, que volen conèixer més a Jesús, i tot el que pugui portar-lo a Ell, potser per familiaritzar-se amb la seva companyia per quan arribi el gran moment...

Per això, quan arriba el dia de la festa, tots fan pinya per donar testimoni del seu amor per Crist, que acreix l'esperança i fa forta la fe.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Els dimonis i exorcismes en Mn. Cinto Verdager

En aquestes últimes setmanes, la premsa de casa nostra ha desenterrat la qüestió dels dimonis i exorcismes en la vida de Mn. Cinto Verdager, amb motiu que l'editorial Barcino publicarà una colla d'escrits del poeta, gairebé inèdits, sobre el tema. Personalment això em dona peu per escriure una «florete» sobre els darrers moments de la seva vida.

És sabut que la jerarquia eclesiàstica dubtava enterar per l'Església mossèn Cinto, a causa sobretot d'una nota d'un periòdic anticlerical el qual, el mateix dia de la mort de Verdager, va informar que les seves darreres paraules foren adreçades afectuosament a Amparo Duran, una senyora que l'havia mantingut a casa seva en el barri de l'Eixample de Barcelona durant una pila d'anys. Després de gestions de darreradíssima hora, l'endemà mossèn Cinto era enterrat re-

ligiosament i amortallat amb l'hàbit franciscà, com ens consta per diverses foto grafies que han arribat fins a nosaltres.

I vaig a la «florete». La meua àvia era de Vic i va morir als 100 anys i quinze dies. Havia conegut i tractat força mossèn Cinto. Ella em deia que la notícia del periòdic esmentat, havia estat greument calumniosa. Ho explicava així: «Mossèn Cinto, ja en estat agònic i amb els llavis gairebé paraltitzats, no va dir *Amparo*, sinó que va resar una jaculatòria molt freqüent de les persones cristianes i moribundes de la Plana de Vic, que diu: *Jesús meu, empareu-me!*»

Tot i que el nom propi *Amparo* i la conjugació gramatical *empareu-me* tenen una mateixa arrel, el significat i, sobretot la intenció del poeta, foren completament diferents.

**IGNASI MORA
I TERRATS**
**Rector de Santa
Maria de
Vilafranca**

Agraïment per la celebració de l'obertura del Concili

He rellegit l'homilia de Mons. Ramon Torrella en la celebració d'Obertura del Concili Provincial, d'estil concís i acurat, ens proposa una bella reflexió sobre la comunió eclesial.

El dia de sant Fructuós fou un dia gran a Tarragona. Recordo que poc després de la celebració —i ja de retorn a Vilafranca, bisbat de Barcelona— encetàrem comentaris entre els meus companys preveres. Tot eren agraïments per la cordialitat i acollida dels nostres germans tarragonins: la presentació, continguts, publicacions, signes litúrgics, cants, presència d'estaments oficials, com sobretot la presència significativa dels participants en les futures sessions conciliars. La litúrgia festiva i els seus signes que parlaven per si mateixos feren del matí d'aquell dia 21 de gener una autèntica gràcia de Déu.

Des d'aquestes ratlles vull agrair-lo molt cordialment a tots els qui ens oferiren aquells moments de gran bellesa. Vaig tenir la sort de poder asseure'm al costat d'un prevere tarragoní i, amb quina delicadesa m'anava explicant tots els preparatius de la festa. I amb quina satisfacció explicava els esforços per aconseguir una coral i polifonia com la que es va fer present aquell dissabte al matí.

En aquells moments se'm feu realitat allò que el Sr. Arquebisbe Ramon Torrella digué en l'homilia: «som del món, però no som mundans».

L'obertura solemne del Concili oferia tota ella un veritable gest de comunió eclesial, extensiva a tot el poble de Déu i entre les diverses Esglésies que tenen la seva seu a Catalunya. La celebració em va ajudar a viure la comunió-fraternitat, i fugir de tota mundanitat: de tota crítica destructiva, d'enunciats teòrics; i créixer sobretot en la humilitat tot fent visible un veritable tre-

ball pastoral conjunt. El llibre dels evangelis mostrat a l'assemblea litúrgica en fou un signe molt palès.

El Concili ens convida a compartir la taula de la reflexió i del diàleg, de l'escolta de l'Escriptura, del debat des de la comunió; i així ésser enviats per l'Esperit a «injectar en les venes del nostre món la seva de l'Evangeli.» ¿En sabem prou? ¿Donarem tot el que calgui? ¿Sabrem ser sembradors de comunió i de responsabilitat? Sóc conscient que no és fàcil. La litúrgia d'aquell dia ens va voler dir que sí. Però, ¿la nostra vida eclesial també?

Confesso que no sóc expert en teologia ni en d'altres matèries; però sí que em sento pastor, en comunió amb el bisbe diocesà. Procuo ser sensible a tots els camins que apunten a la fraternitat i a la recerca de Déu; i no ser gaire amic de tot allò que és cruïlla de divisió.

Només des d'un treball conjunt amb les nostres Esglésies germanes; podrem obrir camins a l'Església de Barcelona.

Als preveres sobretot ens toca superar —els primers— situacions i actituds de desconfiança. Només des de la sensibilitat humil endevinarem els veritables signes dels temps actuals; i al contrari: des de postures congelades trossejarem el cor humà i farem impossible la seva obertura i el seu amor a Déu. La nostra Església ha d'aprendre —en no pocs àmbits— l'escolta de l'Esperit. I només posant-nos a treballar plegats superarem la fredor que molts estem intuïnt.

Recordo la dita de Joan XXIII sobre els «profetes de calamitats». ¿No serà que actualment existeixen nous rebrots d'aquesta mena de sensibilitats que s'infilten en moltes de les tasques, programes i col·lectius de pastoral?

I aquell dia 21 de gener declinà a la fi. I abans d'anar a descansar tinc per costum de llegir una breu estona la Sagrada Escriptura. Vaig agafar un fragment que sempre m'ha interpellat. Diu el que segueix:

«Israel va prendre el camí amb tot el que posseïa amb direcció de Beerxebà,

on va oferir sacrificis al Déu, del seu pare Isaac.

Aquella nit Déu va cridar Israel en una visió:

Jacob, Jacob!

Ell va respondre:

Aquí em tens.

Llavors li digué:

Jo sóc el Déu del teu pare.

No tinguis por de baixar a Egipte.

Jo també baixaré amb tu a Egipte

i te'n faré tornar.

I quan moris, Josep et tancarà els ulls.» (Gen. 46, 1-4)

Aquest text m'ajudà a cloure el dia de Sant Fructuós. A estar disposat a caminar vers tots aquells Egiptes d'avui, a baixar fins al fons, com també a tornar als meus punts de partença, i a deixar-me aclucar els ulls per la pau i l'esperança.

JAUME REIXACH

Capellà i escriptor

Gaillot i la sinagoga

Amb un interès creixent, he anat seguint tot el que s'ha escrit aquests últims dies sobre la lamentable destitució del bisbe d'Évreux, Jacques Gaillot. En aquestes mateixes pàgines de C.C. han aparegut articles prou ponderats i d'opinions contrastades, la qual cosa és bona i positiva. Els fets d'Església que provoquen perplexitat i sorpresa són els que exigeixen una major informació, a fi de no caure en la temptació maniqueïsta. Però ja apuntava Bernabé Dalmau que no ens queda altre remei, si volem ser conseqüents, que posar-nos al costat del feble, sense oblidar —és clar— el respecte que ens han de merèixer les decisions que pren la jerarquia ni la pressumpció —a priori— de la bona voluntat de tothom.

Però hi ha una cosa que s'ha dit i que a mi, personalment, m'emplena d'inquietud: És el paral·lisme que es pot establir, sense gaire esforç d'imaginació, entre «l'afer» Gaillot i el pasatge de l'evangeli de Marc (6, 1-6) en el qual s'explica que Jesús va anar a la Sinagoga de la seva terra i s'hi va sentir com un estrany. No fou acollit ni acceptat. No pogué fer allí cap miracle. I Jesús els digué: «Un profeta només és menyspreat al seu poble, entre els seus parents i a casa seva».

Els exègetes expliquen que aquest fracàs de Jesús s'ha d'entendre de manera restrictiva: el rebuig va ser només per part de la gent que freqüentava la sinagoga, és a dir, de les persones sotmeses a la institució religiosa jueva. Durant un temps, pel que se'n sap, aquestes mateixes persones s'havien rendit a la fascinació que despertava Jesús i a la flaire de novetat del seu missatge, però el prestigi de la institució havia aconseguit anular aquesta influència intempestiva i havia fet retornar les aigües a mare. Quan Jesús arribà a la Sinagoga de la seva terra es trobà que els fidels havien estat reconduïts a la submissió de sempre. En sentir-lo parlar, es preguntaven: «¿D'on li ve, tot això? ¿Què és aquesta saviesa que ha rebut? ¿I aquests miracles obrats per les seves mans? ¿No és el fuster, el fill de Maria, el germà de Jaume, de Josep, de Judes i de Simó? I les seves germanes, ¿no viuen aquí entre nosaltres?».

I no foren capaços d'acceptar-lo. Els qui en un principi havien estat crítics amb els seus mestres tradicionals, ara, de cop i volta, s'havien tornat acrítics i acceptaven —si us plau per força— el judici que aquests mestres havien emès sobre Jesús.

Tanmateix, Jesús va seguir el seu camí. Se'n anà a predicar a d'altres llocs. Els marginats per la institució religiosa i els que se'n sentien fora, el seguien escoltant.

Mutatis mutandis, el paral·lisme és força evident. I és inquietant.

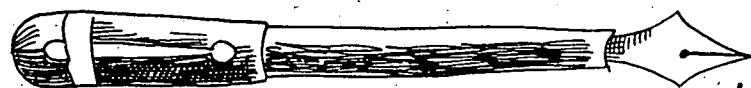
Respir

Miquel Estradé

Una pregària que també faria

Me la vaig trobar, en castellà, i no sé qui me l'havia feta passar. Traduïda, tanmateix, podria també ser meua. Diu així: «Cada dia us demano, Senyor, que escolteu les pregàries d'aquells qui m'encomanen i m'encomanaran a Vós. Ho necessito, perquè jo no puc confiar en res de meu. Així com jo he d'arribar a Vós pels meus germans, és igualment a través d'ells que Vós i els vostres dons m'arriben. Vós son gratuït; són gratuïtats els germans. Aquest doble misteri de gratuïtat és l'única cosa que pot vèncer, o guarir, el meu egoisme i transformar-lo en agraïment radical. Això, voldria no sols pensar-ho, ni només dir-ho o escriure-ho, sinó que ho voldria viure profundament. Quina colla d'anys, però, no m'ha costat arribar a la fe en aquesta dialèctica *gratuïtat/agraïment*, que m'agradaria que em sostingués tota la vida! Que els anys que em quedin abans de la darrera crida siguin per a reforçar-la i viure-la amb cor joïós.» ¿Oi que tampoc no us costaria res de fer-la, aquesta pregària?

Acudit

EL PERICH
DEIA QUE
ELS POBRES
VOLIENT
SER RICS...

I JO DIC
QUE ELS
DIBUIXANTS
VOLDRIEN
SER PERICH

Pilarini

Entrevista amb el gran teòleg elevat a la porpra cardenalícia

El «testament» del cardenal C

Giancarlo Zizola

La Documentation Catholique

Yves Congar, aquest dominicà de noranta anys que va atreure's les iles de la Cúria amb motiu de la seva reflexió sobre la reforma de l'Església romana en el decurs dels anys de plom de la postguerra, és un dels trenta cardenals creats per Joan Pau II en el consistori del 26 de novembre passat. Heus ací una porpra en forma de feixuc remordiment d'una Església que prefereix honorar els sepulcres dels profetes, que reconèixer-los a temps. El Papa ha donat amb aquest gest un primer exemple concret de la tesi exposada en la Carta apostòlica, *Tertio millennio adveniens*, segons la qual el reconeixement dels errors i el penediment són condicions de la reforma de l'Església, nomenant cardenal a Yves Congar, un dels grans valors del Concili Vaticà II en aquest aspecte pel Vaticà en els anys cinquanta. Giancarlo Zizola va entrevistar el pare Congar a París. Ens lliura aquí, la que, sens dubte, serà una de les últimes entrevistes amb aquest monument de la teologia.

—¿És cert, pare, que Pau VI us volia nomenar cardenal i que vós us hi oposàreu?

—No, jo no hi vaig refusar. Jo sabia amb certesa que el meu nomenament seria motiu de discussions. La meua font és segura. Es tracta del pare Tucci, jesuïta. Per ell vaig saber que Pau VI em volia entre els seus cardenals; però la seva proposta va aixecar tals discussions que li aconsellaren desistir-ne.

—Sens dubte aquells que havien tingut una gran responsabilitat en la repressió teològica dels anys cinquanta, de la qual vós fóreu una de les més il·lustres víctimes, ¿encara eren actius?

—Haig de precisar que el meu primer llibre sobre ecumenisme, publicat l'any 1937 amb el títol *Cristians desunits*, no ha estat mai posat a l'índex. Només va haver-hi una crítica del pare Cordovani, mestre del Sacre-Palau, dominicà com jo. Va ser publicada a l'*Osservatore romano*. Però res de prohibició. Havia escrit aquest llibre poc temps després de la meua ordenació, el 1930. Com a preparació, jo havia estudiat l'evangelisme de Joan en el comentari del pare Lagrange. I vaig entretenir-me en la pregària final del capítol XVII, *Ut unum sint* (Que tots siguin un), una pregària que jo considero més apostòlica que sacerdotal. Aquest passatge em feia percebre la necessitat de treballar per la unitat dels cristians. Vaig parlar-ne amb els meus superiors, que no em feren cap objecció. Al contrari, em permeteren seguir uns cursos a la facultat protestant de París. Més endavant vaig freqüentar nombrosos ortodoxos russos. En la meua cambra tinc sempre una icona de Sant Petersburg, que un d'ells va regalar-me.

—Fou *Veritable i falsa reforma de l'Església*, aparegut a finals del 1950 el que va

desencadenar l'avalot. Han passat uns mesos des de l'encíclica doctrinal *Humani generis* de Pius XII, una mena de *Syllabus modern*. L'Església de França es troba al centre del cicló amb motiu de l'experiència dels sacerdots obrers —dels quals n'ereu conseller, amb el pare Chenu—, i sobretot pel reformisme que travessa aquesta Església pilot a la qual el vostre llibre dona la paraula. ¿Com veieu avui els sofriments d'aquella època?

—Sobre *Veritable i falsa reforma* se'm va prohibir imprimir una segona edició i les traduccions. Això va causar algunes dificultats a l'editor que ja havia signat els contractes. Vaig ser sotmès a una censura prèvia a partir del 1952, i les mesures foren dràstiques fins el 1954. El grup de teòlegs de l'escola dominicana de Saulchoir va ser dispersat. El pare Chenu va anar a parar a Rouen, i jo a Israel, a Jerusalem, més endavant a la Gran Bretanya, a Cambridge. Com veieu, cada sofrança té el seu costat bo: a Jerusalem, l'esplanada del temple va suggerir-me el llibre *el Misteri del Temple*, en el qual s'evocava el misteri de l'espera de Déu des del Gènesi a l'Apocalipsi. Es nomenaren set censors per a aquest llibre, se

m'acusà de negar la importància de la jerarquia. Heus ací perquè aquest llibre no fou publicat fins quatre anys més tard, l'any 1958.

—Al vostre parer, ¿es pot justificar i acceptar que la llibertat de recerca comporti una mortificació semblant i que la reflexió teològica sigui així humiliada?

—Amb Pius XII hi havia una visió molt limitada. Més tard es va reconèixer la llibertat de recerca i de publicació, a condició, evidentment, de romandre en els límits de l'ortodòxia.

—L'ortodòxia, doncs, ¿estava en joc en el vostre cas com en el del pare Chenu?

—Era presoner a Alemanya quan vaig saber que el llibre de Chenu, *le Saulchoir*, una escola de teologia, havia estat posat a l'índex. Vaig trobar-ho estúpid. Quan va morir, els funerals del pare Chenu se celebraren a Notre Dame de París. Hi havia el cardenal, nombrosos bisbes, i dos o tres-cents preveres. El Papa envià un telegrama de quinze o vint línies. Increïble!

—¿Podeu parlar-nos dels vostres quatre o cinc anys de captiveri en els camps alemanys?

—Jo era oficial de l'exèrcit francès i

fórem capturats després de dos dies de combat. Després d'haver-nos deixat al sense aliments, els alemanys ens van portar a Strasbourg. Vaig estar molt temps a Mayence, a la ciutadella, on era l'únic capellà. Jo no era grat als alemanys. Durant una conferència, a la qual assistien nombrosos alemanys, jo havia dit: «Rússia no ha dit pas l'última paraula.» Fou per això que em transferiren a un altre camp, prop de Berlín on el comandament em va prohibir fer classes als seminaristes —les feia a tothom però també hi havia seminaristes— i també em va prohibir predicar en públic. Encara que vaig fer-ho intencionalment. Predicava sobre la llibertat. Una tarda varen dir-me: «Demà al matí, a les quatre seràs traslladat a un altre camp.» Aquest fou Golditz. Un camp mig castell mig fortalesa, on estaven detinguts els qui els alemanys consideraven *enemics* seus. I debò, jo em sentia sobretot enemic de nazis: vaig fer dinou conferències contra nazisme.

—Durant la guerra, ¿vau experimentar la incompatibilitat entre religió i violència?

—Com els altres, he tirat sobre els almanys, a vint, trenta metres de distància. He entès que l'odi que tenia contra nazisme, la violència i la joia quan veia un avió alemany destruït, estaven en desajust al manament de la caritat. En aquestes circumstàncies jo sentia minvar en mi la caritat. Jo no m'he culpabilitzat perquè calia odiar el nazisme i combatre Alemanya: havien combatut contra nostre i en havien vençut.

—Actualment el rebuig de la violència sembla ser més radical entre els cristians. En la *Pacem in terris*, Joan XXI sobrepassava el concepte de la guerra justa considerant l'enorme capacitat destructiva de les armes modernes. I el papa Wojtyla ha criticat no menys racionalment la guerra del Golf.

—Cal admetre que hi ha casos en els quals l'ús de la violència és necessari. Però jo no puc negar que sóc un no violent. Recordo que el mateix cardenal Ottaviani (1) deia que no podia haver-hi una guerra justa. Tanmateix, quan hom és atacat, li cal defensar-se. En aquest cas, és just que faci.

—¿Teniu la impressió que el nazisme i el racisme poden reaparèixer a Europa?

—Es diu sovint. Tanmateix, jo crec que això pertany al passat. L'experiència estat tal... Hitler va dir un dia: «Jo decidí el destí del món per mil anys.» I definitiu, ha mort miserablement, amb seva Eva Braun. Es va enverinar, es va ruixar de gasolina, i es va cremar.

—¿Recordeu el temps quan Joan XXIII us va nomenar expert del Concili?

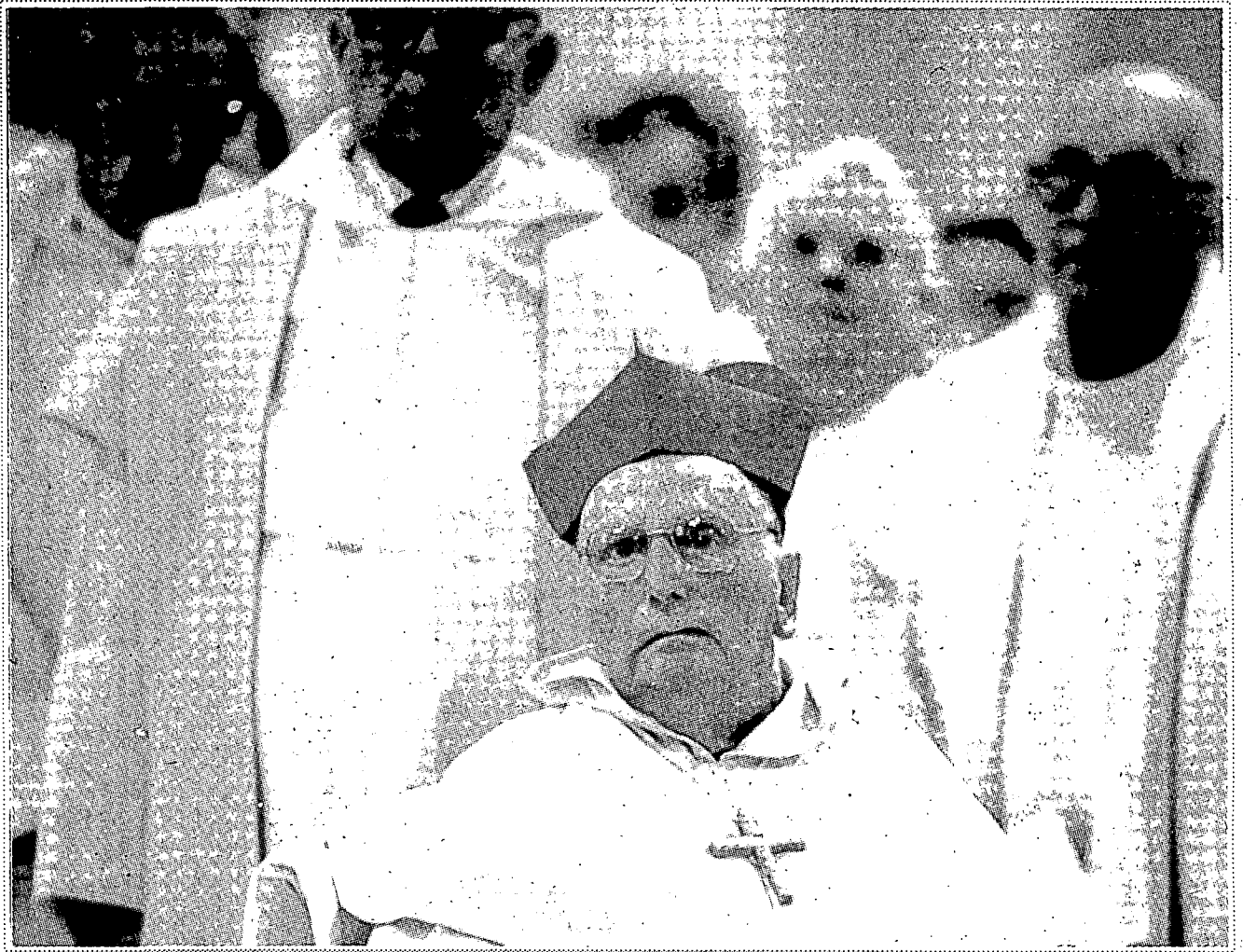
—De moment, vaig dubtar d'acceptar

Va ser un dels grans teòlegs del Concili Vaticà II

Congar

El P. Yves Congar va rebre les insígnies cardenalícies de mans de l'enviat del Sant Pare, el cardenal Johannes Willebrands, a París

no. Em preguntava si no seria una mica l'ostatge de la Cúria. Després vaig dir-me que no arriscava res i que sempre podria retirar-me si la situació esdevenia insuportable. En realitat, ho vaig passar molt bé. Jo participava en cinc comissions, compresa la doctrinal, la més important; en la qual vaig col·laborar amb Ratzinger, amb qui és molt agradable treballar.

—Segons vós, el teòleg del concili Josef Ratzinger, ¿era diferent del cardenal Ratzinger, prefecte de l'ex-Sant Ofici i teòric de la restauració?

—Molt diferent. Cridat a altres responsabilitats, té altres posicions. A França —no ho sé a Itàlia—, es creu que som nosaltres els qui estem en el punt de mira. En realitat a Roma, existeix una visió universal.

—¿Com jutgeu el pontificat de Joan XXIII?

—Quan fou elegit, es deia: «És vell, no pot fer res; és un pontificat de transició.» Ara bé, aquest pontificat va giravoltar l'ordre de l'Església. Aquest Papa veritablement va fer alguna cosa, i jo crec que molt feliç.

—¿Teniu un record personal de Pau VI?

—Ens teníem molt d'afecte un per l'altre. Vaig ser rebut tres o quatre vegades en audiència privada en el seu despatx. Crec que hi havia santedat en la seva vida i estic disposat a dir-ho arran del procés de beatificació en curs.

—¿I el papa actual?

—En el seu discurs inaugural, Joan Pau II va assegurar que la seva política seria el Concili. Més endavant, potser ha tingut una posició més autoritària, ja que tot passa a l'Església. Jo crec que cal prendre acta d'un retrocés, pel fet que el moviment conciliar ha fet lloc a la centralització. Això pot ser molt greu. Joan Pau II parla sovint de la unió amb els ortodoxes. Però això és absolutament impossible si el Pontífex romà no respecta totalment les Esglésies particulars, les institucions patriarcales amb tots els seus drets. El poder del Papa se situa en la comunió de l'Església. Cal entendre això.

—¿Què penseu de la situació dels cristians en el món d'avui?

—Jo no puc ser del tot optimista: la vida moderna ofereix tantes possibilitats de viure bé prescindint de Déu! Però em consola veure que molta gent es planteja qüestions i que en un moment o altra es gira vers l'Església. Malauradament, la recerca de l'espiritualitat no sempre desemboca a l'Església, sino a sectes o moviments paral·lels. Fenòmens inquietants de la nostra època, les sectes es multipliquen, sobretot a l'Amèrica llatina, alimentades sovint per fonts provinents dels Estats Units.

—Aquest segle ha conegut l'esperança de la Revolució russa i després la desfeta d'aquest messianisme secular.

¿És possible una societat més justa, després de l'esfondrament del comunisme?

—L'any 1942, el cardenal Saliege, de Toulouse, deia: «La saba cristiana durarà sempre. La saba marxista amb prou feines un segle.» Text profètic, tota vegada que el comunisme s'ha esfondrat a tots els països. Actualment, també Albània, on la constitució instaurava no fa gaire l'ateisme, mantenen relacions diplomàtiques amb la Santa Seu.

—¿No creieu que els cristians tenen

des d'ara la responsabilitat de realitzar una societat justa?

—Sense cap dubte. Des d'ara, el cristianisme té el deure de realitzar una veritable igualtat en aquest món. El comunisme no era altra cosa que l'ideal cristià de justícia i fraternitat que passava una temporada d'infern.

—Aquest segle del qual en sou un testimoni privilegiat s'acaba amb l'enfonsament dels mites de la modernitat. ¿Quin diagnòstic feu? ¿El món sabrà fer els can-

vis necessaris per evitar la catàstrofe?

—Hi ha de tot en aquest segle. De bé i de mal. Jo no sóc pas pessimista. Penso que el bé és més gran, més fort que el mal, també entre els qui no creuen. Hi ha moltes coses bones. I això fa forta l'esperança.

(1) Alfredo Ottaviani, prefecte del Sant Ofici (actualment Congregació per a la doctrina de la fe), famós pel seu rigorisme doctrinal.

Al·locució del cardenal Johannes Willebrands

Un home d'unitat i de pau

El P. Yves Congar, impedit per la malaltia de participar en el Consistori del 26 de novembre a Roma, va rebre les insígnies cardenalícies de mans de l'enviat especial del Papa, el cardenal Johannes Willebrands, antic president del Consell pontifici per a la unitat dels cristians, a l'església de Saint-Louis dels Invàlids. Heus ací les paraules que el cardenal Willebrands va pronunciar en aquesta ocasió.

Estimat germà Yves Congar.

Estic emocionat per trobar-me aquí, enviat pel Papa, per conferir-vos la birreta i l'anell, signes de la dignitat cardenalícia.

El Sant Pare ha volgut expressar la seva profunda estimació, el seu reconeixement personal i el de tota l'Església.

Ell ha confirmat amb esclat la grandesa i el coratge que heu mostrat en la vostra vida i en la vostra obra.

Grandesa, en l'àmplia visió que abasta tots els camps de la teologia: la vostra teologia era única, per la seva amplitud i profunditat, damunt la qual es podia construir el pensament d'un Concili ecumènic.

Coratge, per la teologia llançada vers el futur i el seu renovament, que s'ha realitzat en el Concili.

Fill fidel de l'Església, fill coratjós també de França, la vostra

presència avui a l'Hotel dels Invàlids en dona testimoniatge...

El cardenal Congar, home de grandesa i de coratge, és també un home d'unitat i de pau.

Vós sempre heu estat un dels grans teòlegs del Concili del Vaticà II. Concili de reforma i de renovament, *aggiornamento*, rejuveniment: obra delicada, més difícil que la refutació d'un error.

Però sense esdevenir mai un home de partit. Vós heu estat respectat i admirat, sigui quina sigui l'orientació teològica, eclesial, o política, dels qui us han escoltat o llegit com a mestre.

El gest del Papa també comporta sentiments de joia: joia personal del Sant Pare i joia de tota l'Església.

Aquesta joia sobrepassa llargament els límits de l'Església catòlica i ens en sentim feliços. Hom reconeix la significació ecumènica d'aquest dia.

Vós heu traçat el camí per retrobar els cristians desunits, per tal que el moviment per a la unitat esdevingui un moviment comú de pregària, d'estudi, d'esperança.

Vós heu posat les fites per reconstruir sobre la Paraula de Déu i els sagraments del Baptisme i l'Eucàristia la plena comunió de fe i caritat, entre cristians que s'han reconegut com a germans i germanes en el Crist.

El vostre esperit i la vostra obra sempre són diàleg vers la unitat, i romandran diàleg en la unitat.

Cartes

◆ Adéu Tiurana

Sr. Director:

Adéu a Tiurana. El diumenge 15 de gener una colla d'amics vam visitar Tiurana, un petit poble de la província de Lleida, que està vivint els últims temps de la seva història, ja que desapareixerà sota les aigües del pantà de Rialb i abans que això passés volfem dir-li adéu i passejar per última vegada pels seus carrers típics i ombrívols.

La majoria dels veïns ja són fora, queden els més resistents o tal vegada els més nostàlgics.

Varem compartir amb ells l'Eucaristia, el mossèn en començar ens saludava així. «En nom dels pocs veïns que encara queden aquí i que amb dol al cor han de marxar per força us dono la benvinguda al poble de Tiurana».

Van ser unes estones d'emoció viscudes prop d'ells. Ens parlaven amb llàgrimes als ulls de com sentien marxar del poble que els havia vist néixer. Una àvia de 81 anys ens deia que no marxaria fins que l'aigua li arribés al coll; una altra persona ens comentava que havia nascut allà i també els seus pares, avis i besavis. Nosaltres miràvem amb interès i recança les llindes de les portes amb dates del 1600 i escaig, un carrer porxat, la

façana de l'església i un arc d'un cert valor artístic, bo i preguntant-nos si els homes del segle XX amb tanta tecnologia no serien prou intel·ligents per trobar ben aviat una via, que poguessin solucionar els problemes sense perjudicar els interessos dels altres.

PAQUITA XARLES i ARNAU Vilablareix (Girona)

◆ La llengua del calumniador

Sr. Director:

Quina meravella tan gran, que la Natura hagi donat a l'ésser humà el do de la paraula!

Quina cosa tan bonica dues persones conversant!

Què divertit veure al carrer, de casa estant, dues o tres dones fent petar la claca.

Sant Jaume diu que amb la llengua benem el Senyor i Pare i amb la mateixa llengua maleïm els homes fets a imatge de Déu. D'una mateixa font surten benediccions i malediccions.

Amb la llengua podem calumniar, de moltes maneres. La persona maligna, quan vol despertar sospites contra la persona de

la qual sent enveja però no s'atreveix a calumniar-la descaradament, fa preguntes amb segones intencions. Per exemple, diu:

—¿Què no estàs enterat del que de tal o qual persona s'està dient pel poble? ¿Què te'n sembla? ¿Pot ser veritat? ¿Tu creus?

La llengua de les serps és *bífida* o acaba en dues làmines, que, per escampar veritat, fan anar rabent a manera de tisora.

MN. PERE CAMPAS
Santa Maria de l'Estany

◆ Les dones en el Concili Tarraconense

Sr. Director:

Llegeixo amb sorpresa que grups catòlics progressistes faran un Concili *paral·lel*.

Penso que si l'Església fos més comunitària i escoltés més, no hi hauria tantes divisions ni *paral·lelismes* sinó riquesa d'opinions i una més gran comunió on tots hi tindrien cabuda. ¿Per què tant de control exercit pels bisbes? ¿Darrera el que anomenen responsabilitat, no s'amaga un autoritarisme?

Un bon exemple d'això el tenim en el cas de monsenyor Guillot, bisbe d'Evreux, a qui,

en lloc de mostrar-se tolerants amb ell, deixant que fos l'Esperit qui actués, «li van retirar la seva confiança» perquè no seguia les pautes que li imposaven.

En segon lloc és molt significatiu que el 68'7% dels membres conciliars, amb vot consultiu, siguin homes i solament un 31'3% dones. Crec que l'Església no és conseqüent amb el que predica pel que fa a la igualtat sinó que és contradictòria, ja que per una banda parla, sembla que treballa per la igualtat de les dones en el si de la societat, i per l'altra les margina dins el si de l'Església aferrant-se a la tradició. No podem oblidar que la salvació va arribar al món a partir del sí generós d'una Dona i, fins i tot, els mateixos bisbes, sense el sí generós de les seves mares, no serien al món. Les dones tenim la mateixa capacitat com persones per treballar en el si de l'Església, en igualtat de condicions, i compartint una mateixa responsabilitat.

Per això mentre l'Església no treballi per ser més democràtica i comunitària no crec que un Concili serveixi pas de gaire.

PILAR SUÀREZ FERNÁNDEZ
Barcelona

Retalls

Crònica d'ensenyament (Gener 1995)

Cultura religiosa i escola

El debat sobre la religió a l'escola ha tornar a revifar. Diverses sentències del Tribunal Suprem obliguen a revisar el tractament donat a l'ensenyament de la religió en l'ordenació curricular establerta pel MEC. La pregunta és ineludible: ¿quina és la solució d'aquest problema tan delicat en el marc de l'ordenament jurídic vigent?

L'experiència ens mostra que la via utilitzada fins ara de l'ètica com a alternativa a la religió catòlica no és satisfactòria. D'una altra banda,

tractar l'ensenyament de la religió en un marc extraescolar contradiria la legislació actual. L'alternativa no pot ser sinó la *cultura religiosa*. Una experiència en aquesta direcció va ser plantejada ja fa uns anys a Barcelona, però no va obtenir, en el seu dia, el suport necessari.

El nou ordenament curricular català preveu que, per als alumnes que no optin, a primària, per l'àrea de religió catòlica, s'organitzaran com a alternativa 105 hores per cicle d'activitats d'estudi en l'àrea del coneixement del medi social i cultural, sense que constitueixin un apartat en l'avaluació sumativa final. Aquesta disposició sobre l'avaluació va ser fruit d'un requeriment del govern de l'estat al de la Generalitat. A la secundària obligatòria aquestes activitats d'estudi s'orga-

nitzaran en forma de crèdits, que s'inclouran en el conjunt de l'oferta variable del centre. També a ESO s'oferiran sis crèdits, com a activitat d'estudi, alternatius als de religió, en el conjunt de crèdits variables del centre i amb les mateixes connotacions, pel que fa a l'avaluació, que a primària. Però aquest aspecte s'haurà de revisar en vista d'una de les sentències.

Entre els continguts previstos a primària caldrà analitzar la influència del fet religiós en l'organització de la vida social i econòmica de Catalunya; les cultures religioses i la creació artística i cultural; l'art religiós a Catalunya; religió i mitologia; la influència del fet religiós en alguns esdeveniments de la història de Catalunya i la incidència de l'organització eclesiàstica en la distribució territorial de Catalunya. En la Secundària Obligatoria hi ha previst d'abordar les creences, religions i valors morals en diverses societats; les grans religions monoteistes, religions orientals; agnosticisme, ateisme i laïcisme. Aquest currículum permet de relativitzar i contextualitzar elements culturals propis sense etnocentrismes i sortir del toll de la ignorància, tan greu com lamentable, d'uns coneixements culturals que són necessaris per a entendre la nostra societat i moure's pel món.

Més enllà de les creences o conviccions personals i des del respecte a la llibertat de tots els ciutadans,

l'escola pot i ha de transmetre elements bàsics de cultura religiosa. Podria ser accidental, en el fons, que s'ensenyessin agrupant-los en *hores d'estudi*, com hi ha previst de fer-ho aquí per la situació en què ens movem, o de manera transversal, si el context fos un altre. El que em sembla clar és que l'escola no pot ser indiferent a la ignorància d'elements i expressions religioses, que són la base de les cultures i que, en part, han contribuït, al llarg de la història, a configurar-les tal com són. En aquest sentit és important de sensibilitzar i preparar el professorat de les àrees pertinents perquè pugui impartir aquests continguts. No podem perdre una oportunitat històrica de normalitzar el fet religiós, com a element cultural, dins l'escola i la societat.

■ Salvador Carrasco

Vida diocesana (5-II-95)

Importància del silenci

El silenci és molt enriquidor. En la *cultura del soroll* que avui domina en la nostra societat, cal redescobrir i revalorar el silenci.

(...) «Déu és amic del silenci», ha dit aquesta famosa apòstol de la caritat que és la mare Teresa de Calcuta. I hi afegeix: «L'essencial no és el que diem (en la pregària), sinó el que Déu ens diu i diu

per mitjà de nosaltres».

(...) Em plau posar en relleu la importància del *silenci interior* després de la comunió. En aquesta, es realitza el gran encontre personal i íntim de l'home amb Jesús, realment present sota les espècies sacramentals. És coherent amb la nostra fe parlar-li com un amic ho fa a un altre amic. Per Ell, amb Ell i en Ell celebrem l'Acció de gràcies al Pare. Aquesta Acció pot fluir i cal que flueixi espontàniament del cor amb expressions d'amor i de súplica, en una conversa íntima i silenciosa. El silenci després de la comunió és *ple de contingut*, quan l'Eucaristia ha estat celebrada amb fe i amor.

Les celebracions eucarístiques guanyaran en intensitat religiosa, si el silenci interior hi ocupa el lloc que li correspon i és observat amb sol·licitud per tothom. Una bona celebració litúrgica comporta diàleg, cant, paraula proclamada. El silenci interior és un altre element important. Ajuda a fer que les celebracions litúrgiques, que són essencialment comunitàries, també siguin íntimament *personals*.

Enmig de la *cultura del soroll* cal trobar espais i moments de silenci. És important recordar les paraules d'un pensador modern: «El valor de l'home s'ha de mesurar per la quantitat de soledat —és a dir, de silenci— que és capaç de suportar».

■ Lluís Martínez i Sistach
bisbe de Tortosa

275 cançons

per pregar...

Cantoral
amb solfa
o lletra solaUNA VEU
EXULTANT

Cassettes

El cantoral *Una veu exultant* és un excel·lent repertori per a les parròquies i comunitats. Aneu-lo introduint i alternant.

Són cançons fàcils que canten joiosament petits, joves i grans. Ho podreu constatar en les vostres celebracions.

Preparació: Mn. Josep Soler. Il·lustracions: P. Oriol M. Diví, monjo de Montserrat. - Editorial Claret. Venda a les llibreries religioses.

A l'hora de Completes

Pere Tena

bisbe auxiliar de Barcelona

A les Completes de la festa de la Presentació del Senyor —2 de febrer— el càntic de Simeó adquireix un relleu del tot propi. Les paraules de l'ancià que rep dels braços de Maria l'Infant presentat al temple, i que proclama, inspirat per l'Esperit Sant, la identitat profunda d'aquell que sosté amb les seves mans, són una part essencial de l'evangeli de la festa. No endebades la festa de la Presentació és anomenada *Encontre* en la litúrgia bizantina: encontre entre Crist Messies i el seu poble, simbolitzat sobretot per l'ancià Simeó.

Però, en realitat, és cada dia que l'Església repeteix aquesta experiència. El càntic de Simeó és d'una perenne actualitat per a cadascun dels cristians, en cloure la seva jornada.

«Ara, Senyor...»

En efecte, l'agitació més o menys continguda de la jornada ha acabat. L'agenda reposa més o menys complerta. S'han acabat les reunions, les converses, l'anar i venir d'una banda a l'altra, les telefonades actives i les passives... És el moment de recollir-se, i d'adonar-se que hem passat una altra jornada sota la misericòrdia de Déu. Com tots els

dies d'aquest món, les tenebres han envaït altra vegada els homes. No estem pas encara en el dia sense fi, quan el sol no es pondrà mai, és a dir, el Sol de justícia, la llum de la santa Jerusalem.

I, en la fe, ens adonem que Jesús està a les nostres mans. L'Esperit ens ho recorda, tal com Jesús mateix va prometre als deixebles que ho faria. Des que Maria el va posar en mans de Simeó, Jesús està a les nostres mans, com a font i motiu constant d'acció de gràcies i de benedicció al Pare, que ens ha estimat tant que ens ha donat el seu Fill unigènit. Perquè, si ho mirem bé, aquest és el misteri de la presentació de Jesús: Maria l'ofereix al Pare, i el Pare el dona a Simeó com a imatge de tota la humanitat.

Jesús ha estat avui a les nostres mans, fins i tot, sacramentalment: en les nostres mans sacerdotals, quan hem repetit les seves paraules i el seu gest, en el sopar; en les nostres mans de fidels cristians, quan el ministre ha dipositat en elles *el Cos de Crist*. Tothom s'impressiona quan pot estar a prop, fins i tot a taula, d'un personatge important: el Papa, per exemple. Però, ¿i la proximitat sacramental de Crist, cada dia, a nosaltres? No és gens fora de lloc, ben al contrari, la pràctica de la litúrgia bizantina, que fa recitar el càntic de Simeó al sacerdot i al diaca que han celebrat l'Eucaristia, mentre s'adrecen a deixar els ornaments.

«Ara, Senyor, deixeu que el vostre servent se'n vagi en pau, com li havíeu promès».

«Els meus ulls...»

Les paraules de Simeó evoquen la joia i la serenitat d'una esperança i d'una missió acomplerta: «Els meus ulls han vist el Salvador que preparàveu per a presentar-lo a tots els pobles».

Al final de la jornada, ¿qui pot negar que també cadascú de nosaltres ha vist el Salvador? Cada dia és un teixit d'experiències de la salvació de Déu. La persona que s'acosta demanant la gràcia de la reconciliació, en el sagrament de la penitència; el testimoni d'una vida dedicada al servei de Déu i dels germans; el sacerdot que s'afanya perquè la paraula i els sagraments de Crist s'apropin als homes; l'ancià que, com Simeó, viu serenament l'esperança en Jesucrist... i tantes altres que, només a la llum de l'Esperit, podem descobrir.

Tot el que hem vist i experimentat pot semblar individual, limitat, fins i tot, equivocat... Però sabem que la salvació de Déu és per a tots els pobles, per a tothom. Els dons que tenim són diferents, però tots venen d'un mateix Esperit, i tots contribueixen, a la seva manera, al bé de tots. Al final de la jornada podríem, potser, estar imbuïts d'un cert pessimisme, fruit del cansament i del neguit. Però

no. Les paraules de l'ancià Simeó ens porten a les de les Lamentacions: «Vull recordar això que em dona nova esperança: Encara som vius per l'amor del Senyor, la seva pietat no s'esgota. La renoves cada dia. Oh, quina felicitat!.. És bo d'esperar en silenci la salvació del Senyor» (Lam 3, 21-23.26). I recordem també les paraules de Jesús al que havia estat endimoniat, a la terra dels gerasens: «Vés a casa teva, amb els teus, i anuncia'ls tot el que el Senyor t'ha fet i com s'ha compadit de tu» (Marc 5,19). «Llum... Glòria...».

Una de les pregàries conclusives de Completes és fa ressó de la imatge de la llum: «Il·lumineu, Senyor, la foscor d'aquesta nit...». La llum és el desafiament de Déu: «la llum resplendeix en la foscor, i la foscor no ha pogut ofegar-la» (Joan 1,5). És la imatge privilegiada de la fe, de l'evangelització. És la llum de l'estrella dels mags: «Aquesta estrella brilla com una flama...!» (Litúrgia de l'Epifania).

La glòria de Déu habita enmig del seu poble: «La glòria del Senyor omplia el lloc sant» (Ezequiel 43,5). «El disseny de Déu és aquest —explica l'Apòstol—: que Crist, l'esperança de la glòria, estigui en vosaltres» (Colossencs 1,27). També ho deia Jesús als deixebles: «Jo els he donat la glòria que tu m'has donat» (Joan 17,22). Així acaba la pregària de la jornada. «Déu me'n guard de gloriar-me en res si no és en la creu de nostre Senyor Jesucrist!» (Gàlates 6,14).

Lectures Bíbliques

Diumenge 6è durant l'any

Lectura primera Jr 17:5-8

*Maleït el qui es refia d'un ajut humà;
beneït el qui es refia de l'ajut del Senyor.*

Lectura del llibre de Jeremies

Això diu el Senyor: Maleït l'home que es refia de l'ajut humà, que busca un home per fer-ne el seu braç dret, mentre el seu cor s'allunya del Senyor. Serà com la pomera de Sodoma en el desert de l'Aràbia, que no tasta mai un moment de bonança; viu en els indrets xardorosos de l'estèp, en una terra salada que no es pot habitar.

Beneït l'home que es refia de l'ajut del Senyor, i troba en el Senyor la seguretat. Serà com un arbre plantat ran de l'aigua, que estén les arrels vora el corrent; quan ve l'estiu, ell no té por, i el seu fullatge es manté fresc; en anys de secada no es neguiteja ni deixa de donar fruit.

Salm responsorial 1:1-2, 3, 4 i 6 (R.: 39:5a)

Feliç l'home

que no es guia pels consells dels injustos,
ni va pels camins dels pecadors,
ni s'asseu al ròdol burleta dels descreguts.
Estima de cor la llei del Senyor,
la repassa meditant-la nit i dia.

R. Feliç l'home que té posada en el Senyor
la seva confiança.

Serà com un arbre que arrela vora l'aigua:
dóna fruit quan n'és el temps
i mai no es marceix el seu fullatge,
duu a bon terme tot el que emprèn. R.

No serà així la sort dels injustos;
seran com la palla escampada pel vent.
El Senyor empara els camins dels justos,
i els dels culpables, acaben malament. R.

Lectura segona 1C 15:12,16-20

*Si Crist no hagués ressuscitat, la vostra fe
no tindria objecte*

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, si prediquem que Crist ha ressuscitat d'entre els morts, ¿com és que entre vosaltres alguns neguen la resurrecció dels morts? Perquè si fos veritat que els morts no ressusciten, tampoc Crist no hauria ressuscitat. I si Crist no hagués ressuscitat, la vostra fe no tindria objecte, encara estariu submergits en els vostres pecats. A més, els qui han mort creient en Crist estarien perduts sense remei; si l'esperança que tenim posada en Crist no va més enllà d'aquesta vida, som els qui fem més llàstima de tots els homes. Però la veritat és que Crist ha ressuscitat d'entre els morts, el primer d'entre tots els qui han mort.

Al·leluia Lc 6:23ab

Alegreu-vos i feu festa,
perquè la vostra recompensa és gran en el cel.

Evangelí Lc 6:17,20-26

Feliços els pobres. Ai de vosaltres els rics

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc

En aquell temps, Jesús amb els deixebles baixà de la muntanya i s'aturà en un indret pla on hi havia molts dels seus seguidors i una gentada del poble, que havia vingut de tot el país dels jueus, de Jerusalem i de la costa de Tir i de Sidó. Jesús alçà els ulls i digué mirant els seus deixebles: «Feliços els pobres: el Regne de Déu és per a vosaltres. Feliços els qui ara passeu fam: vindrà el dia que sereu saciats. Feliços els qui ara ploreu: vindrà el dia que riureu. Feliços vosaltres quan, per causa del Fill de l'home, la gent us odiarà, us esquivarà, us ofendrà i denigrarà el vostre nom: aquell dia alegru-vos i feu festa, perquè la vostra recompensa és gran en el cel; igual feien els seus pares amb els profetes».

Però ai de vosaltres, els rics: ja heu rebut el vostre consol. Ai de vosaltres els qui ara aneu tips: vindrà el dia que possareu fam. Ai de vosaltres, els qui ara rieu: vindrà el dia que us doldreu i plorareu. Ai quan tota la gent parlarà bé de vosaltres: igual feien els seus pares amb els falsos profetes».

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: C; ferial: I)

SETMANA 6 DURANT L'ANY
(salteri: setmana 2)

FEBRER

12. Diumenge VI de durant l'any. Lectures: Jr 17:5-9 / Salm 1 / 1 C 15:12.16-20 / Lc 6:17.20-26. A BARCELONA ciutat: Santa Eulàlia vg. i mr. patrona de Barcelona (S) Missa pròpia. ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Damià, sold. mr.; Meleci i Gaudenci bs.; Bta. Humbelina, víd. Festa Major: a Banyeres i Pallejà.

13. Dilluns. Fèria. Lectures: Gn 4:1-15.25 / Salm 49 / Mc 8:11-13. ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Benigne prev. i mr.; Pau, Joan i Dídac Kesel, S.J., mrs.; Fulcran i Licini, bs.; Polieucte, mr; Stes. Fusca vg. i mr. i Maura, mr.

14. Dimarts. St. Ciril i St. Metodi (F): Lectures: Ft 13:46-49 / Salm 116 / Lc 10:1-9. ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Valentí, prev. mr.; Vidal, mr.; Pròcul i Felícula, mrs. Festa Major: a Les Cabanyes, Navarcles, Ribes de Freser i Serrateix.

15. Dimecres. Fèria: Lectures: Gn 8:6-13.20-22 / Salm 115 / Mc 8: 22-26. ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Faust i Jovita, germans, mrs.; Sever, prev.; Quinidi i Decorós, bs.; Sta. Georgia, vg., i beat Claudi de la Colombière, S.J.

16. Dijous. Fèria: Lectures: Gn 9:1-13 / Salm 101 / Mc 8:27-33. ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Onèssim i Faustí, bs.; Elies, Jeremies, Isaïes, Samuel i Daniel, mrs.; Seleuc i Porfiri, mrs. i Sta. Juliana, vg. i mr.

17. Divendres. Fèria: Lectures: Gn 11:1-9 / Salm 32 / Mc 8:34-9:1. Si es vol: *Els sants fundadors Servites* (MLI). ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Ròmul i comps. mrs.; Policroni, b.; Silví, b.; Fintà, ab. i Julià de Capadòcia, mr.

18. Dissabte. Fèria: Lectures: Heb 11:1-7 / Salm 144 / Mc 9:2-13. ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Simeó, b. i mr.; Eladi b.; Flavià, b. i mr.; Silvà i Secundi, mrs.; Sta. Prepedigna, mr., i Beat Joan de Fièsole (Fra Angèlic).

La verdadera felicitat

(Jr 17:5-8)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

La perícopa

En una mena de col·lecció de fragments esparsos, trobem en els cc. 16:14-17:18 del llibre de Jeremies, una colla de materials referents al ministeri del profeta. La nostra perícopa pertany a aquest petit bloc de materials. Es tracta d'un text d'estil sapiencial. El gènere literari és construït a base de proposicions contradictòries: malediccions i benediccions. Dit altrament: declaracions de dissort o de felicitat. Trobarem també aquest gènere literari en l'evangeli de Lluc, que llegirem avui, i que, a diferència de Mateu, al costat de les benaurances proclamades per Jesús denuncia les malaurances dels qui, apartant-se del projecte salvador de Déu, cerquen la seva felicitat atropellant i oprimint el poble. Benaurances i malaurances. Vet aquí la dialèctica que agita el món—tot el món—dels homes. També el món dels creients. Sols l'amor de debò, l'amor humil i gratuït, fonamentat en la veritat i la justícia, el que cada dia surt a satisfer la necessitat de l'altre i dona resposta a la vida en comunió amb els homes i amb Déu, pot mantenir-nos en l'àrea de les benaurances, on es troba la verdadera felicitat.

«Beneït l'home...»

Jeremies ens diu on es troba la verdadera felicitat. «Beneït l'home que es refia de l'ajut del Senyor, i troba en el Senyor la seguretat» (v. 7). És l'home realista. Té consciència clara de la seva limitació de criatura i reconeix la seva dependència de Déu. Per això és humil i s'esforça en realitzar en la seva vida el projecte de Déu. Contràriament al que pot semblar a primer cop d'ull, aquest home no té res a veure amb el pusil·lànim i menys encara amb el fatalista o amb el peresós. Per això és semblant a «l'arbre plantat ran de l'aigua, que estén les arrels vora el corrent» (v. 8). Confiar en Déu vol dir creure que ell ha posat en nosaltres els seus dons i maldar per fer-los rendir al màxim. Som criatures de Déu. No som ninotets de Déu que fa anar al seu albir. Ell ens ha plantat. La llavor és bona i el terror on ens ha fet arrelar, d'intel·ligència i de llibertat, també. A més, ell no abandona mai la seva plantació, sinó que fa camí amb nosaltres. L'arbre, que som nosaltres, ha de prendre, doncs, una actitud dinàmica de creixement: «estén les arrels... no té por, i el

seu fullatge es manté fresc... no es neguiteja ni deixa de donar fruit» (v. 8). És una dinàmica de treball personal, fet amb esforç, també amb amor, però sobretot fet en la seguretat que li dona la fe. Això l'envolta de felicitat, perquè sap que no treballa en va, sinó que amb el seu esforç humà realitza el projecte de Déu, que ha descobert present en la seva vida. Perquè l'autèntica felicitat rau en la situació d'equilibri que suposa ocupar el lloc que ens és propi, o sigui en la realització progressiva del projecte de Déu sobre cadascú de nosaltres. És la construcció de la pròpia personalitat a través del temps i de l'espai que tenim disponibles.

«Maleït l'home...»

En oposició a la benaurança de l'home que sap ocupar el seu lloc en el pla de Déu, Jeremies diu la malaurança del que intenta bastir una personalitat en desequilibri fonamental. «Maleït l'home que es refia de l'ajut humà, que busca un home per fer-ne el seu braç dret, mentre el seu cor s'allunya del Senyor» (v. 5). Jeremies deuria pensar en la situació política del seu país, lligat amb aliances internacionals desastroses i tombat d'esquena a la crida de Jahveh. Tot plegat acabaria amb la ruïna de les institucions socials, polítiques i religioses, i amb la deportació massiva del poble. Ell mateix moriria a l'exili. Era el fruit de refiar-se de l'ajut humà. Jesús, en les seves benaurances, doblades de malaurances (Lc 6:20-26), ens concretarà qui són aquests homes eixalebrats: els rics, els que ara van tips, els qui ara riuen, els qui tothom aplaudeix. Són obra de la filosofia del plaer immediat i de la llei del més fort, de l'estratègia de l'agressivitat. Obrir-se pas «ara», prescindint dels altres, prescindint de la comunió que col·loca cadascú al seu lloc i ens posa tots al servei de tots. És la gran temptació de l'home de tots els temps. Va ser la gran temptació de l'Israel històric, refusat per Déu. És també la gran temptació del nou Israel, l'Església: refiar-se de l'ajut humà, del poder, del diner, de l'autoritarisme, fins i tot del prestigi de la ciència, de la unitat, de la bona organització..., buidant-los del seu caràcter d'instruments i convertint-los en ídols que tiranitzen i intenten suplantar la força de Déu. Fonaments de carn, incapços d'aguantar cap edifici ferm, ídols de fang, covardies, en definitiva, que comprometen l'esperança i que cremen la desconfiança i la por al pla de Déu. ¿Per aquest camí podem també ara nosaltres desencadenar el refús de Déu? «Feliç l'home que té posada en el Senyor la seva confiança» (Salm 40:5a).

La fe és una en la diversitat de les Esglésies

Sant Ireneu

Contra els heretges

L'Església estesa arreu del món fins als límits de la terra, va rebre dels apòstols i dels seus deixebles la fe en un sol Déu Pare totpoderós, creador del cel, la terra, els mars i, tot el que hi ha en ells. En un Crist Jesús, Fill de Déu, encarnat per a la nostra salvació. I en l'Esperit Sant que va anunciar a través dels profetes els designis de Déu i la vinguda del nostre estimat Senyor Jesucrist, el seu naixement virginal, la seva passió i resurrecció d'entre els morts, la seva ascensió corporal i la seva vinguda gloriosa per a recapitular totes les coses i ressucitar tots els homes i perquè, davant de Jesucrist

Nostre Senyor, el nostre Salvador i Rei, d'acord amb el desig del Pare, «perquè en nom de Jesús tothom s'agenolli al cel, a la terra i sota la terra, i tota llengua reconegui que Jesucrist es Senyor» (Fl 2, 10-11) i pronunciï Crist la sentència que cadascú mereix. Enviarà al foc etern els esperits dolents, els àngels prevaricadors i apòstates i els homes impius, injustos, criminals i blasfems. Pel que als justos i sants que hagin guardat els seus manaments i perseverat en el seu amor—durant tota la seva vida o des que es convertiren—els recompensarà amb la vida, els atorgarà la immortalitat i la glòria eterna.

L'Església, com si habités en un sol lloc, conserva acuradament l'ensenyament i la fe que ha rebut; i continua creient-

los com si tingués una sola ànima i un sol cor, malgrat estar disseminada arreu del món com ja hem dit; i predica, ensenya i transmet aquestes veritats com si se servís d'uns sols llavis. En el món es parlen diverses llengües, però la tradició posseeix una força única i idèntica. Les Esglésies establertes a Germània no creuen ni ensenyen res diferent a les dels ibers o celtes. I el mateix succeeix en les Esglésies d'Orient, d'Egipte o de Líbia i en les fundades en el centre del món.

Com el sol, criatura de Déu, és únic i el mateix en tot l'univers, així la predicació de la veritat brilla arreu i il·lumina tots els homes que volen assolir el coneixement de la veritat.